

NOTA INSPRAAK EN VOOROVERLEG

**Projectbesluit ex artikel 3.10 Wro
37 woningen en winkelruimte locatie Westeind-Schooldwarsstraat**

**Gemeente Papendrecht
21 december 2010**

Inleiding

De gemeente Papendrecht heeft begin 2010 een nieuwe selectie uitgeschreven voor de ontwikkeling van het gebied Westeind-Schooldwarsstraat, nadat de eerdere ontwikkelaar zich had teruggetrokken wegens veranderende marktomstandigheden.

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 25 mei 2010 besloten de ontwikkeling van het gebied te gunnen aan BM projectontwikkeling BV.

Het plan van deze projectontwikkelaar gaat uit van een eerder verleende bouwvergunning, met dien verstande dat de 9 herenhuizen zijn omgevormd naar 18 starterswoningen. Het bouwplan voorziet daardoor in 37 woningen, waarvan 6 dijkwoningen, 4 appartementen, 1 maisonnette en 26 starterswoningen. Daarnaast is voorzien in de bouw van een winkelruimte van circa 315 m².

Ten opzichte van de eerder verleende bouwvergunning zijn de architectuur, projectmassa en stedenbouwkundige randvoorwaarden grotendeels onaangetast gebleven. Voor de planwijzigingen dient echter wel een gewijzigde bouwvergunning ingediend te worden en een nieuwe planologische procedure doorlopen te worden. Op 15 juli 2010 is van BM Projectontwikkeling BV een aanvraag om reguliere bouwvergunning ontvangen. Middels een projectbesluit ex artikel 3.10 Wro is het mogelijk medewerking te verlenen.

Het projectbesluit heeft, ingevolge het inspraakprocedurebesluit, vanaf 18 augustus 2010 gedurende vier weken ter inzage gelegen. Tevens is het projectbesluit in het kader van het vooroverleg ex artikel 5.1.1. Bro voorgelegd aan betrokken instanties. Gedurende de termijn van ter inzage legging zijn geen inspraakreacties, maar wel acht vooroverlegreacties ontvangen. In voorliggende nota inspraak en vooroverleg zijn laatstgenoemde reacties samengevat en van een gemeentelijk antwoord voorzien. De aanpassingen naar aanleiding van de vooroverlegreacties worden verwerkt in het ontwerp projectbesluit.

Reacties vooroverleg ex artikel 5.1.1. Bro

Het voorontwerp projectbesluit Westeind-Schooldwarsstraat is in het kader van het wettelijk vooroverleg ex artikel 5.1.1. Bro aan verschillende overleginstanties toegezonden.

Van onderstaande overleginstanties is een reactie ontvangen:

1. Provincie Zuid Holland, postbus 90602, 2509 LP Den Haag. *Ontvangen 27 september 2010*
2. Waterschap Rivierenland, postbus 599, 4000 AN Tiel. *Ontvangen 17 september 2010*
3. Veiligheidsregio ZHZ, Postbus 350, 3300 AJ Dordrecht. *Ontvangen 31 augustus 2010*
4. Tennet TSO B.V. Postbus 718, 6800 AS Arnhem. *Ontvangen 20 augustus 2010*
5. VROM-Inspectie, Regionale afdeling Zuid-West, Postbus 29036, 3001 GA Rotterdam. *Ontvangen 27 september 2010*
6. Kamer van Koophandel Rotterdam, Postbus 450, 3000 AL Rotterdam. *Ontvangen 14 september 2010.*
7. N.V. Nederlandse Gasunie, Postbus 19, 9700 MA Groningen. *Ontvangen 17 augustus 2010.*

1. Provincie Zuid-Holland

Samenvatting reactie

Het provinciale beoordelingskader is vastgelegd in de provinciale Structuurvisie en de verordening Ruimte. Het plan is conform dit beleid.

Reactie gemeente

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen

Actie: geen aanpassing noodzakelijk

2. Waterschap Rivierenland

Samenvatting reactie

Het toegezonden voorontwerp projectbesluit Westeind-Schooldwarsstraat geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Deze reactie is aan te merken als wateradvies in het kader van de watertoetsprocedure. Het plan is conform de eisen en wensen van het waterschap. Voor de uitvoering van het plan is geen watervergunning van het waterschap vereist.

Reactie gemeente

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen

Actie: geen aanpassing noodzakelijk

3. Veiligheidsregio ZHZ

Samenvatting reactie

Met betrekking tot het plan zijn geen externe veiligheidsaspecten geconstateerd. De veiligheidsregio zal daarom geen gebruik maken van haar adviesrecht. Er wordt geadviseerd om bij de ontwikkeling van het plangebied in contact te treden met de lokale brandweer voor wat betreft de advisering over de brandveiligheid van de bouwwerken en de bereikbaarheid en bluswatervoorziening van het plangebied.

Reactie gemeente

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Actie: geen aanpassing noodzakelijk

4. Tennet TSO B.V.

Samenvatting reactie

Aan de bijgevoegde plankaart wordt ontleent dat geen eigendommen van Tennet bij het plan zijn betrokken.

Reactie gemeente

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Actie: geen aanpassing noodzakelijk

5. VROM-Inspectie, Regionale afdeling Zuid-West

Samenvatting reactie

Het projectbesluit geeft aanleiding tot het maken van opmerkingen, gelet op de nationale belangen zoals die zijn verwoord in de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid.

- a) In de ruimtelijke onderbouwing wordt aandacht geschonken aan het aspect geluid. Met de wijziging van de wet geluidhinder per januari 2007 is de Europese richtlijn omgevingslawaaai in de nationale wetgeving geïmplementeerd. Hieruit volgt dat de gemeente Papendrecht verplicht is om een actieplan geluid op te stellen. Er ontbreekt echter een verwijzing of koppeling van het projectbesluit met het actieplan geluid.
- b) Uit de ruimtelijke onderbouwing blijkt dat bij alle woningen, ten gevolge van het wegverkeer, de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden. Uit de stukken is niet op te maken of er een voornemen is tot het vaststellen van hogere waarde.

Reactie gemeente

- a) Burgemeester en wethouders hebben op 26 januari 2010 het actieplan Richtlijn Omgevingslawaaai vastgesteld. Het actieplan is in regionaal verband opgesteld. In het actieplan worden per gemeente geluidknelpunten beschreven die worden veroorzaakt door verkeer op wegen, die in eigendom en/of beheer zijn van de gemeente. Het actieplan geeft inzicht in de mogelijke maatregelen en de te bereiken effecten. In het kader van het actieplan wordt een knelpunt gedefinieerd als een situatie waarin het geluid op de gevel de gekozen plandrempel van 65 dB voor wegverkeerslawaaai overschrijdt. In de gemeente Papendrecht zijn een tweetal knelpunten benoemd. Het betreft de hoofdontsluitingswegen van het centrum, de Jan Steenlaan en de Edelweisslaan. De aanbevolen maatregelen betreffen het aanbrengen van stil asfalt op beide wegen.
De geluidsbelasting ten gevolge van de wegen in het project Westeind-Schooldwarstraat bedraagt maximaal 60 dB. Deze wegen zijn derhalve niet als knelpunt gedefinieerd in het actieplan Richtlijn Omgevingslawaaai.
In de ruimtelijke onderbouwing zal bovenstaande toelichting worden opgenomen.
- b) De wegen in de nabijheid van de ontwikkelingslocatie hebben een maximumsnelheid van 30 km/h en zijn formeel gedezoneerd op grond van de Wet geluidhinder (Wgh). Ingevolge het "geluidbeleid hogere waarden Wgh en 30 km/uur wegen gemeente Papendrecht" beoordeelt de gemeente Papendrecht de geluidsbelasting ten gevolge van 30 km/uur wegen hetzelfde als de geluidsbelasting van de overige wegen. Dit leidt niet tot het vaststellen van hogere waarden voor 30 km/uur wegen, maar wel tot een oordeel of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat voor wat betreft geluid. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat er sprake is van een aanvaardbaar geluidsniveau op de gevels als gevolg van verkeer op de 30 km/uur wegen en verdergaande geluidsreducerende maatregelen niet doelmatig en/of ongewenst zijn. Bij de realisatie van de nieuwe woningen kan een binnenwaarde van 33 dB worden bereikt door het nemen van geluidsreducerende maatregelen aan de gevel.

Actie: aanpassing toelichting (zie onder a.)

6. Kamer van Koophandel (KvK) Rotterdam

Samenvatting reactie

Het projectbesluit biedt de mogelijkheid om een beroep of een kleinschalig bedrijf aan huis uit te oefenen. Het uitoefenen van kleinschalige bedrijvigheid is echter beperkt voor activiteiten waarvoor geen melding- of vergunningplicht geldt op grond van het inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer. De KvK is van mening dat deze mogelijkheid te beperkt is. De KvK zou graag zien dat het uitoefenen van kleinschalige bedrijvigheid aan huis wordt verruimd tot bedrijvigheid in de categorie 1 met een binnenplanse ontheffing in de categorie 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten.

Reactie gemeente

De regeling voor de uitoefening van kleinschalige bedrijvigheid, zoals die is opgenomen in de regels bij het projectbesluit, betreft gemeentelijk beleid voor het gehele woongebied van Papendrecht. Van deze regeling wordt niet afgeweken in het kader van deze projectbesluitprocedure. De reactie van de Kamer van Koophandel zal worden meegenomen bij de op handen zijnde heroverweging van het gemeentelijk beleid ten aanzien van kleinschalige bedrijvigheid bij woningen. Mogelijk kan dit nog leiden tot aanpassing van het projectbesluit bij vaststelling.

Actie: geen aanpassing noodzakelijk

7. Nederlandse Gasunie N.V.

Samenvatting reactie

Het projectbesluit geeft geen aanleiding tot het plaatsen van opmerkingen.

Reactie gemeente

De reactie wordt voor kennisgeving aangenomen.

Actie: geen aanpassing noodzakelijk

Papendrecht

woningbouwontwikkeling Westeind- Schooldwarsstraat

akoestisch- en luchtkwaliteitonderzoek

identificatie

projectnummer:

059000.15475.00

opdrachtgever:

mr. S. Lamkadmi

planstatus

datum:

03-08-2010

opdrachtgever:

gemeente Papendrecht

Inhoud

1. Inleiding	blz. 3
2. Akoestisch onderzoek	5
2.1. Beleid en normstelling	5
2.2. Onderzoek	5
2.3. Conclusie	7
3. Luchtkwaliteitonderzoek	9
3.1. Inleiding	9
3.2. Beleid en normstelling	9
3.3. Onderzoek en resultaten	10
3.4. Conclusie	11

Bijlage:

1. Akoestisch onderzoek.

1. Inleiding

3

Op de locatie tussen het Westeind en de Schooldwarsstraat te Papendrecht bestaat het voornemen een programma te ontwikkelen bestaande uit winkelruimte en 37 woningen. De in totaal 37 nieuwe woningen zijn geluidsgevoelige bestemmingen in de zin van de Wet geluidshinder (Wgh). Om de bouwplanontwikkelingen tussen het Westeind en de Schooldwarsstraat te Papendrecht-centrum mogelijk te maken, wordt een juridisch-planologische procedure op grond van artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) doorlopen. In deze rapportage zijn achtereenvolgens het akoestisch- en het luchtkwaliteitonderzoek opgenomen die onderdeel uitmaken van het projectbesluit.

Foto: Ontwikkelingslocatie vanuit de lucht

2. Akoestisch onderzoek

5

2.1. Beleid en normstelling

Op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) bevinden zich langs alle wegen geluidszones, met uitzondering van woonerven en 30 km/h-wegen.

Binnen de geluidszone van een gezoneerde weg dient de geluidsbelasting aan de gevel van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen aan bepaalde wettelijke normen te voldoen. Volgens artikel 74 van de Wgh is de breedte van een geluidszone afhankelijk van het aantal rijstroken en de ligging van de weg (stedelijk of buitenstedelijk). Het plangebied bevindt zich buiten de geluidszones van de gezoneerde wegen. De dichtstbijzijnde gezoneerde weg, de P.C. Hooftlaan, heeft 2 rijstroken en daarmee een geluidszone van 200 m (binnenstedelijke situatie met 2 rijstroken). Het plangebied ligt op grotere afstand, zodat onderzoek naar de geluidsbelasting van gezoneerde wegen achterwege kan blijven en de toetsing aan de normen van de Wgh niet noodzakelijk is.

De overige wegen in de nabijheid van de ontwikkelingslocatie hebben een maximumsnelheid van 30 km/h en zijn formeel gedezoneerd op grond van de Wgh. Op basis van jurisprudentie dient echter in het kader van een goede ruimtelijke ordening aannemelijk te worden gemaakt dat sprake is van een aanvaardbaar geluidsniveau. In dat kader is de geluidsbelasting van belang ten gevolge van de Schooldwarsstraat en het Westeind.

2.2. Onderzoek

Op basis van de laatste versie van Regionale VerkeersMilieuKaart (RVMK) met verkeersmodel voor de variant 2020 (aangeleverd door Milieudienst per e-mail op 30-07-2010) is voor de Schooldwarsstraat een verkeersintensiteit van 1.850 mvt/weekdagemaal opgenomen en voor het Westeind een verkeersintensiteit van 950 mvt/weekdagemaal. In de RVMK is rekening gehouden met een autonome groei van het wegverkeer en met een toename van de verkeersstromen als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen.

De wettelijk maximumsnelheid bedraagt op beide wegen 30 km/h. Op het Westeind ligt een verharding van fijn asfalt, de Schooldwarsstraat/Kikkersteeg is voorzien van een klinkerbestrating. Voor de voertuigverdeling is uitgegaan van voertuigverdelingen zoals opgenomen in de RVMK. De berekeningsuitgangspunten waaronder de voertuigverdeling en verdeling over dag-, avond- en nachtperiode zijn opgenomen in bijlage 1.

Foto: Ontwikkelingslocatie met Schooldwarsstraat

Teneinde de geluidsbelasting ten gevolge van beide wegen te bepalen, is een akoestisch onderzoek uitgevoerd op basis van de Standaard Rekenmethode I (SRM I) uit het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2006 (RMG 2006). Hierbij zijn de geluidsbelastingen berekend exclusief aftrek ex artikel 110g Wgh aangezien de Wgh niet van toepassing is op 30 km/h-wegen.

Voor de beoordeling van de geluidsbelasting langs 30 km/h-wegen wordt gebruikgemaakt van de classificering van de kwaliteit van de akoestische omgeving in een milieukwaliteitsmaat volgens de 'methode Miedema'. Hierin wordt de geluidsbelasting geclassificeerd en beoordeeld op basis van klassen van 5 dB. Omdat de Wgh niet van toepassing is, wordt bij de berekening van de geluidsbelasting geen correctie ex artikel 110g Wgh toegepast.

Tabel 2.1 L_{den} classificering milieukwaliteit conform methode Miedema

geluidsklasse	beoordeling
< 50 dB	goed
50-55 dB	redelijk
55-60 dB	matig
60-65 dB	tamelijk slecht
65-70 dB	slecht
> 70 dB	zeer slecht

Conform het bouwbesluit dient een binnenwaarde van 33 dB te worden gegarandeerd in de woningen. Langs 30 km/h-wegen zal ook beoordeeld moeten worden of dit binnenniveau haalbaar is.

Foto: Ontwikkelingslocatie met Westeind

Uit de geluidsberekeningen (zie bijlage 1) blijkt het volgende:

- de geluidsbelasting aan de gevels van de dichtst bij het Westeind gelegen woningen bedraagt 56 dB (exclusief aftrek conform artikel 110g Wgh);
- de geluidsbelasting aan de gevels van de dichtst bij de Schooldwarsstraat gelegen woningen bedraagt 60 dB (exclusief aftrek conform artikel 110g Wgh).

2.3. Conclusie

Deze geluidsbelastingen vallen binnen de beoordelingscategorie 'matig' en worden in het algemeen als aanvaardbaar beschouwd, onder de voorwaarde dat conform het bouwbesluit een binnenwaarde van 33 dB wordt gegarandeerd (met gevelmaatregelen) in de nieuwe woningen. Bij de realisatie van de nieuwe woningen kan een binnenwaarde van 33 dB (conform het bouwbesluit) worden bereikt bij het nemen van voldoende geluidsreducerende maatregelen aan de gevel, zodat de akoestische situatie als aanvaardbaar kan worden beschouwd.

Bronmaatregelen om de geluidsbelasting aan de gevel te reduceren, zoals het toepassen van geluidsreducerende wegdekverharding is niet mogelijk en gezien het karakter van de weg ongewenst. Een geluidsreducerende wegdekverharding is tevens niet haalbaar vanwege de relatief hoge kosten. Een grotere afstand van de woningen uit de weg is gezien de beperkte beschikbare ruimte niet mogelijk. De maximumsnelheid bedraagt reeds 30 km/h, zodat een snelheidsverlaging geen reële optie is. Ook het inpassen van geluidsschermen is niet mogelijk en stedenbouwkundig zeer ongewenst. Bovendien zou het effect van geluidsschermen grotendeels teniet worden gedaan, doordat een onderbreking noodzakelijk is, daar waar de woningen worden ontsloten op de Schooldwarsstraat. Maatregelen in het overdrachtsgebied zijn dan ook niet doelmatig en/of ongewenst. Als de Schooldwarsstraat en het Westeind gezonde wegen zouden zijn, zou een Verzoek tot vaststelling van hogere grenswaarden kunnen worden gedaan aangezien de maximale ontheffingswaarde (63 dB inclusief aftrek 5 dB conform artikel 110g Wgh) niet wordt overschreden (geluidsbelastingen 51 dB en 55 dB inclusief aftrek artikel 110g Wgh). Als ontheffingscriteria zou dan kunnen worden uitgegaan

van woningen die door de gekozen situering een open plaats tussen aanwezige bebouwing opvullen en in een akoestisch doelmatige afscherming voorzien.

Gesteld kan worden dat sprake is van een aanvaardbaar geluidsniveau op de gevels als gevolg van verkeer op de 30 km/h-wegen en verdergaande geluidsreducerende maatregelen niet doelmatig en/of ongewenst zijn. De woningen zullen een geluidsluwe gevel hebben aan de achterzijde.

3. Luchtkwaliteitonderzoek

9

3.1. Inleiding

Het voornemen voor de realisatie van een aantal woningen en winkelruimte kan vanwege de extra verkeersaantrekkende werking mogelijk gevolgen hebben voor de luchtkwaliteit in de omgeving. Nieuwe ontwikkelingen die kunnen leiden tot een verslechtering van de luchtkwaliteit moeten worden getoetst aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Het toetsingskader voor luchtkwaliteit wordt gevormd door titel 5.2 van de Wet milieubeheer, ook wel de Wet luchtkwaliteit (Wlk) genoemd. Op grond van de Wlk dient te worden aangetoond dat de ontwikkeling niet leidt tot een (extra) overschrijding van de grenswaarden voor concentraties van luchtverontreinigende stoffen.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening moet tevens worden nagegaan wat de luchtkwaliteit zal zijn ter plaatse van de beoogde ontwikkeling.

3.2. Beleid en normstelling

De Wlk bevat grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide en stikstofoxiden, fijn stof, lood, koolmonoxide en benzeen. Hierbij zijn in de ruimtelijke ordeningspraktijk langs wegen vooral de grenswaarden voor stikstofdioxide (jaargemiddelde) en fijn stof (jaar- en daggemiddelde) van belang. De grenswaarden van de laatstgenoemde stoffen zijn in tabel 3.1 weergegeven. De grenswaarden gelden voor de buitenlucht, met uitzondering van een werkplek in de zin van de Arbeidsomstandighedenwet.

Tabel 3.1 Grenswaarden maatgevende stoffen Wlk

stof	toetsing van	grenswaarde	geldig
stikstofdioxide (NO ₂) ¹⁾	jaargemiddelde concentratie	60 µg/m ³	2010 tot en met 2014
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 2015
fijn stof (PM ₁₀) ²⁾	jaargemiddelde concentratie	48 µg/m ³	tot en met 10 juni 2011
	jaargemiddelde concentratie	40 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	maximaal 35 keer per jaar meer dan 75 µg/m ³	tot en met 10 juni 2011
	24-uurgemiddelde concentratie	maximaal 35 keer per jaar meer dan 50 µg/m ³	vanaf 11 juni 2011

1) De toetsing van de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie NO₂ is niet relevant aangezien er pas meer overschrijdingsuren dan het toegestane aantal van 18 per jaar zullen optreden als de jaargemiddelde concentratie NO₂ de waarde van 82 µg/m³ overschrijdt. Dit is nergens in Nederland het geval.

2) Bij de beoordeling hiervan blijven de aanwezige concentraties van zeezout buiten beschouwing (volgens de bij de Wlk behorende Regeling beoordeling Luchtkwaliteit 2007).

Op grond van artikel 5.16 van de Wlk kunnen bestuursorganen bevoegdheden die gevolgen kunnen hebben voor de luchtkwaliteit (zoals de vaststelling van een bestemmingsplan) uitoefenen indien:

- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet leiden tot een overschrijding van de grenswaarden (lid 1 onder a);
- de concentratie in de buitenlucht van de desbetreffende stof als gevolg van de uitoefening van die bevoegdheden per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (lid 1 onder b1);
- bij een beperkte toename van de concentratie van de desbetreffende stof, door een met de uitoefening van de betreffende bevoegdheid samenhangende maatregel of een door die uitoefening optredend effect, de luchtkwaliteit per saldo verbetert (lid 1 onder b2);
- de bevoegdheden/ontwikkelingen niet in betekenende mate bijdragen aan de concentratie in de buitenlucht (lid 1 onder c);
- het voorgenomen besluit is genoemd of past binnen het omschreven Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) of een vergelijkbaar programma dat gericht is op het bereiken van de grenswaarden (lid 1 onder d).

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt bij het opstellen van ruimtelijke plannen uit een oogpunt van de bescherming van de gezondheid van de mens tevens rekening gehouden met de luchtkwaliteit ter plaatse van het projectgebied.

Besluit niet in betekenende mate (nibm)

In het Besluit nibm en de bijbehorende regeling is exact bepaald in welke gevallen een project vanwege de beperkte gevolgen voor de luchtkwaliteit niet aan de grenswaarden hoeft te worden getoetst. Hierbij worden twee situaties onderscheiden:

- een project heeft een effect van minder dan 3% van de jaargemiddelde grenswaarde NO₂ en PM₁₀;
- een project valt in een categorie die is vrijgesteld aan toetsing aan de grenswaarden; deze categorieën betreffen onder andere woningbouw met niet meer dan 1.500 woningen bij één ontsluitingsweg of niet meer dan 3.000 woningen bij twee ontsluitingswegen.

3.3. Onderzoek en resultaten

De realisatie van winkelruimte en 37 woningen heeft een beperkte verkeersaantrekkende werking, gelet op de omgang van de ontwikkeling. De bijdrage aan de luchtkwaliteit als gevolg van het plan zal niet meer dan 3% van de grenswaarden voor NO₂ en fijn stof bedragen. Uit de nibm-tool (www.infomil.nl) blijkt namelijk dat een project niet in betekende mate bijdraagt indien het aantal extra verkeersbewegingen bestaat uit maximaal 1.500 motorvoertuigen (bij een aandeel zwaar verkeer van 0%). Het aantal extra verkeersbewegingen als gevolg van het plan bedraagt ruimschoots minder dan 1.500 zodat op het plan het Besluit nibm van toepassing is. Toetsing aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit kan daarom achterwege blijven.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening wordt wel inzicht gegeven in de luchtkwaliteit ter plaatse van het plangebied. Daarvoor wordt gebruikgemaakt van de saneringstool (www.saneringstool.nl) die behoort bij het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Met behulp van de saneringstool kan voor diverse prognosejaren inzicht worden gegeven in de jaargemiddelde concentraties NO₂ en fijn stof langs maatgevende wegen. In dit geval is nagegaan wat de concentraties zijn in de directe omgeving van de Veerweg aangezien dit een maatgevende weg is voor luchtkwaliteit in de omgeving van het plangebied.

De verkeersintensiteiten op overige wegen rond het plangebied zijn veel lager, zodat inzicht in de luchtkwaliteit langs deze wegen geen betekenis heeft voor het aantonen van de luchtkwaliteit in de omgeving van het plangebied.

Uit de saneringstool blijkt dat in 2011 de jaargemiddelde concentratie NO₂ in de omgeving van de Veerweg maximaal 34,7 µg/m³ bedraagt. Voor PM₁₀ geldt dat de jaargemiddelde concentratie in 2011 maximaal 26,4 µg/m³ bedraagt. In deze concentraties is tevens de bijdrage van de nabijgelegen wegen A15 en de N3 en overige bronnen in de omgeving verwerkt.

3.4. Conclusie

Geconcludeerd wordt dat in de directe omgeving van de Veerweg aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit wordt voldaan. Dit zal ook het geval zijn ter plaatse van de beoogde woningen in het plangebied aangezien de concentraties van luchtverontreinigende stoffen afnemen naarmate de afstand tot de weg toeneemt. De Wlk staat de uitvoering van het plan niet in de weg. Vanuit het oogpunt van luchtkwaliteit is sprake van een goed woon- en leefklimaat.

Bijlage 1 Akoestisch onderzoek

1

Berekeningsuitgangspunten RVMK (versie 2008 voor jaar 2020)

naam	snelpad	intens r	intens l	pct pers dag	pct pers avond	pct pers nacht	pct mi zw dag	pct mi zw avond	pct mi zw nacht	pct zw dag	pct zw avond	pct zw nacht	uurpct dag	uurpct avond	uurpct nacht	wegdek
Schooldwarsstraat	30,00	1339,14	1358,14	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	Klinkers
Schooldwarsstraat	30,00	1339,14	1358,14	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	Klinkers
Achterom	30,00	854,37	1081,13	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	Klinkers
Achterom	30,00	854,37	1081,13	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	Klinkers
P.C. Hooftlaan	50,00	1391,75	1327,99	92,06	93,09	91,60	5,22	5,18	6,72	2,72	1,73	1,68	6,62	4,10	0,52	DAB
Schoolstraat	30,00	1339,14	1358,14	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	Klinkers
Schooldwarsstraat	30,00	1081,13	854,37	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	Klinkers
Westeind	30,00	997,18	1272,89	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	DAB
Markt	30,00	1395,69	1406,18	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	Klinkers
Markt	30,00	1395,69	1406,18	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	Klinkers
Veerweg	50,00	1174,83	960,12	95,73	98,68	96,73	2,72	0,70	2,76	1,55	0,62	0,51	6,38	4,30	0,78	DAB
Oude Veer	30,00	57,93	123,60	93,10	95,60	97,60	2,90	1,80	1,20	4,00	2,60	1,20	7,00	3,00	0,50	DAB
Westeind	30,00	176,61	221,71	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	DAB
Westeind	30,00	221,71	176,61	93,12	95,63	97,64	2,87	1,82	1,18	4,01	2,55	1,18	6,98	3,10	0,48	DAB
Veerweg	30,00	2049,93	2176,87	95,73	98,68	96,73	2,72	0,70	2,76	1,55	0,62	0,51	6,38	4,30	0,78	Klinkers
P C Hooftlaan	50,00	1440,71	1429,30	92,06	93,09	91,60	5,22	5,18	6,72	2,72	1,73	1,68	6,62	4,10	0,52	Klinkers
Veerweg	50,00	3576,85	3890,22	96,93	99,47	96,75	2,20	0,35	3,00	0,87	0,18	0,25	6,44	4,26	0,71	Microfle

Ontvanger	: Westeind/Schooldwars	Waarneemhoogte [m]	: 5.0
Omschrijving	: woningen Westeind/Schooldwarsstr. Pa...		
Rijlijn	: Westeind		
Wegdekhoogte [m]	: 0.00	Afstand horizontaal [m]	: 4.00
Verhardingsbreedte [m]	: 2.50	Afstand schuin [m]	: 5.84
Bodemfactor [-]	: 0.14	Afstand kruispunt [m]	: 0.00
Objectfractie [-]	: 0.80	Afstand obstakel [m]	: 0.00
Zichthoek [grad]	: 127		
Wegdektype [-]	: 0 - Referentiewegdek		
		Q_etmaal	: 950.00
		% Daguur	: 6.98
		% Avonduur	: 3.10
		% Nachtuur	: 0.48

Emissiegegevens distributie per voertuigcategorie per periode in dB(A)

m	Categorie	Dag[%]	Avond[%]	Nacht[%]	km/u	C_wegdek	E_dag	E_avond	E_nacht
1	Motorrijwielen	0.00	0.00	0.00	30	0.00	0.00	0.00	0.00
2	Lichte Motorvoertuigen	93.12	95.63	97.64	30	0.00	60.78	57.37	49.36
3	Middelzware Motorvoert...	2.87	1.82	1.18	30	0.00	54.23	48.73	38.75
4	Zware Motorvoertuigen	4.01	2.55	1.18	30	0.00	58.89	53.40	41.95
5	Bromfietsen	0.00	0.00	0.00	30	0.00	0.00	0.00	0.00
	Totaal	100.00	100.00	100.00			63.49	59.24	50.39
	C_optrek						--	--	--

Resultaten in dB(A)

C_reflectie	: 1.20	LAeq, dag	: 56.48
C_zichthoek	: 0.00	LAeq, avond	: 52.23
D_afstand	: 7.66	LAeq, nacht	: 43.38
D_lucht	: 0.05	Aftrek Art. 110g [dB]	: 5
D_bodem	: 0.36	Lden, excl. Art.110g [dB]	: 56
D_meteo	: 0.14	Lden, incl. Art.110g [dB]	: 51

Rijlijn : Schooldwarsstraat

Wegdekhoogte [m]	:	0.00	Afstand horizontaal [m]	:	5.00
Verhardingsbreedte [m]	:	2.50	Afstand schuin [m]	:	6.56
Bodemfactor [-]	:	0.25	Afstand kruispunt [m]	:	0.00
Objectfractie [-]	:	0.80	Afstand obstakel [m]	:	0.00
Zichthoek [grad]	:	127			
Wegdektype [-]	:	49a - Elementenverharding in keperverband (30km/h)			

Q_etmaal	:	1850.00
% Daguur	:	6.98
% Avonduur	:	3.10
% Nachtuur	:	0.48

Emissiegegevens distributie per voertuigcategorie per periode in dB(A)

m	Categorie	Dag[%]	Avond[%]	Nacht[%]	km/u	C_wegdek	E_dag	E_avond	E_nacht
1	Motorrijwielen	0.00	0.00	0.00	30	0.00	0.00	0.00	0.00
2	Lichte Motorvoertuigen	93.12	95.63	97.64	30	2.00	65.67	62.26	54.25
3	Middelzware Motorvoert...	2.87	1.82	1.18	30	2.00	59.13	53.62	43.64
4	Zware Motorvoertuigen	4.01	2.55	1.18	30	2.00	63.78	58.29	46.84
5	Bromfietsen	0.00	0.00	0.00	30	0.00	0.00	0.00	0.00
	Totaal	100.00	100.00	100.00			68.39	64.13	55.29
	C_optrek						--	--	--

Resultaten in dB(A)

C_reflectie	:	1.20	LAeq, dag	:	60.56
C_zichthoek	:	0.00	LAeq, avond	:	56.30
D_afstand	:	8.17	LAeq, nacht	:	47.46
D_lucht	:	0.05	Aftrek Art. 110g [dB]	:	5
D_bodem	:	0.65	Lden, excl. Art.110g [dB]	:	60
D_meteo	:	0.16	Lden, incl. Art.110g [dB]	:	55

Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat, Papendrecht

J.B. de Voogd

Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat, Papendrecht

J.B. de Voogd

**Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat,
Papendrecht**

J.B. de Voogd

SOB Research,
Instituut voor Archeologisch en Aardkundig Onderzoek

© SOB Research
Heinoord, november 2004

ISBN 90-5801-280-8

Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat, Papendrecht

Inhoud

1.	Inleiding	3
1.1	Planontwikkeling	3
1.2	Opdrachtverlening	3
1.3	Doel van het onderzoek	4
1.4	Fasering	5
1.5	Onderzoeksteam	5
1.6	Woord van dank	5
1.7	CIS-code	5
2.	Onderzoekssysteem: gehanteerde methoden en technieken	7
2.1	Archiefonderzoek	7
2.2	Luchtfotoanalyse	7
2.3	Onderzoeksplan	7
2.4	Veldonderzoek	7
2.5	Uitwerking en rapportage	8
3.	Resultaten archiefonderzoek	9
3.1	Geologische en geomorfologische gegevens	9
3.2	Archeologische gegevens	11
3.3	Historische gegevens	14
3.4	Luchtfoto's	16
4.	Resultaten veldonderzoek	19
4.1	Inleiding	19
4.2	Booronderzoek IVO	19
4.3	Geologische opbouw	20
4.4	Archeologische indicatoren IVO	20
5.	Samenvatting, conclusies en aanbevelingen	21
5.1	Samenvatting en conclusies	21
5.2	Aanbevelingen	21
	Literatuur	23
	Verklarende woordenlijst	25
Bijlage 1:	Archeologische en geologische tijdschaal	29
Bijlage 2:	Overzicht Boorgegevens IVO door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat, Papendrecht	31
Bijlage 3:	SOB Research: Gegevens	33

1. Inleiding

1.1 Planontwikkeling

Aanleiding voor het archeologisch onderzoek vormen de plannen van Van Houwelingen Rotterdam b.v. voor de bouw van 10 twee-onder-één-kap-woningen aan de Schoolstraat te Papendrecht, (Gemeente Papendrecht). In het kader van dit bouwproject zullen inrichtings- en bouwwerkzaamheden (sloop-, graaf- en herwerkzaamheden) plaatsvinden binnen een gebied met een omvang van circa 3.760 m².

Afbeelding 1. Ligging van het onderzoeksgebied (rode stip) in Nederland.

1.2 Opdrachtverlening

Omdat de met de realisatie van deze plannen gepaard gaande inrichtings- en bouwwerkzaamheden (sloop-, graaf- en herwerkzaamheden) zouden kunnen leiden tot aantasting van mogelijk aanwezige archeologische en cultuurhistorische waarden en daarmee tot aantasting van de landschapskwaliteit, als gevolg van de diverse graaf- en funderingswerkzaamheden, heeft de firma Van Houwelingen Rotterdam b.v. aan SOB Research verzocht om een Plan van Aanpak op te stellen voor een Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen (IVO) ten behoeve van het plangebied. Op basis van het door SOB Research opgestelde Plan van Aanpak (Aanvraag "Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat, Papendrecht", d.d. 19 oktober 2004) is door de firma Van Houwelingen Rotterdam b.v. aan SOB Research opdracht verleend om ten behoeve van het plangebied een IVO uit te voeren.

Abbeelding 2. De ligging van het plangebied (in rood weergegeven), g:projecteerd op een uitsnede van de Topografische Kaart, schaal 1 : 25 000. Bron: Topografische Dienst Eindhoven.

1.3 Doel van het onderzoek

De opgave van het onderzoek door SOB Research was de archeologische en aardkundige waarden ter plaatse van het plangebied te inventariseren, te documenteren en te waarderen. Het onderzoek was gericht op de volgende aandachtspunten:

- De geologie ter plaatse van het plangebied (in relatie tot de bewoningsmogelijkheden in het verleden);
- De aanwezigheid van archeologische waarden ter plaatse van het plangebied: onderzoek naar bewoningssporen uit de prehistorie, de Romeinse tijd, de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd;
- De aard, omvang, (diepte)ligging, kwaliteit (gaafheid en conserveringstoestand) en indien mogelijk de datering van eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen;

- De waardering van eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen (zeldzaamheid en behoudswaardigheid).

1.4 Fasering

Na de opdrachtverlening is een begin gemaakt met het onderzoek. In drie uitvoeringsfasen werd naar de eindrapportage toegewerkt.

Tijdens de eerste fase werd gewerkt aan de voorbereiding en de planning van het onderzoek. Hierbij zijn diverse archieven geraadpleegd om al aanwezige archeologische, historische, geologische en luchtfoto-informatie zoveel mogelijk te kunnen benutten. Tijdens de tweede fase is het archeologisch veldonderzoek uitgevoerd. Dit veldonderzoek bestond uit een inventariserend booronderzoek in het plangebied. Het veldwerk werd op 21 oktober 2004 uitgevoerd. Tenslotte is, op basis van de verkregen gegevens, een overzicht samengesteld van de aangetroffen archeologische, cultuurhistorische en aardkundige waarden. De verkregen gegevens, de daaraan verbonden conclusies, alsmede de op basis hiervan tot stand gekomen adviezen zijn uitgewerkt in het nu voorliggende eindrapport.

1.5 Onderzoeksteam

Het onderzoeksteam van SOB Research bestond uit:

E. van Asperen	veldwerk
F.A. van Meurs	projectcoördinatie, digitale grafische uitwerking
J. Ras	eindredactie rapportage
J.B. de Voogd	rapportage
J.W. van Zessen	veldwerk, digitale gegevensverwerking

1.6 Woord van dank

Er kon tijdens dit project voortvarend worden gewerkt dankzij de medewerking van velen. Namens SOB Research aan allen een woord van dank.

1.7 CIS-code

Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat Papendrecht is inzake Artikel 41 van de Monumentenwet geregistreerd met CIS-code 7683.

2. Onderzoekssysteem: gehanteerde methoden en technieken

2.1 Archiefonderzoek

Ter voorbereiding van het veldonderzoek zijn diverse archieven geraadpleegd om optimaal gebruik te kunnen maken van reeds beschikbare of alsnog destilleerbare informatie over de landschaps- en bewoningsgeschiedenis van het gebied. Onder meer zijn daarbij de archieven van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) en het Nederlands Instituut voor Toegepaste Geowetenschappen - TNO (NITG-TNO) geraadpleegd.

2.2 Luchtfotoanalyse

Op luchtfoto's van landelijk gebied kunnen bijna altijd verschillen worden waargenomen in de vorm van lichtere en donkere zones. Deze verschillen zijn vooral het gevolg van de geohydrologische gesteldheid van de ondergrond (met name de verschillen in het waterbergend vermogen van de bodem). Dit hangt nauw samen met de textuur van de diverse grondlagen. Met fotografische en digitale bewerkingstechnieken kunnen deze op de luchtfoto's zichtbare verschillen beter zichtbaar worden gemaakt. Afhankelijk van diverse factoren (onder meer de diepteligging, de fotokwaliteit, de omstandigheden tijdens het nemen van de foto en de oppervlaktebewerking van de grond) kunnen ondergrondse landschapkenmerken (stroomruggen, oude waterlopen, enz.) en bewoningssporen (gebouwen, nederzettingsterreinen, infrastructuur, enz.) door middel van luchtfotoanalyse worden opgespoord en in mindere of meerdere mate van detail in kaart worden gebracht. Dit is van belang voor een inschatting van de aanwezigheid van bewoningssporen voorafgaand aan het veldonderzoek en een beter begrip (in ruimtelijk opzicht) van eventueel aangetroffen sporen tijdens en na afloop van het veldonderzoek.

Er worden (indien mogelijk) zowel recente foto's als oudere foto's gebruikt. Het voordeel van de oudere luchtfoto's is dat recente veranderingen in het onderzoeksgebied kunnen worden getraceerd en dat ook aangrenzende, wellicht heden ten dage bebouwde, terreinen bij de analyse kunnen worden betrokken. Het nadeel van de oudere foto's is dat ze over het algemeen van mindere kwaliteit zijn dan de meer recente luchtfoto's, als gevolg van de lagere pixeldichtheid.

2.3 Onderzoeksplan

Op basis van de beschikbare geologische, archeologische en historische informatie is een onderzoeksplan vastgesteld.

2.4 Veldonderzoek

2.4.1 Booronderzoek

Op basis van het onderzoeksplan en de beschikbare plankkaart is het booronderzoek op het terrein uitgevoerd. Door middel van grondboringen kan de geologische opbouw van een gebied in kaart worden gebracht. Dit is vooral van belang omdat de bewoningsmogelijkheden in Nederland tot de Romeinse tijd volledig afhankelijk waren van de landschappelijke situatie. Ook voor wat betreft de Romeinse tijd en de Middeleeuwen is er, ondanks de toegenomen mogelijkheden om middels bedijking, afdamming en kanalisering het landschap vorm te geven, nog steeds sprake van een sterke relatie tussen het natuurlijk landschap en de mogelijkheden tot bewoning.

Door middel van grondboringen kunnen ook archeologische sporen worden getraceerd. Indicatoren voor bewoning ter plaatse zijn onder meer de aanwezigheid van houtskool, verbrand bot, scherfmateriaal, potgruis, vuursteen, puin of verstoorde grondlagen. Vaak kan de stratigrafie, de aard, de dikte, de omvang en de ouderdom van de archeologisch interessante grondlagen aan de hand van de boringen globaal worden bepaald en verder in kaart worden gebracht.

In totaal werden tijdens het IVO 6 boringen uitgevoerd tot een diepte van minimaal 4,00 meter en maximaal 4,65 meter beneden maaiveld. De boringen zijn tot een diepte van circa 1,30 meter beneden maaiveld uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 centimeter. Vervolgens zijn de boringen met een gutsboor met een diameter van 2 centimeter verder verdiept tot een diepte van minimaal 4,00 meter beneden maaiveld. De boorresiduen zijn gezeefd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren op een zeef van 4 millimeter. Bij iedere afzonderlijke boring zijn de in de boring te onderscheiden geologische afzettingen en archeologische sporen ten opzichte van het maaiveld ingemeten. De bijbehorende hoogteliggingen van het maaiveld werden ten opzichte van Normaal Amsterdams Peil (NAP) ingemeten (zie Bijlage 2: Overzicht boorgegevens IVO door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat Papendrecht).

2.4.2 Oppervlaktekartering

Bij een oppervlaktekartering wordt een terrein onderzocht op de aanwezigheid van archeologische vondsten aan het oppervlak. In gebieden waar archeologisch belangrijke lagen relatief dicht aan het oppervlak liggen (er is dan geen sprake van omvangrijke sedimentvorming op deze lagen) kan het uitvoeren van een oppervlaktekartering zinvol zijn. Vooral versgeploegde akkers lenen zich voor deze onderzoeksmethodiek. Voorafgaand aan het booronderzoek heeft in het kader van het veldonderzoek geen oppervlaktekartering plaatsgevonden. Het plangebied was deels bestraat en deels geasfalteerd. Hierdoor was de vondstzichtbaarheid minimaal.

2.5 Uitwerking en rapportage

Na het veldonderzoek zijn de onderzoeksgegevens uitgewerkt en geanalyseerd. Hierbij is voortdurend sprake geweest van terugkoppeling naar de uitkomsten van het archiefonderzoek. Ter afronding van het archeologisch onderzoek is het nu voorliggende eindrapport samengesteld.

3. Resultaten archiefonderzoek

3.1 Geologische en geomorfologische gegevens

Voor het verkrijgen van inzicht in de Holocene geologische opbouw van het plangebied en de directe omgeving kon gebruik worden gemaakt van de Geologische Kaart van Nederland, Blad 38 West Gorinchem, schaal 1 : 50.000 en de Bodemkaart van Nederland, Blad 38 West Gorinchem, schaal 1 : 50.000.

Voordat in de voorlaatste ijstijd, het Saalien, het landschap met ijs werd bedekt, stroomden de Rijn en de Maas naar het noorden. Gedurende het Midden-Saalien werd door de vanuit het noorden en noordoosten binnendringende Scandinavische gletsjers een deel van Nederland gedeeltelijk met een ijskap bedekt. De afwatering naar het noorden werd belemmerd en de preglaciale afwateringsstelsels werden gedwongen de loop naar het westen te verleggen. In Midden-Nederland werd door het Rijn-Maas-systeem een oerstroombetal gevormd.

Vanaf het Laat-Saalien tot in de eindfase van de laatste ijstijd, het Laat-Weichselien of Laat-Glaciaal, en zelfs tot in het Vroeg-Holocene werd in het gebied van de grote rivieren een dik pakket grindrijke, grove zanden afgezet. Deze riviersedimenten behoren tot de Formatie van Kreftenheye. Vanaf de laatste fase van het Weichselien ontstond als gevolg van een geleidelijk opkomende verbetering van het klimaat een dichter vegetatiedek, waardoor meer water werd vastgehouden. Deze verminderde waterafvoer had tot gevolg dat de rivierlopen zich in enkele hoofdgeulen in hun eigen afzettingen begonnen in te snijden. Bij extreem hoog water werd vanuit deze meanderende hoofdgeulen klei afgezet (de Afzettingen van Wychen). Gedurende de droge perioden van de Jonge Dryas vond verstuiving van de rivierzanden plaats en werden ten oosten van de dalbodems rivierduinen gevormd. Deze uit eolisch zand gevormde rivierduinen, daar waar ze aan de oppervlakte komen donken genoemd worden eveneens tot de Formatie van Kreftenheye gerekend.

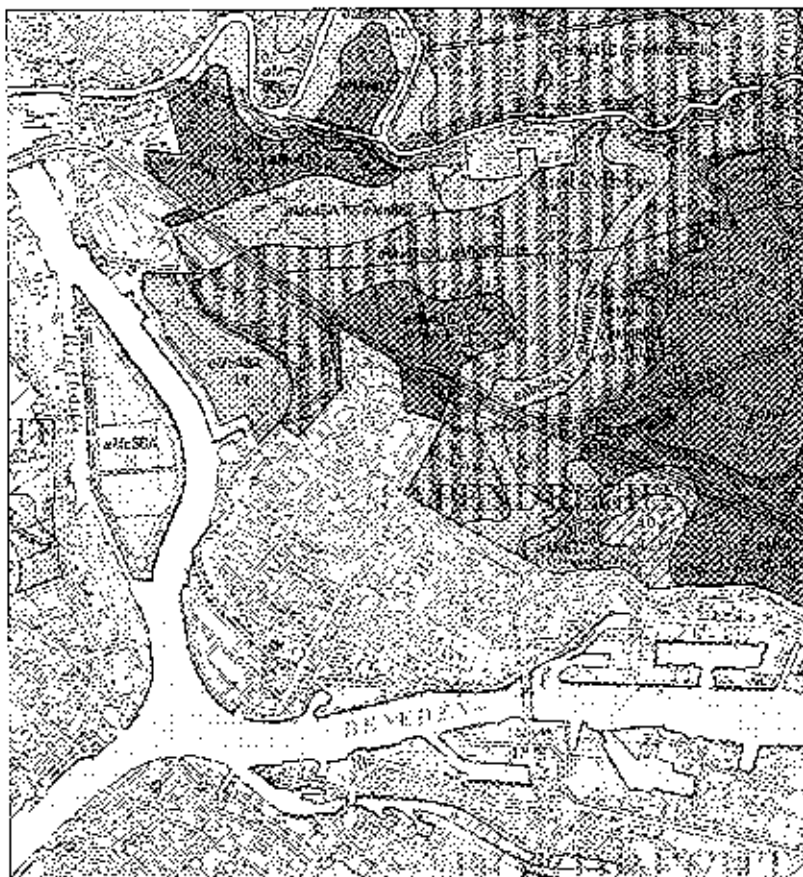
Vanaf de aanvang van het Atlanticum (6000-3300 voor Chr.) werd het landschap rond het plangebied bedekt met veen- en kleilagen. Aanvankelijk verliep de sedimentatie langzaam, maar vanaf circa 4500 voor Chr. ging de sedimentatie sneller. Op de Formatie van Kreftenheye werd vanuit een ten zuiden van het kaartbladgebied gelegen Gorkum I-rivier (6000-4300 voor Chr.) blauwgrijze klei afgezet. Dit kleipakket werd vervolgens afgedekt door Hollandveen dat hoofdzakelijk is gevormd vanaf het begin van het Atlanticum tot in het Subatlanticum. Het pakket Hollandveen wordt verschillende malen onderbroken door geul- en oeverafzettingen en komkleiafzettingen uit de verschillende Gorkum-periodes (Gorkum II tot IV) uit het Atlanticum en Vroeg-Subboreaal. Vanaf 1800 voor Chr. wordt de veengroei onderbroken door afzettingen uit de verschillende Tiel-periodes (Tiel O tot III). De bedijking van het gebied vanaf circa 1000 A.D. maakte een einde aan de veenvorming en sedimentatie van de Afzettingen van Tiel.

Op de Geologische Kaart van Nederland, Blad 38 West Gorinchem, schaal 1 : 50.000 (zie Afbeelding 3) wordt ter plaatse van de uiterste zuidwestelijke hoek van het plangebied en de directe omgeving daarvan een zone met Afzettingen van Tiel (komafzettingen) op een afwisseling van Hollandveen met Afzettingen van Gorkum (kom- en oeverafzettingen) (code rF2k) weergegeven. Het grootste deel van het plangebied wordt echter weergegeven als Afzettingen van Tiel, kom- op geulaafzettingen (code rD0k). Op basis van Bijkaart 2, Ouderdom van de holocene stroomgordels, van de Geologische Kaart van Nederland, Blad 38 West Gorinchem, schaal 1 : 50.000, kan worden gesteld dat deze stroomgordel actief was in het Vroeg-Subatlanticum (circa 900 voor Chr. – 100 A.D.). Deze stroomgordel zet zich in zuidwestelijke richting voort als Afzettingen van Tiel, geulaafzettingen, eventueel bedekt door oeverafzettingen (code rD0g) en doorsnijdt een noordwest-zuidoost verlopende zone van Afzettingen van Tiel (oeverafzettingen) op een afwisseling van Hollandveen met Afzettingen van Gorkum (kom- en oeverafzettingen) (code rF2g).

Afbeelding 3. Ligging van het plangebied (in rood weergegeven), geprojecteerd op een uitsnede van de Geologische Kaart van Nederland Blad Gorinchem West (38W) Schaal 1 : 50.000

Het plangebied maakt deel uit van een zone die op de Bodemkaart van Nederland, Blad 38 West Gorinchem, schaal 1 : 50.000 (zie Afbeelding 4) wordt weergegeven als de niet gekarteerde bebouwde kom van Papendrecht. Echter, op basis van de wel gekarteerde omgeving van het plangebied kan worden verwacht dat ter plaatse van het grootste deel van het plangebied het voorkomen van een combinatie van drechtvaaggronden van kalkarme klei, afgedekt door zoete getijdenafzettingen kan worden verwacht (code eMv41C/eMn86C). Het is een gebied met smalle kleiruggen (Mn86C) en kommen met klei, die beiden zijn afgedekt door zoete getijdenafzettingen. De grondwatertrap wordt ter plaatse weergegeven met de gradaties II en III, "vrij ondiep", waarbij de gemiddelde grondwaterstand zich minder dan 40 centimeter onder het maaiveld bevindt. Ter hoogte van het uiterste zuidwestelijke deel van het plangebied, op de stroomgordel, bestaat de bodem uit poldervaaggronden van zware kalkrijke klei afgedekt door zoete getijdenafzettingen (eMn45A/eMn86C). Het is een hoger liggende rug, waarvan het centrum bestaat uit zware kalkrijke klei (Mn45A) en de flanken bestaan uit kalkarme klei al dan niet met zavel in de ondergrond. Beide zijn afgedekt door zoete getijdenafzettingen. De grondwatertrap wordt ter plaatse weergegeven met de gradaties IV en VI, "vrij diep", waarbij de gemiddelde grondwaterstand zich minder dan 40 tot 80 centimeter onder het maaiveld bevindt.

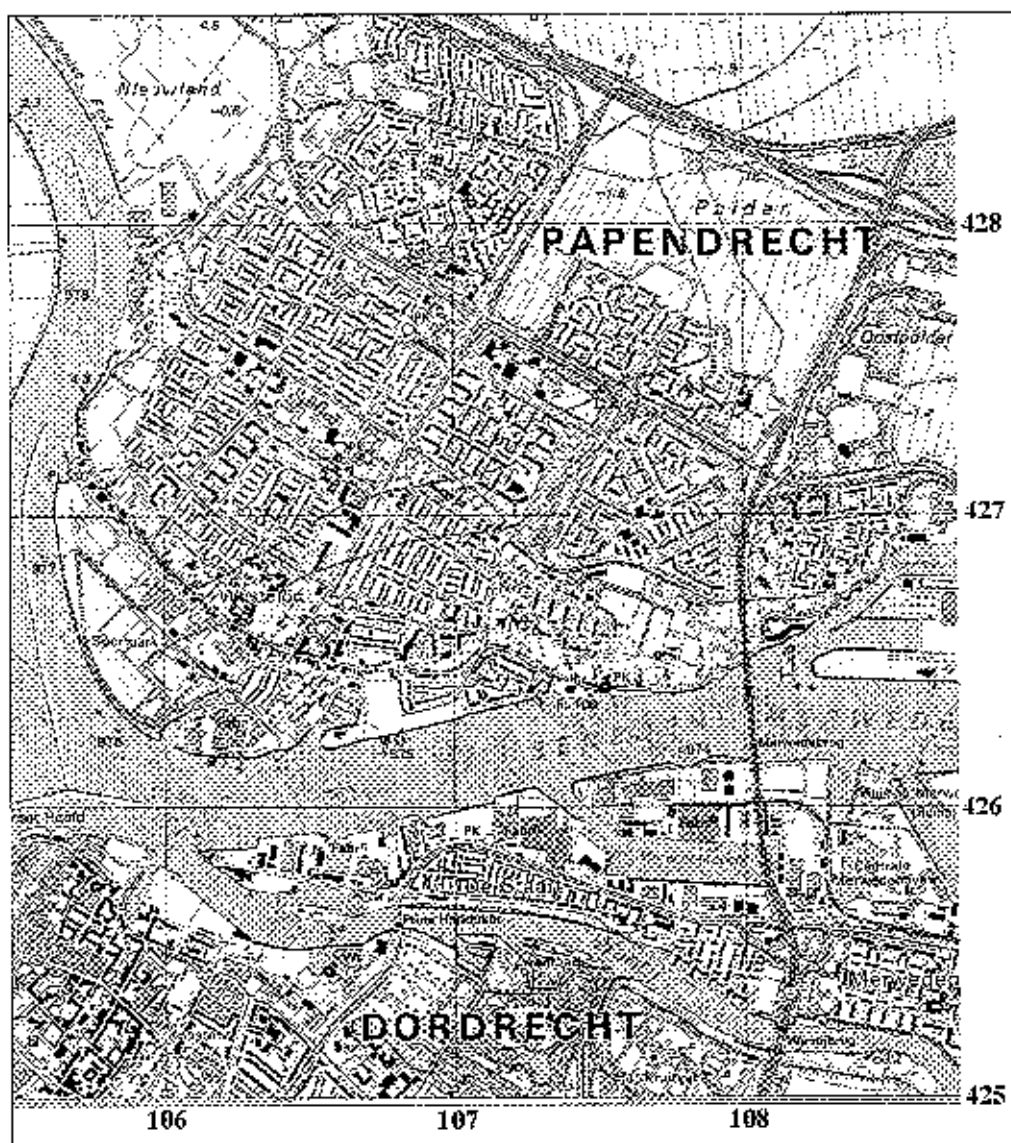
Afbeelding 4. Ligging van het plangebied (rode stip) geprojecteerd op een uitsnede van de Bodemkaart van Nederland, Blad 38 West Gorinchem. Schaal 1 : 50.000

3.2 Archeologische gegevens

Voor een overzicht van reeds bestaande kennis ten aanzien van archeologische vindplaatsen binnen en in de directe omgeving van het plangebied werden de archieven van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB – ARCHIS) en de Archeologische Monumentenkaart van Zuid-Holland (AMK) geraadpleegd.

Het grootste deel van het plangebied maakt deel uit van een zone die op de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW, tweede generatie, Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB); Amersfoort: 2000) wordt weergegeven met een hoge trefkans. Deze hoge trefkans is gebaseerd op de aanwezigheid van een stroomgordel (zie ook 3.1 Geologische en geomorfologische gegevens). Het uiterste zuidelijke deel van het plangebied maakt deel uit van een zone die op de IKAW wordt weergegeven met een middelhoge trefkans. Deze archeologische verwachting is met name gebaseerd op de aanwezige geologische opbouw (dagzomende (kom)afzettingen van Tiel (met een inschakeling van Hollandveen) op een afwisseling van (geul)afzettingen van Tiel met inschakelingen van Hollandveen en Afzettingen van Gorkum) en op eerdere archeologische vondsten uit de Romeinse tijd de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd die in Papendrecht zijn gedaan.

Op de Archeologische Monumentenkaart van de Provincie Zuid-Holland (AMK) worden binnen het plangebied geen terreinen met een archeologische status weergegeven. In ARCHIS (het centrale archief voor archeologische vindplaatsen in Nederland) worden voor het grondgebied van de Gemeente Papendrecht 21 archeologische vindplaatsen en vondsten uit de prehistorie (IJzertijd), de Romeinse Tijd, de Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd vermeld. In ARCHIS zijn geen gegevens bekend van archeologische vondsten, die in het plangebied zouden zijn gedaan. Binnen een straal van circa 1700 meter rondom het plangebied worden 7 archeologische waarnemingen en 2 archeologische monumenten vermeld (zie Afbeelding 5):

Afbeelding 5. Overzichtskaat van de in ARCHIS vermelde archeologische vindplaatsen/vondsten en monumenten (in oranje, genummerd) in de omgeving van het plangebied (rood weergegeven), geprojecteerd op een uitsnede van de Topografische Kaart van Nederland. Met lichtgroene lijnen is globaal de ligging van de Papendrechtse strooming weergegeven. Schaal 1 : 25 000.

Vondstlocatie 1 (voor de positie van de vondstlocaties zie Afbeelding 5): Op circa 660 meter ten noordoosten van het plangebied werden in 1962 bij graafwerk ter hoogte van de Bethlehemkerk fragmenten van Kogelpot-, Paffrath- en geelwitbakkend Pingsdorf-aardewerk uit de Late Middeleeuwen gevonden (waarnemingsnummer 8620; ROB-objectnummer 38CZ-13).

In 1966 werden op deze locatie bij graafwerk fragmenten van Kogelpot-, geelwitbakkend Pingsdorf- en Andenne-aardewerk en bot uit de Late Middeleeuwen en fragmenten van gedraaid aardewerk en dakpannen en een munt uit de Romeinse tijd aangetroffen (waarnemingsnummer 799; ROB-objectnummer 38CZ-13).

Vondstlocatie 2: Op circa 810 meter ten noordoosten van het plangebied wordt melding gemaakt van vondsten van aardewerkfragmenten, brokjes huttenleem en een fragment baksteen uit de Late Middeleeuwen die hier bij een in 1995 door leden van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland, Afdeling 11 Lek en Merwestreek, uitgevoerde, beperkte opgraving aan het Iripad zijn gedaan. Het betreft hier een woon- of ophooglaag op de Papendrechtse Stroomrug. Aangetroffen werden onder andere fragmenten van Kogelpotten, Paffrath-, grijsbakkend-, geglazuurd roodbakkend- en geelwitbakkend-aardewerk en Proto-steengoed. De vindplaats wordt circa 1275-1300 gedateerd (waarnemingsnummer 27776; ROB-objectnummer 38CZ-175). Op circa 10 meter van deze vindplaats is, eveneens in 1995, een fragment ruwwandig aardewerk uit de Romeinse tijd aangetroffen (waarnemingsnummer 29751; ROB-objectnummer 38CZ-179).

Vondstlocatie 3: Op circa 1475 meter ten noordoosten van het plangebied wordt ter hoogte van het zwembad melding gemaakt van de vondst van een aantal fragmenten Terra Sigillata uit de Romeinse tijd (waarnemingsnummer 8617; ROB-objectnummer 38CZ-14). In 1967 werden bij het verbreden van perceelscheidingssloten voor de aanleg van het zwembad 'De Hoogt' vondsten uit de Romeinse tijd, de eindfase van de Vroege Middeleeuwen en de Late Middeleeuwen gedaan. Aangetroffen werden een cultuurlaag uit de Romeinse tijd en fragmenten aardewerk, waaronder Terra sigillata (bord/schotel Dragendorff 32, kom/schaal Dragendorff 37), Terra nigra, gladwandig en geverfd aardewerk. Het Romeinse aardewerk wordt in de tweede helft van de 1ste eeuw tot eind 2de eeuw gedateerd. Daarnaast werden een aantal middeleeuwse kuilen en fragmenten van Kogelpot- en geelwitbakkend Pingsdorf-aardewerk aangetroffen (waarnemingsnummer 26030; ROB-objectnummer 38CZ-14). In 1969 werden op deze locatie bij graafwerk voor de aanleg van een weg, even ten oosten van het zwembad, fragmenten van Kogelpot- en geelwitbakkend Pingsdorf-aardewerk (datering: eind 12de eeuw) en veel fragmenten van Romeins aardewerk gevonden (waarnemingsnummer 26031; ROB-objectnummer 38CZ-14). In de jaren 1996-1998 hebben leden van de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland, Afdeling 11 Lek en Merwestreek, op deze locatie bij de bouw van een serviceflat in het cunet en de put voor de liftschacht waarnemingen gedaan. Hierbij werd op een diepte van 0,90 meter beneden maaiveld Laatmiddeleeuws materiaal in de vorm van fragmenten aardewerk en huttenleem aangetroffen. Op een diepte van 1,20 meter beneden maaiveld werden grote aantallen fragmenten van Romeins aardewerk gevonden. Op een diepte van circa 2,25 meter beneden maaiveld werd in een dieper gelegen restgeulbodem eveneens veel materiaal uit de Romeinse tijd aangetroffen (waarnemingsnummer 45224; ROB-objectnummer 38CZ-14).

Vondstlocatie 4: Op circa 1710 meter ten noordoosten van het plangebied wordt vermeld dat bij een boring in de polder Papendrecht ter plaatse op een diepte van 0,80 meter beneden maaiveld houtskool is aangetroffen (waarnemingsnummer 24961; ROB-objectnummer 38CZ-34).

Vondstlocatie 5: Op circa 1450 meter ten oosten van het plangebied werden in 1987 bij een veldkartering in een slootkant een circa 7 meter lang eikenhouten voorwerp en enkele fragmenten Romeins aardewerk gevonden. Het betreft een bodemfragment en een randfragment van een wrijfschaal en een fragment terra nigra-achtig aardewerk (waarnemingsnummer 16906; ROB-objectnummer 38CZ-161).

Vondstlocatie 6: Op circa 660 meter ten zuidoosten van het plangebied wordt melding gemaakt van een in 1961 in een slootkant gevonden lans- of speerpunt uit de Late Middeleeuwen (waarnemingsnummer 7984; ROB-objectnummer 38CZ-75).

Vondstlocatie 7: Op circa 525 meter ten zuidzuidwesten van het plangebied werd in 1971 een houten paalconstructie, bestaande uit circa 120 meter lange slieten, waarop een fundering rustte, aangetroffen. De constructie wordt als mogelijk 16de eeuw gedateerd (waarnemingsnummer 24965; ROB-objectnummer 38CZ-36).

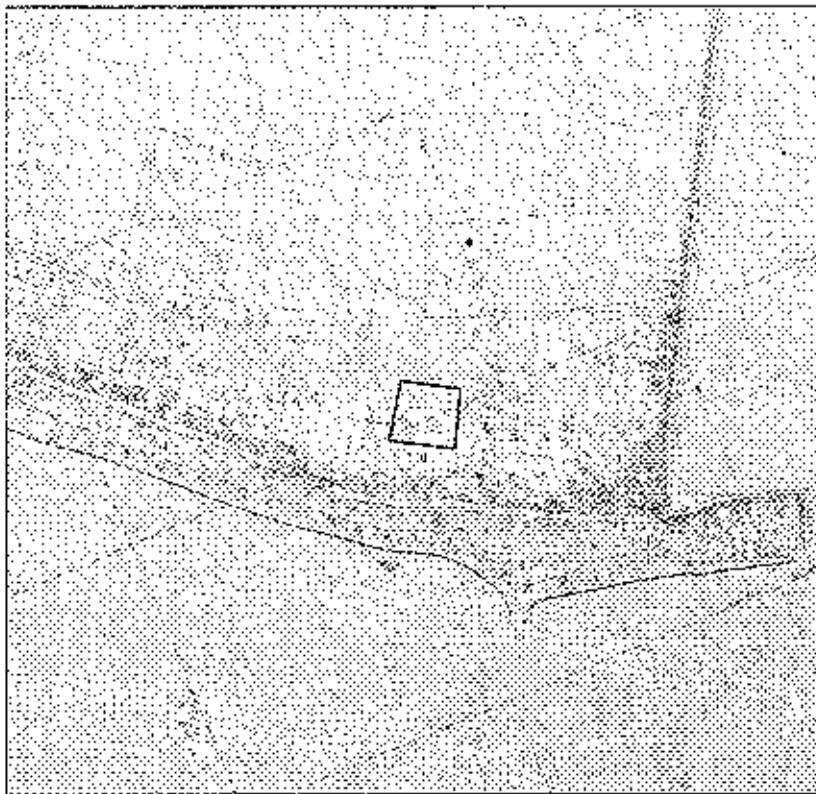
Naast deze waarnemingen worden in ARCHIS in de omgeving van het plangebied een tweetal monumenten vermeld (zie Afbeelding 5). Het betreft:

Monument 1: dit monument betreft een ter hoogte van de Edelweisslaan, op circa 900 meter ten oosten van het plangebied gelegen huisterp uit de 13de eeuw, die mogelijk ook eerder gedateerd kan worden. De onderin voornamelijk uit mestlagen en meer naar boven overwegend uit ophogingslagen van klei opgebouwde heuvel ligt op veen. In 1981 heeft de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) hier een proefonderzoek uitgevoerd. Om de wetenschappelijke, cultuurhistorische en zichtbare waarde(n) is aan de terp als vlakelement de status van beschermd monument toegekend (CMA-nr (Monnr) 38C-011 (1041)).

Monument 2: dit monument betreft bewoningssporen uit de Vroege Middeleeuwen aan de Vondellaan, op circa 625 meter ten oostnoordoosten van het plangebied. Om de wetenschappelijke en zichtbare waarde is aan dit vlakelement de status van attentiegebied toegekend. Dit terrein dient nog nader geïnspecteerd te worden (CMA-nr (Monnr) 38C-A39 (12925)).

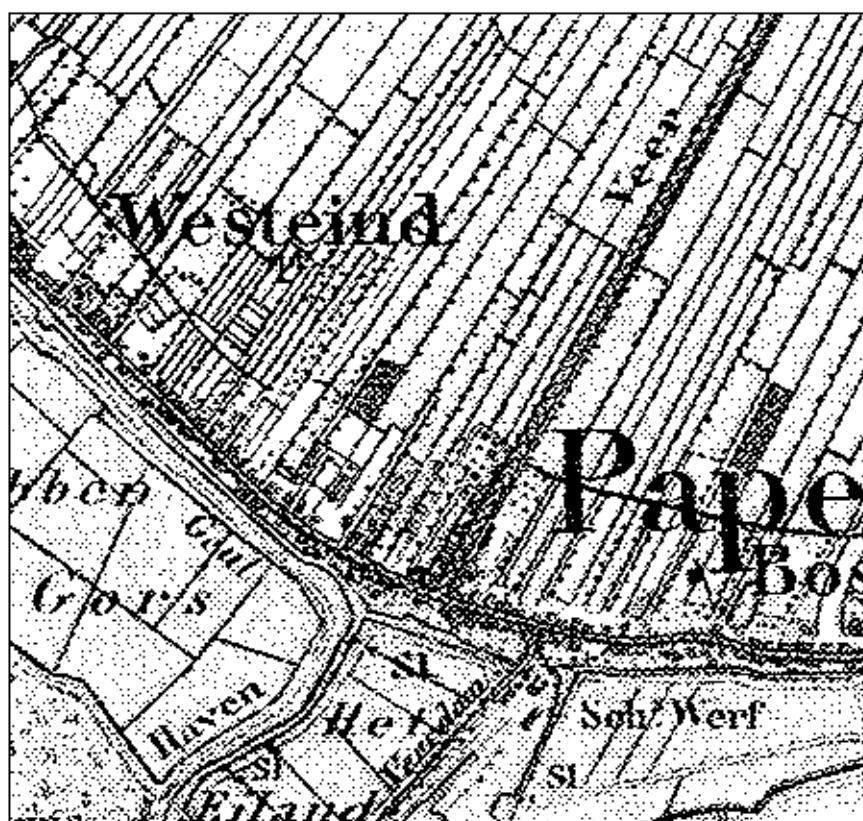
3.3 Historische gegevens

De geschiedenis van Papendrecht gaat terug tot in de Romeinse tijd, toen hier al sprake was van een nederzetting, waaruit door de eeuwen heen de huidige gemeente moet zijn ontstaan. Papendrecht wordt voor het eerst in een oorkonde vermeld in 1105. De nederzetting zal toen nog maar weinig betekenis hebben gehad. In 1277 werd op bevel van Floris V een begin gemaakt met het droogleggen en inpolderen van de achterliggende gebieden; het was ook toen dat de nederzetting enige betekenis kreeg.

Afbeelding 6. De ligging van het onderzoeksgebied (blauw omkleurd) geprojecteerd op een uitsnede van de Kadastrale Kaart uit circa 1820.

Het gebied waar het huidige plangebied is gesitueerd is op een aantal kaarten vanaf 1560 A.D. gedocumenteerd. Deze kaartdocumentatie levert informatie op voor wat betreft een aantal oude, deels reeds verdwenen, infrastructurele werken en voormalige bebouwing. Er zijn geen aanwijzingen te veronderstellen dat het huidige plangebied tussen 1560 A.D. en de negentiende eeuw bebouwd was. Op een kaart van Pieter Sluyter uit 1560, een kaart van Berckenrode uit 1629 en een kaart van Jacob Aertsz. Colom uit 1681 is te zien dat toen ter plaatse van het plangebied geen bebouwing aanwezig was. Het plangebied maakte toen deel uit van onbebouwd landelijk gebied. Op de Kadastrale Kaart uit omstreeks 1820 (zie Afbeelding 6) is eveneens te zien dat zich toen ter plaatse van het plangebied geen bebouwing bevond. Op de Topografische Kaart uit 1908 (zie Afbeelding 7) wordt ter plaatse van het oostelijke deel van het plangebied bebouwing weergegeven. Het plangebied raakt na 1908 grotendeels bebouwd, en bleef dat tot in de huidige tijd.

Afbeelding 7. De ligging van het huidige plangebied (blauw omkaderd), geprojecteerd op een uitvergroete uitsnede van de Topografische Kaart blad 546 Dordrecht, verkend 1874, herzien 1889, gedeeltelijk herzien tot 1908. Schaal 1:10.000

3.4 Luchtfoto's

Voorafgaand aan, tijdens en in aansluiting op het veldonderzoek kon één luchtfoto geraadpleegd worden. Dit betrof:

- Luchtfoto Topografische Dienst Opnamejaar 1989, nr. 38804

Op de luchtfoto uit 1989 (zie Afbeelding 8) is te zien dat het plangebied deel uitmaakt van bebouwd gebied. Vanwege deze bebouwing zijn er op de luchtfoto geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische sporen zichtbaar.

Afbeelding 8. De ligging van het plangebied (in rood), geprojecteerd op de luchtfoto uit 1989

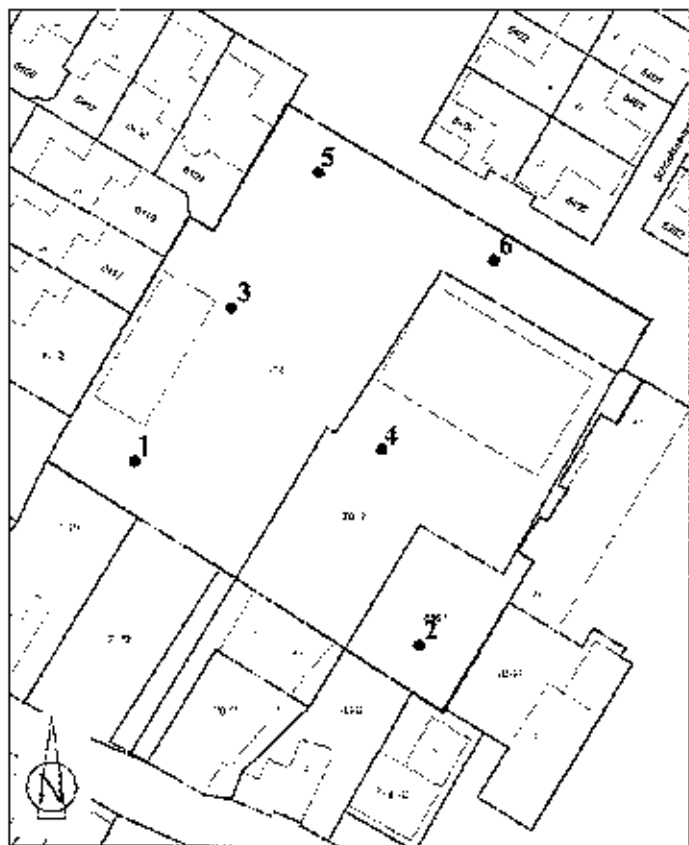
4. Resultaten veldonderzoek

4.1 Inleiding

Het plangebied ligt in het zuidelijke deel van de wijk Westeind, in Papendrecht (Gemeente Papendrecht). Het plangebied was ten tijde van het veldonderzoek bestraat of verhard met betonplaten. In het westelijke deel van het plangebied bevond zich bebouwing. Het maaiveld lag op een hoogte tussen circa 0.54 -NAP' en 0.95 meter -NAP'.

4.2 Booronderzoek IVO

Binnen het plangebied zijn de boringen uitgevoerd in een regelmatig grid, waarbij de maximale afstand tussen de boringen 45 meter bedroeg. In totaal werden tijdens het IVO 6 boringen uitgevoerd tot een diepte van minimaal 4.00 meter en maximaal 4.65 meter beneden maaiveld. De boringen zijn tot een diepte van circa 1.30 meter beneden maaiveld uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 centimeter.

Afbeelding 9. De positie van de boorpunten van het IVO (in blauw, genummerd), geprojecteerd op de plankaart van het plangebied. De begrenzing van het plangebied is met rood weergegeven. Schaal 1: 1000

Vervolgens zijn de boringen met een gutsboor met een diameter van 2 centimeter verder verdiept tot een diepte van minimaal 4.00 meter beneden maaiveld. De boorresiduen zijn gezeefd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren op een zeef van 4 millimeter. Bij iedere afzonderlijke boring zijn de in de boring te onderscheiden geologische afzettingen en archeologische sporen ten opzichte van het maaiveld ingemeten. De bijbehorende hoogteliggingen van het maaiveld werden ten opzichte van Normaal Amsterdams Peil (NAP) ingemeten (zie Bijlage 2: Overzicht boorgegevens IVO door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat, Papendrecht).

4.3 Geologische opbouw

Op basis van de gegevens van het door SOB Research in het plangebied uitgevoerde booronderzoek kan worden gesteld dat zich in het grootste deel van het plangebied Afzettingen van Tiel (komafzettingen) op een afwisseling van Hollandveen met Afzettingen van Gorkum (kom- en oeverafzettingen) bevinden. In het uiterste noordwestelijke deel van het plangebied (in Boring nr.: 5) werden Afzettingen van Tiel (kom- op geulafzettingen) aangetroffen. Hier werd op een diepte van 4.50 meter beneden maaiveld (5.24 meter –NAP) een pakket matig grof, donkergrijs zand aangetroffen. Dit zandpakket kan worden geïnterpreteerd als geul-Afzetting van Tiel. Op basis van deze gegevens kan worden verondersteld dat het noordwestelijke deel van het plangebied deel uitmaakt van een stroomgordel, zoals deze wordt weergegeven op de Geologische Kaart van Nederland (zie 3.1 Geologische en geomorfologische gegevens). In alle boringen werd geconstateerd dat de top van het profiel bestond uit ophoogzand. Dit ophoogzand is in het recente verleden opgebracht, in het kader van bouwactiviteiten.

4.4 Archeologische indicatoren booronderzoek

Tijdens de uitvoering van het booronderzoek werden in geen van de uitgevoerde boringen relevante archeologische indicatoren aangetroffen. Wel werd recent puin aangetroffen, dat kan worden gerelateerd aan bouwactiviteiten in de twintigste eeuw.

5. Samenvatting, conclusies en aanbevelingen

5.1 Samenvatting en conclusies

In opdracht van Van Houwelingen Rotterdam b.v. is door SOB Research ten behoeve van de plannen voor de bouw van 10 twee-onder-één-kap-woningen aan de Schoolstraat te Papendrecht (Gemeente Papendrecht) een Inventariserend Veldonderzoek door middel van grondboringen (IVO) uitgevoerd met het doel de geologische opbouw, de aardkundige waarden en de archeologische en cultuurhistorische waarden ter plaatse van het plangebied vast te stellen. In het kader van dit bouwproject zullen de werkzaamheden (onder meer graafwerkzaamheden) worden uitgevoerd binnen een gebied met een oppervlakte van circa 3.760 m². Ten behoeve van dit project wordt een vrijstellingsprocedure ex. artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening doorlopen.

Op basis van de gegevens van het door SOB Research in het plangebied uitgevoerde booronderzoek kan worden gesteld dat zich in het grootste deel van het plangebied Afzettingen van Tiel (komafzettingen) op een afwisseling van Hollandveen met Afzettingen van Gorkum (kom- en oeverafzettingen) bevinden. In het uiterste noordwestelijke deel van het plangebied (in Boring nr.: 5) werden Afzettingen van Tiel (kom- op geulafzettingen) aangetroffen. Hier werd op een diepte van 4.50 meter beneden maaiveld (5.24 meter –NAP) een pakket matig grof, donkergrijs zand aangetroffen. Dit zandpakket kan worden geïnterpreteerd als geul-Afzetting van Tiel. Op basis van deze gegevens kan worden verondersteld dat het noordwestelijke deel van het plangebied deel uitmaakt van een stroomgordel, zoals deze wordt weergegeven op de Geologische Kaart van Nederland. Op basis van Bijkaart 2, Ouderdom van de holocene stroomgordels, van de Geologische Kaart van Nederland, Blad 38 West Gorinchem, schaal 1 : 50.000, kan worden gesteld dat deze stroomgordel actief was in het Vroeg-Subatlanticum (circa 900 voor Chr. – 100 A.D.). In alle boringen werd geconstateerd dat de top van het profiel bestond uit ophoogzand. Dit ophoogzand is in het recente verleden opgebracht, in het kader van bouwactiviteiten.

Op basis van historische gegevens kan worden gesteld dat het plangebied in ieder geval tussen de zestiende eeuw en de twintigste eeuw niet bebouwd is geweest.

Tijdens de uitvoering van het booronderzoek werden in geen van de uitgevoerde boringen relevante archeologische indicatoren aangetroffen.

5.2 Aanbevelingen

Op basis van de tijdens het Inventariserend Veldonderzoek (IVO) door middel van grondboringen verkregen onderzoeksgegevens kan worden geconcludeerd dat er voorafgaande aan de verdere realisatie van het bouwproject aan de Schoolstraat te Papendrecht geen nader archeologisch onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

Literatuur

- Aa van der, A.J.: Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden deel 9; Gorinchem: 1847
- Jacob Aertsz. Colom's Kaart van Holland 1681
- Berendsen, H.J.A.: De vorming van het land. Inleiding in de geologie en de geomorfologie; Utrecht: 1996
- Berendsen, H.J.A. en E. Stouthamer: Palaeogeographic development of the Rhine-Meuse delta, The Netherlands; Assen: 2001
- Bosch, J.H.A. en H. Kok: Toelichtingen bij de Geologische Kaart van Nederland 1 : 50.000. Blad Gorinchem West (38W); Rijks Geologische Dienst; Haarlem: 1994
- Lionsclub Alblasserwaard: Toeristen Gids voor de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden; Alblasserdam: zonder jaartal
- Louwe Kooijmans, L.P.: Sporen in het land. De Nederlandse delta in de prehistorie; Amsterdam: 1985
- Markus, W.C.: Toelichting bij kaartblad 38 West Gorinchem van de Bodemkaart van Nederland 1 : 50.000 Stichting voor Bodemkartering; Wageningen: 1984
- Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB): Archeologisch Informatie Systeem (ARCHIS); Amersfoort: 2004
- Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB): De Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, Tweede generatie; Amersfoort: 2000
- Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)/Provincie Zuid-Holland: Archeologische Monumentenkaart Zuid-Holland; Amersfoort/Den Haag: 1994
- Rijks Geologische Dienst: De Geologische Kaart van Nederland 1 : 50.000, Blad Gorinchem West (38W); Haarlem: 1994
- Robas-producties/Topografische Dienst: Foto-atlas Zuid-Holland; Den IJp: 1989
- Robas Producties: Historische Atlas Zuid-Holland; Chromotopografische Kaart des Rijks 1 : 25.000 (1905-1921); Landsmeer: 1989
- Schakel, M.W.: 25 eeuwen Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden; Noordeloos: 1986
- Stichting voor Bodemkartering: Bodemkaart van Nederland 1 : 50.000, Blad 38 West Gorinchem; Wageningen: 1984
- Topografische Dienst: Grote Provincie Atlas 1 : 25.000 Zuid-Holland; Groningen/Emmen: 1990
- Verbraeck, A.: Toelichtingen bij de Geologische Kaart van Nederland 1 : 50.000 Blad Tiel West (39W) en Blad Tiel Oost (39O) Rijks Geologische Dienst; Haarlem: 1984
- Website Gemeente Papendrecht: www.Papendrecht.nl

- www.dewoonomgeving.nl
- Zagwijn, W.H.: Nederland in het Holoceen; 's-Gravenhage: 1991

Verklarende woordenlijst

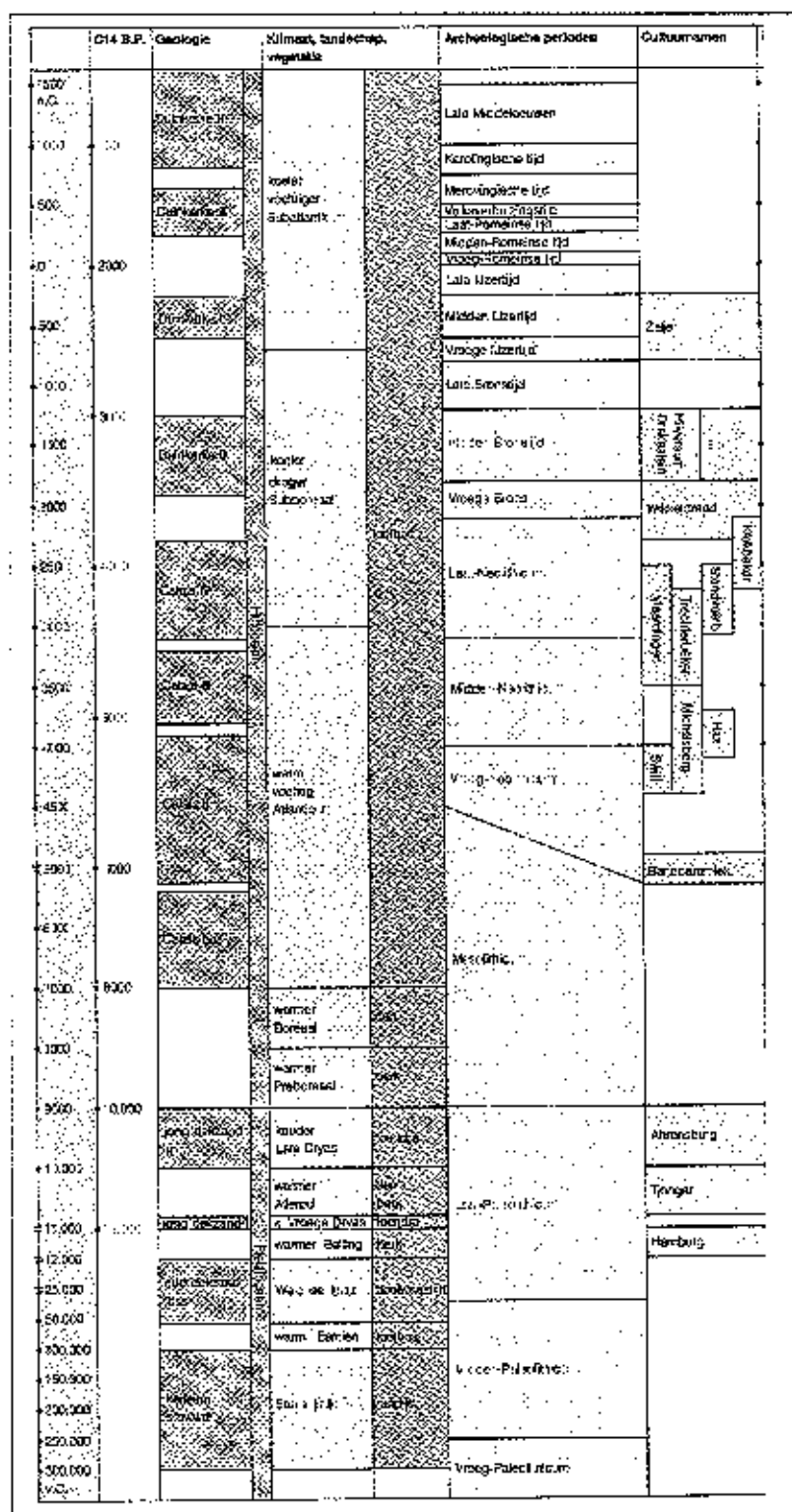
antropogeen	door menselijk handelen
dekzand	fijn zand, voornamelijk afgezet door de wind
differentiële klink	verschijnsel waarbij relatief hoog of laag liggende gebieden door geologische of fysische processen laag of hoog (andersom) komen te liggen. Ook wel omgekeerde klink of reliëfinversie genoemd
donk	pleistocene zandopduiking in het holocene rivieren/kustvlaktegebied gevormd door de top van een rivierduin; term gebruikt in navolging van het lokale spraakgebruik in de Alblasserwaard
dy	organische afzetting, bestaande uit fijn verdeelde afgestorven plantenresten, in stilstaand water bezonken
Edelmanboor	grondboor, te vergelijken met een 'kurkentrekker'
eolisch	door de wind gevormde of beheerst
erosie	verzamelnaam voor processen die het aardoppervlak aantasten en los materiaal afvoeren. Dit vindt voornamelijk plaats door wind, ijs en stromend water
eutroof veen	veen dat in een voedselrijk milieu ontstaan is
fluviaal	onder invloed van een rivier
geul	rivier- of kreekbedding
gyttja	organische afzetting, bestaande uit fijn verdeelde afgestorven plantenresten, in stilstaand water bezonken
Hollandveen	alle veenpakketten die gedurende het Holoceen zijn ontstaan met uitzondering van het basisveen. De definitie van 'Hollandveen' betreft dus in feite bijna alle veenpakketten die gedurende de afgelopen 8000 jaar zijn ontstaan
Holoceen	jongste geologisch tijdvak (vanaf de laatste IJstijd: circa 9000 jaar voor Chr. tot heden)
in situ	bewaard gebleven op de oorspronkelijke plaats. Dit met name met betrekking tot onverstoorte archeologische sporen en vondsten
klink	maaiveld dalende van veen- en kleigronden door ontwatering, oxidatie van organisch materiaal en krimp
kom	laag gebied waar na overstroming van een rivier vaak water blijft staan en klei kan bezinken; de relatief lage ligging kan sterk beïnvloed zijn door klinkverschillen
komgronden	gronden achter de oeverwallen, waar na overstroming zwarte klei wordt gesedimenteerd

laklaag	zeer herkenbaar vegetatieniveau met zwarte kleur en schelpachtige glanzende breukvlakjes; term wordt vaak in het algemeen gebruikt voor vegetatieniveau
marien	het milieu waar sedimentatie plaatsvindt die direct wordt beïnvloed door de zee
meanderen	zich bochtig door het landschap slingeren (van waterlopen)
meanderende rivier	kronkelende rivier, met een bedding die langzaam en geleidelijk van plaats veranderd door erosie aan de buitenbochten en sedimentatie aan de binnenbochten
mesotroof veen	veen dat in matig voedselrijk milieu is ontstaan
modderklei	afzettingen in het primariene gebied, bestaande uit kleiige venen en venige kleien
oeverwal	natuurlijke hoge zone langs een rivier, ontstaan doordat hier bij overstroming veel en relatief grof materiaal wordt afgezet
oligotroof veen	veen dat in voedselarm milieu is ontstaan
oxidatie	(traag) verbrandingsproces van organisch materiaal in reactie met zuurstof
primarien	het milieu, waarin de sedimentatie wordt beïnvloed door de zee (via het rivier- en kreekstelsel), maar waar mariene afzettingen van betekenis ontbreken
Pleistoceen	geologisch tijdperk dat ongeveer 2 miljoen jaar geleden begon. De tijd van de IJstijden, maar ook van gematigd warme perioden. Het Pleistoceen eindigt met het begin van het Holoceen
regressiefase	periode waarin de zee-invloed afneemt (als gevolg van een daling van de zeespiegel of als gevolg van sluiting van strandwallencomplex) na een transgressiefase
rivierduin	zandheuvel langs een rivier, samengesteld uit materiaal dat uit de riviervlakte is opgewaaid
sediment	afzetting gevormd door bezinksel of neerslag
stroomrug	restant van een door zand- en klei-afzettingen verlande, oude stroomgeul. Door differentiële klink meestal hoger gelegen dan de omgeving
transgressiefase	fase waarin de invloed van de zee zich in het binnenland uitbreidt (als gevolg van stijging van de zeespiegel of als gevolg van erosie van het strandwallencomplex)
vegetatieniveau	onder invloed van een vegetatie gevormd, verkleurd (bodem-)niveau in een kleipakket
verhang	hoogteverschil van een rivier tussen twee punten in de stroomrichting, gelegen op één eenheidsafstand (km) van elkaar
verlanding	het door sedimentatie en veengroei opvullen van een geul, waardoor tenslotte 'land' ontstaat

verlandingsklei	klei die aan het einde van een transgressiefase wordt afgezet
vlechtende rivier	rivier met vele ondiepe waterlopen die zich rond banken of alluviale eilanden opsplitsen en verenigen, met een snel wisselend patroon en met weinig kleisedimentatie (ook verwilderde rivier genoemd)

Bijlage 1

Archeologische en geologische tijdschaal

Het hierbij geboden overzicht geeft de geologische en archeologische hoofdperiodes weer. De dateringen in de linkerkolom (voor en na Chr.) zijn gekalibreerd en geven de betrouwbaarste dateringen. Bron: ROB, 1988

Bijlage 2

Overzicht boorgegevens IVO door middel van grondboringen Bouwlocatie Schoolstraat, Papendrecht

Boring nr.: 1 NAP: - 0.54

0.00 – 0.08	straatsteen
0.08 – 0.40	straatwand, blauwgrijs, matig grof tot matig fijn
0.40 – 0.90	zand, donker bruingrijs, matig fijn tot matig grof, licht kleiig, fijn grind, puinspikkels, enkele puinbrokken naar onder grijs vanaf 0.60 vuile tint, matig kleiig, schelpgruis vanaf 0.80 bruingrijs, baksteenbrokken, enkele fragmenten IJsselsteen
0.90 – 1.15	klei, grijs, gerijpt, licht zandig, zwarte organische vlekjes, onderin weinig
1.15 – 1.40	veen, donkerbruin, kleiig, houtrestjes
1.40 – 1.70	klei, bruingrijs tot grijs, matig gerijpt, licht weinig, houtresten in top, lichte gelaagdheid
1.70 – 3.00	veen, donkerbruin, kleiig, houtrestjes
3.00 – 3.30	veen, donkerbruin, sterk kleiig
3.30 – 4.00	klei, licht bruingrijs tot grijs, matig gerijpt, licht venige top met houtresten plantenresten, rietresten, humeuze banden
4.00	einde boring

Boring nr.: 2 NAP: - 0.76

0.00 – 0.08	straatsteen
0.08 – 0.40	straatwand, licht blauwgrijs, matig grof tot matig fijn naar onder blauwgrijs
0.40 – 0.55	zand, donkergrijs, matig grof, kiezelstjes, puinspikkels, puinbrokken
0.55 – 1.20	klei, donkergrijs, gerijpt, zandig, puinspikkels, puinbrokken, humeus
1.20 – 1.90	klei, blauwgrijs, matig gerijpt, humeuze zones
1.90 – 2.20	veen, donkerbruin
2.20 – 3.60	klei, bruin tot bruingrijs, matig gerijpt, weinig, houtrestjes, venige zones
3.60 – 4.00	klei, licht bruingrijs, matig gerijpt, houtresten, licht humeus
4.00	einde boring

Boring nr.: 3 NAP: - 0.95

0.00 – 0.20	straatwand, grijs, matig grof tot matig fijn
0.20 – 1.50	klei, donkergrijs, gerijpt, zandig, kiezelstjes, puinbrokjes op 0.40 puin vanaf 0.70 grijs, blauwige tint, matig gerijpt vanaf 0.80 blauwgrijs, puinspikkel, plantenrestjes
1.50 – 1.80	veen, donkerbruin, kleiig
1.80 – 3.25	klei, donkerbruin, matig gerijpt, weinig, houtrestjes, sterk venige zones
3.25 – 4.00	klei, donkergrijs, matig gerijpt tot ongerijpt, houtrestjes
4.00	einde boring

Boring nr.: 4 NAP: - 0.79

0.00 – 0.08 straatsteen
0.08 – 0.60 straatzand, grijs, matig grof tot matig fijn, fijn grind, enkele kiezel
0.60 – 0.85 klei, bruinig donkergrijs, vuile tint gerijpt, matig zandig, fijn grind, puinspikkels
vanaf 0.80 grijs
0.85 – 2.00 klei, donkerbruin, matig gerijpt, weinig, plantenresten, houtresten, sterk venige zones
2.00 – 3.30 klei, bruingrijs, matig gerijpt tot ongerijpt, matig venige zones, houtresten
3.30 – 4.00 klei, donkergrijs, matig gerijpt tot ongerijpt, houtresten in top, onderin zandig
4.00 einde boring

Boring nr.: 5 NAP: - 0.74

0.00 – 0.08 straatsteen
0.08 – 0.45 straatzand, grijs, matig grof tot matig fijn, op 0.20 puin
0.45 – 0.80 klei, donker blauwgrijs, vuile tint, gerijpt, grind, puinspikkels, puinbrokjes
0.80 – 0.90 klei, donkergrijs, gerijpt, vensterglas
0.90 – 1.25 klei, licht bruingrijs, matig gerijpt, humeus, hout
1.25 – 1.95 klei, grijs, matig gerijpt, humeus, humeuze banden
1.95 – 2.95 klei, donkergrijs, matig gerijpt, hout
2.95 – 3.25 klei, donkerbruin, matig gerijpt tot ongerijpt, weinig, houtresten
3.25 – 3.50 klei, bruingrijs, matig gerijpt, matig weinig
3.50 – 4.50 klei, donkergrijs, matig gerijpt, rietresten, humeuze banden
vanaf 4.20 zandbanden donkergrijs, matig grof
naar onder zandig
4.50 – 4.65 zand, donkergrijs, matig grof, kleilig
4.65 einde boring

Boring nr.: 6 NAP: - 0.92

0.00 – 0.08 straatsteen
0.08 – 0.65 straatzand, bruin tot bruingrijs, matig grof tot matig fijn, kiezels, puin, roest
heterogeen
0.65 – 0.85 klei, donker blauwgrijs, gerijpt, licht zandig, organische resten
0.85 – 1.00 klei, blauwgrijs, matig gerijpt, organische brokjes
1.00 – 2.95 klei, donkergrijs, gerijpt, humeus
vanaf 1.50 matig gerijpt, weinig
2.95 – 3.65 veen, donkerbruin, kleilig, houtresten
vanaf 3.20 tot 3.40 hout
vanaf 3.50 tot 3.65 hout
3.65 – 4.00 klei, donkergrijs, matig gerijpt, humeus
4.00 einde boring

Bijlage 3

SOB Research: Gegevens

SOB RESEARCH

Naam: SOB Research, Instituut voor Archeologisch en Aardkundig Onderzoek
Bezoekadres: Hofweg 13, Heinenoord

Postadres: Postbus 5060
3274 ZK Heinenoord

Telefoon: 0186 604432
Fax: 0575 476139
E-Mail: sobresearch@wxs.nl

Directeur: jhr. J. E. van den Bosch
Raad van toezicht: J. van de Erve (Voorzitter)
Prof. dr. ir. J. I. Fokkema (Vice-Voorzitter)
J. van Kerchove (Secretaris)

Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Rotterdam
Inschrijvingsnummer Register: 41122184
BTW nummer: NL 806042965B01

Bankrelatie: Rabobank Hoeksche Waard Noord
Rekeningcourant: Nr.: 3543.43 181

Ontwikkeling van de deellokatie Westeind- Schooldwarsstraat te Papendrecht en de Flora- en Faunawet

NATUUR-WETENSCHAPPELIJK CENTRUM - NOORDERELSWEG 4A - 3329 KH DORDRECHT

Ontwikkeling van de deellokatie Westeind- Schooldwarsstraat te Papendrecht en de Flora- en Faunawet

Herinrichting van de deellocatie Westeind-Schooldwarsstraat te Papendrecht en de Flora- en Faunawet

Opdrachtgever: Gemeente Papendrecht
Uitvoering: Natuur-Wetenschappelijk Centrum
Veldwerk: Jan de Bruijn, Hans Bruning, Koen Woerdenbag, Lieselotte Veen
Samenstelling: Lieselotte Veen
Foto's: Hans Gebuis, Alexandra Haan, Rob Haan

Herinrichting van de deellocatie Westeind-Schooldwarsstraat te Papendrecht en de Flora- en Faunawet; [samenst: Lieselotte Veen; foto's: Hans Gebuis, et. al]
Dordrecht; Natuur-Wetenschappelijk Centrum
ISBN 90-77555-21-8
NUR 430

Trefw. Westeind-Schooldwarsstraat; Flora- en Faunawet; Papendrecht

W 106

Niets uit deze uitgave mag worden openbaargemaakt, danwel verveelvoudigd, door middel van: druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever of de opdrachtgever.

Dordrecht, mei 2004

Foto voorzijde:

Gebouwen kunnen geschikte onderkomens bieden aan bepaalde vleermuissoorten. Hier een Ruige dwergvleermuis aan de buitenzijde van een schuur. Door Alexandra Haan

Inhoudsopgave

Samenvatting

1	Inleiding	7
2	Onderzoekslokatie	9
3	Methode	11
	3.1 Algemeen	11
	3.2 De vleermuisinventarisatie	12
	3.3 De Groene specht	13
	3.4 De amfibieëninventarisatie	13
4	Beschermde soorten, effecten en advisering	15
	4.1 Vleermuizen	15
	4.2 Amfibieën	15
	4.3 Vogels	16
	4.4 Overige groepen	16
5	Conclusie	19

Referenties

Bijlage: Projectplan bij de ontheffingsaanvraag Flora- en Faunawet
– onderdeel ecologie (onderdeel B3, 1e al.)

Samenvatting

In het kader van de ontwikkeling van het deelgebied Westeind-Schooldwarsstraat te Papendrecht heeft de Gemeente Papendrecht het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) gevraagd een onderzoek uit te voeren en te adviseren in het kader van de Flora- en Faunawet. Bij ontheffingsplichtige activiteiten moet beoordeeld worden wat, bij uitvoering van de voorgenomen ruimtelijke ingreep, de kans op het optreden van significante effecten op beschermde planten en dieren en hun habitat is.

Het onderzoeksgebied ligt aan de zuidzijde van het centrum van Papendrecht en bestaat uit enkele woningen met tuinen, gazons en een watergang.

Veldonderzoek is specifiek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van veldmuizen, de Groene specht en de Heikikker.

Van de Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis zijn in het plangebied waarnemingen gedaan. Het gebied fungeert waarschijnlijk als jachtgebied voor de waargenomen soorten. De woningen in het plangebied bieden mogelijk verblijfplaatsen aan deze soorten.

Er zijn geen amfibieënsoorten aangetroffen.

De Groene specht is niet waargenomen.

Ontheffing moet worden aangevraagd voor een aantal algemene soorten, waarvan alleen de vleermuissoorten een aanvullende beschermingsstatus hebben. Significante effecten op populatieniveau zullen voor geen enkele soort optreden, wel moet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels, de winterslaapperiode van veldmuizen, de kraamtijd van vleermuizen en dagverblijven of paar- of tussenkwartieren van vleermuizen.

Tenslotte is het ten behoeve van vleermuizen realiseren van nieuw 'kwaliteitsgroen' (met voldoende voedselaanbod, oriëntatie en beschutting) in de nieuwe inrichtingsvariant aan te bevelen.

1. Inleiding

In het kader van ontwikkeling van het deelgebied Westeind-Schooldwarsstraat te Papendrecht heeft de Gemeente Papendrecht het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) gevraagd een onderzoek uit te voeren en te adviseren in het kader van de Flora- en Faunawet.

De Flora- en Faunawet

Een groot deel van de inheemse dier- en plantensoorten is beschermd middels de Flora- en Faunawet. Bij ruimtelijke ingrepen moet het overtreden van de wettelijke verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten zoveel mogelijk worden vermeden. Bij een vergunningaanvraag op basis van de Wet op de Ruimtelijke Ordening of een voornemen een bestemmingsplan te wijzigen en/of als lagere overheden plannen hebben of plannen van derden ondersteunen, die ingrijpen op een beschermde soort en/of zijn habitat, moet een ontheffing op grond van de Flora- en Faunawet aangevraagd worden. Beoordeeld moet worden wat, bij uitvoering van de voor-genomen ruimtelijke ingreep, de kans op het optreden van significante effecten op beschermde planten en dieren en hun habitat is. De afweging voor het wel of niet verstrekken van een ontheffing gebeurt onder andere op basis van de eventuele aanvullende status van de betreffende dier- of plantensoorten, waarbij de hoogste status geldt voor soorten die door de Vogel- en Habitatrichtlijn beschermd worden (categorie 1 en 3).

Heikikker

Rob Haan

2. Onderzoekslokatie

Het onderzoeksgebied ligt aan de zuidzijde van het centrum van Papendrecht, direct ten zuiden van het gemeentehuis. De panden van het Westeind nummer 40, 42, 50, 52, 58, 60 en 62 staan in het plangebied. Naast de gebouwen en de bijbehorende tuinen, zijn twee gazonpercelen en een meer ruderaal graslandperceel aanwezig. Aan de noordwestzijde van het gebied liggen (met elkaar verbonden) watergangen: het westelijk deel is een echte, relatief schone stadssloot. In het oostelijk deel wordt (waarschijnlijk leiding-)water ingelaten, waardoor het water iets van het karakter van een (ijzerrijke) beek heeft.

3. Methode

3.1 Algemeen

Tijdens de uitwerking of de ontwerpfasen van de plannen moeten, ingevolge de Flora- en Faunawet, de volgende zaken in kaart gebracht worden;

- de soorten beschermde planten en dieren die in en in de nabijheid van het plangebied voorkomen (Flora- en Faunawet);
- de mogelijkheid dat het plan of het uitvoeren van de activiteiten leidt tot handelingen die in strijd zijn met de verbodsbepalingen uit de Flora- en Faunawet;
- in hoeverre het plan of de werkzaamheden aangepast kunnen worden, waardoor de betreffende handelingen van minder invloed zijn;
- of er een ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en Faunawet vereist is.

Beschermde via de Flora- en Faunawet zijn:

- alle zoogdieren (op Huismuis en Bruine en Zwarte rat na);
- alle vogels;
- alle reptielen en amfibieën;
- een aantal soorten vissen;
- een aantal soorten ongewervelden;
- een aantal soorten planten.

De (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten binnen de invloedssfeer van het plangebied, is bepaald op basis van:

- de kenmerken van de in het gebied aanwezige biotopen;
- de bestaande biotische gegevens (biotoopeisen van soorten);
- verspreidingsarealen van soorten;
- eventueel aanvullend veldonderzoek, dit wordt gedaan bij de mogelijke aanwezigheid van soorten met een aanvullende status (Rode Lijst en/of Vogel- en Habitatrichtlijn) of wanneer er sprake kan zijn van een populatie van een algemene beschermde soort, waarvoor het plangebied van significant belang zou kunnen zijn.

Altijd wordt uitgegaan van een 'worst-case-scenario'; er wordt dus ook rekening gehouden met de mogelijkheid dat soorten in biotopen kunnen voorkomen die voor hen marginaal zijn.

Naast vaststelling van de aanwezige soorten, is ingeschat welke (beschermde) soorten of soortgroepen in en rond het plangebied gemist kunnen zijn.

Veldonderzoek is specifiek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, de Groene specht en amfibieën (voor aanleiding en methode, zie 3.2, 3.3 en 3.4).

Tijdens het veldonderzoek is tevens gelet op andere mogelijke waarden. Specifiek onderzoek naar andere groepen wordt niet nodig geacht; dit is verantwoord in hoofdstuk 4.

3.2 De vleermuisinventarisatie

Aanleiding

Alle vleermuissoorten die in Nederland voorkomen staan op de EU Habitatrichtlijn. In het plangebied zouden meerdere soorten vleermuizen voor kunnen komen.

Het is mogelijk dat het plangebied van belang is als jachtgebied, ook zouden de panden kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Omdat er geen nauwkeurige inschatting te maken is en er geen bestaande gegevens bekend zijn, werd veldonderzoek naar het belang van het gebied voor vleermuizen nodig geacht.

Vleermuizen gebruiken diverse verblijfplaatsen: in de winterperiode worden de winterkwartieren bezet, in de zomer de zomerkwartieren. De laatste bestaan uit paarkwartieren, kraamkolonies en dagverblijven. Tijdens de trek van de winter- naar de zomerverblijfplaatsen worden de zogenaamde tussenkwartieren gebruikt. Vaak heeft een verblijfplaats meerdere functies.

De kraamkolonies bestaan uit vrouwtjes met jongen; het gaat hier meestal om grotere aantallen. In deze periode leven de mannetjes in dagverblijven, alleen of in kleine groepjes.

Methode

Tot ongeveer half augustus zijn kraamkolonies in stand; de onderzoeksperiode was te laat om hiernaar onderzoek te verrichten. Er is op 24 september 2003 geïnventariseerd om te weten te komen welke soorten gebruikmaken van het plangebied, in ieder geval als jachtgebied en mogelijk als verblijfplaats. Met behulp van batdetectors worden de ultrasone geluiden, die vleermuizen uitstoten, omgezet in voor de mens hoorbare geluiden. Met name aan de hand van dit geluid, maar ook op basis van vliegbeeld, grootte van de vleermuis en het aanwezige biotoop, worden vleermuizen tot op de soort gedetermineerd.

3.3 De Groene specht

Aanleiding

In een algemeen stadsbiotoop, zoals in en rond het plangebied, zijn met name algemene vogelsoorten te verwachten. Wat betreft vogelsoorten met een aanvullende beschermingsstatus (Vogelrichtlijn, bijlage I of Rode lijst), is alleen de Groene specht *Picus viridis* (Rode lijst) mogelijk in het plangebied aanwezig. Hij zal niet broeden in het gebied, mogelijk fungeert het gebied als foerageergebied.

Methode

Tijdens de 3 veldbezoeken is specifiek op de aanwezigheid van de Groene specht gelet.

3.4 De Amfibieëninventarisatie

Aanleiding

Nabij het plangebied is een larve van de Heikikker *Rana arvalis* (Habitatrichtlijn, bijlage IV; Rode Lijst) aangetroffen (Westeind-Van Maerlantstraat). Hoewel het mogelijke biotoop in het plangebied marginaal is, kan het voorkomen van de Heikikker in het plangebied niet uitgesloten worden. Om deze reden werd voorgesteld een amfibieën-inventarisatie uit te voeren (bemonstering met een schepnet en inventarisatie op het land). Hierbij moet opgemerkt worden dat de meest geschikte onderzoeksperiode (lente, vroege zomer) voor amfibieën reeds verstreken was.

Methode

De inventarisatie bestond uit het eenmalig bemonsteren van het water met een schepnet en het zoeken van volwassen dieren op het land, op plaatsen waar zij verwacht kunnen worden; langs oevers en op donkere, vochtige plaatsen (met name onder stukken hout of steen).

De Groene specht is
een grondfoerageerder

Foto: Hans Gebuis

4 Beschermde soorten, effecten en advisering

4.1 Vleermuizen

Resultaten veldonderzoek

Van de Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* (Habitatrichtlijn, bijlage IV) en de Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii* (Habitatrichtlijn, bijlage IV) zijn in het plangebied waarnemingen gedaan. Er kon niet vastgesteld worden of het jagende exemplaren betrof. Het gebied fungeert waarschijnlijk als jachtgebied voor de waargenomen soorten. De woningen in het plangebied bieden mogelijk verblijfplaatsen aan deze soorten. Het is niet te verwachten dat er soorten zijn gemist.

Effecten en advisering

Het is belangrijk gebouwen niet te slopen in de periode van eind oktober tot en met maart, omdat het niet uit te sluiten is dat deze gebruikt worden voor de winterslaap. Buiten deze periode is het van belang vlak voor dat er gesloopt gaat worden te onderzoeken of er kraamkolonies (in de periode van april t/m augustus) of individuen in de betreffende gebouwen huizen. In geval van een kraamkolonie dienen sloopwerkzaamheden uitgesteld te worden, in geval van één of enkele individuen kunnen de werkzaamheden aangepast worden (bijvoorbeeld 's nachts werken, of invliegopeningen 's nachts dicht). De meest veilige periode voor sloop van woningen is rond september/oktober, afhankelijk van de weersomstandigheden.

Het realiseren van genoeg 'kwaliteitsgroen' (met voldoende voedselaanbod, oriëntatie en beschutting voor vleermuizen) in de nieuwe inrichtingsvariant is aan te bevelen.

Effecten op populatieniveau zullen niet optreden. Ontheffing moet worden aangevraagd voor de Gewone dwergvleermuis en de Ruige dwergvleermuis.

4.2 Amfibieën

Resultaten veldonderzoek

Er zijn geen amfibieënsoorten aangetroffen. Het is niet te verwachten dat het plangebied van belang is voor de Heikikker. Het is goed mogelijk dat een, qua biotoopkeuze opportunistische, soort als de Bruine kikker *Rana temporaria* in lage aantallen (een deel van het jaar) in het gebied voorkomt. Ook de Gewone pad *Bufo bufo* kan in het plangebied voorkomen; deze soort overwintert ook wel in menselijke bebouwingen (schuurtjes e.d.) en kan derhalve zijn gemist.

Effecten en Advisering

Voor de zekerheid is het aan te bevelen ontheffing aan te vragen voor de Gewone pad en de Bruine kikker. Beide soorten zijn algemeen, significante effecten op populatieniveau zijn niet te verwachten.

4.3 Vogels

Resultaten veldonderzoek

De Groene specht is niet waargenomen.

Effecten en advisering

Effecten op populatieniveau zijn voor geen enkele vogelsoort te verwachten. Het is belangrijk, teneinde significante effecten op individuniveau te voorkomen, ingrijpende werkzaamheden (grondbewerking, kap- en rooiwerkzaamheden, sloop van gebouwen) buiten het broedseizoen uit te voeren (vanaf ongeveer half maart tot half juli).

4.4 Overige groepen

Het plangebied is ecologisch gezien niet heel bijzonder. Er zijn alleen algemene soorten te verwachten.

Planten

In het plangebied is alleen een meer algemene beschermde soort te verwachten; de Brede wespenorchis *Epipactis helleborine*. Deze is tijdens het oriënterend veldbezoek niet aangetroffen.

Grondgebonden zoogdieren

De volgende beschermde soorten zouden in het onderzoeksgebied voor kunnen komen: De Egel *Erinaceus europaeus*, de Huisspitsmuis *Crocidura russula*, de Mol *Talpa europaea* en de Bosmuis *Apodemus sylvaticus*.

Significante effecten op populatieniveau zullen niet optreden. Er moet wel een ontheffing worden aangevraagd.

Reptielen

Reptielen komen in het plangebied niet voor (op basis van verspreiding/biotoopeisen).

Vissen

In het plangebied zullen geen beschermde vissen of vissoorten van de Rode Lijst voorkomen (op basis van verspreiding/biotoopeisen).

Beschermde ongewervelden

Het plangebied heeft geen waarde voor beschermde ongewervelden. Een ontheffing hoeft niet te worden aangevraagd

4. Conclusie

Er moet een ontheffing worden aangevraagd voor de volgende soorten:

Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*;

Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*;

Gewone pad *Bufo bufo*;

Bruine kikker *Rana temporaria*;

Egel *Erinaceus europaeus*;

Huisspitsmuis *Crocidura russula*;

Mol *Talpa europaea*;

Bosmuis *Apodemus sylvaticus*.

Significante effecten op populatieniveau zullen voor geen enkele soort optreden, wel moet rekening worden gehouden met de volgende periodes:

- half maart tot en met half juli (broedseizoen vogels)

Voer geen ingrijpende werkzaamheden (grondbewerking, kap- en rooiwerkzaamheden, sloop gebouwen) in deze periode uit.

- eind oktober tot en met maart (winterslaap vleermuizen)

Sloop in deze periode geen gebouwen.

- april t/m augustus (kraamkolonies vleermuizen)

Voer eerst onderzoek uit, wanneer in deze periode sloop van gebouwen gewenst is, in geval van een kraamkolonie dienen sloopwerkzaamheden uitgesteld te worden.

- april t/m oktober (dagverblijven of paar- of tussenkwartieren vleermuizen)

Voer eerst onderzoek uit wanneer sloop van gebouwen in deze periode gewenst is, in geval van dagverblijven of paar- of tussenkwartieren kunnen werkzaamheden uitgevoerd worden, mits bepaalde maatregelen genomen worden ('s nachts dichten van invliegopeningen, 's nachts slopen).

Tenslotte is het ten behoeve van vleermuizen realiseren van nieuw 'kwaliteitsgroen' (met voldoende voedselaanbod, oriëntatie en beschutting) in de nieuwe inrichtings-variant ten behoeve van vleermuizen aan te bevelen.

Referenties

Limpens, H., K. Mostert,
W Bongers,	1997,	Atlas van de Nederlandse vleermuizen.
Stichting Uitgeverij KNNV, Utrecht.
Nöllert, A. en Ch. Nöllert,	2001,	Amfibieëngids van Europa.
Tirion Uitgevers BV, Baarn.
Schober, W. en
E. Grimmberger,	2001,	Gids van de vleermuizen van Europa-Azoren
en Canarische Eilanden.
Vertaald door P.H.C. Lina uit: Die Fleder-
mäuse Europas, 1998.
Sparreboom, M. (red.),	1981,	De amfibieën en reptielen van Nederland,
België en Luxemburg.
A.A. Balkema, Rotterdam.
Woldendorp, H.,	2003,	Wetgeving natuurbescherming - teksten en
toelichting.
Koninklijke Vermande, Den Haag.

Ontwikkeling van de deellokatie
Westeind-Schooldwarsstraat
te Papendrecht
en de Flora- en Faunawet

Projectplan bij de ontheffingsaanvraag Flora- en
Faunawet – onderdeel ecologie (onderdeel B3, 1^e al.)

- BIJLAGE -

1. Inleiding

De Gemeente Papendrecht is bezig met de ontwikkeling van het deelgebied Westeind-Schooldwarsstraat te Papendrecht. Het Natuur-Wetenschappelijk Centrum heeft onderzoek gedaan naar en geadviseerd over het voorkomen van beschermde flora en fauna in en rond het plangebied en de verplichtingen met betrekking tot de Flora- en Faunawet. Voor de ontwikkeling van het deelgebied Westeind-Schooldwarsstraat is een ontheffing nodig voor ruimtelijke ingrepen ('ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid of vijfde lid onderdeel c, of artikel 75a, Flora- en faunawet') Als bijlage bij deze ontheffingsaanvraag moet een projectplan worden toegevoegd. Dit projectplan bevat onder andere informatie over de ligging van het plangebied, een beschrijving van de activiteiten en de gevolgen op de beschermde soorten, die in of rond het plangebied voorkomen. De Gemeente Papendrecht heeft het Natuur-Wetenschappelijk Centrum gevraagd het ecologische gedeelte van de ontheffingsaanvraag en het projectplan te verzorgen.

2. Ecologische paragrafen projectplan

Beschrijving van de uit te voeren activiteiten (onderdeel B3, 1^e al., punt 4.)

De activiteit waarvoor deze ontheffing aangevraagd wordt, betreft de ontwikkeling van het deelgebied Westeind-Schooldwarsstraat; deze zal bestaan uit de bouw van een tweetal woonblokken en vier vrijstaande gebouwen met daartussen de aanleg van een langzaam-verkeersroute. Met uitzondering van twee half vrijstaande dijkwoningen blijft de bestaande bebouwing gehandhaafd; een deel van de bestaande particuliere tuinen zal een kleiner oppervlak krijgen.

Actuele inventarisatie, op grond van de Flora- en Faunawet en Habitatrichtlijn, van beschermde dier- en plantensoorten die voorkomen op de geplande lokatie (onderdeel B3, 1^e al., punt 5.)

Door het Natuur-Wetenschappelijk Centrum is in 2003 onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied (zie bijgevoegd rapport: Veen, L.: Ontwikkeling van de deellokatie Westeind-Schooldwarsstraat te Papendrecht en de Flora- en Faunawet, oktober 2003). Conclusie van het onderzoek is dat twee door de Flora- en Faunawet beschermde diersoorten zeker in het gebied voorkomen (Gewone dwergvleermuis en Ruige dwergvleermuis) en dat van 6 soorten het voorkomen niet uitgesloten moet worden geacht: De Gewone pad, de Bruine kikker, de Egel, de Huisspitsmuis, de Mol en de Bosmuis.

De verwachte schade, als gevolg van de voorgenomen activiteit(en), aan de in deze aanvraag bedoelde dier- en plantensoorten. (onderdeel B3, 1^e al., punt 6.)

Twee dijkwoningen, een deel van de tuinen, een grasland en een waterloop zullen verdwijnen. Significant nadelige effecten op populatieniveau zijn voor geen enkele soort te verwachten. Wel zullen er nadelige effecten optreden op individuniveau met betrekking tot minder mobiele of plaatsgebonden dieren. Het betreft hier algemene amfibieën- en zoogdiersoorten. Het broedbiotoop voor diverse algemene vogelsoorten en het mogelijke jachtbiotoop van de waargenomen vleermuissoorten zullen veranderen, maar naar verwachting niet afnemen in kwaliteit. Mogelijk zijn in de woningen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig; sloop zal dan het verdwijnen van deze plaatsen betekenen en mogelijke verstoring van individuen.

Hoe de schade aan de beschermde dier- en plantensoorten tot een minimum kan worden beperkt, bij uitvoering van de voorgenomen activiteit (onderdeel B3, 1^e al., punt 7.)

Schade aan de in het gebied voorkomende vogels zal niet optreden en is dus niet genoemd bij voorgaande alinea, omdat ingrijpende werkzaamheden als bomenkap of grondbewerking niet in het broedseizoen uitgevoerd zullen worden. Sloop van de woningen zal gebeuren in september/oktober, wanneer er geen kraamkolonies meer zijn en de winterslaaperperiode nog niet is begonnen. Het risico vleermuizen ernstig te verstoren is in deze periode het kleinst. Vlak voor de sloop wordt met behulp van een batdetector

onderzocht of er vleermuizen in de gebouwen aanwezig zijn. Indien dit het geval is, zal in geval van een klein aantal dieren, de nacht voor de sloop, wanneer de dieren uitgevlogen zijn, de invliegopening gedicht worden. Wanneer er sprake is van grote aantallen vleermuizen, wat niet te verwachten is, zal een andere planaanpak nodig zijn. Het optreden van schade aan individuen van amfibieën- en overige zoogdiersoorten is niet te voorkomen.

Compenserende maatregelen die getroffen zullen worden (onderdeel B3, 1^e al., punt 8.)

Bij de nieuwe inrichting van het gebied wordt, gelet op het verdwijnen van bomen en planten, ten behoeve van vleermuizen en vogels voorzien in voldoende en kwalitatief gelijkwaardig groen. Hier zal deels aan worden voldaan, omdat bestaand tuinoppervlak wordt vervangen door nieuwe tuinen. Tevens zal actief groen worden gerealiseerd op het openbare terrein (bomenaanplant langs de langzaam-verkeersroute)

De nieuwe woningen zullen vleermuisvriendelijk worden gebouwd. Dit houdt in dat er voorzieningen in de spouwmuren zullen worden gerealiseerd.

Periode waarin de activiteit gepland is, inclusief onderbouwing (onderdeel 3B, 1^e al., punt 9)

De werkzaamheden worden gepland in de periode na de zomervakantie 2004. Rooien of kappen van bomen en activiteiten waarbij de bestaande vegetatie (inclusief struiken en kruiden) wordt aangetast, vinden dus plaats buiten de periode van half maart t/m half juli (de belangrijkste broedperiode). Het slopen van de 2 dijkwoningen zal in september/oktober plaatsvinden.

Per fase de gevolgen van de voorgenomen activiteit (onderdeel 3B, 1^e al., punt 10.)

fase 1:

Bodemsanering en bouwrijp maken percelen voor woningbouw, sloop van een 2-tal dijkwoningen en aanleg onderbouw langzaam verkeer route.

gevolgen: verlies van broedbiotoop van vogels en mogelijk het jachtbiotoop van vleermuizen, mogelijk verlies van verblijfplaatsen en verstoring van vleermuizen, mogelijk schade aan algemene amfibieën en/of kleine zoogdiersoorten.

vervolgfases:

Bouwactiviteiten en in directe aansluiting daarop het woonrijp maken van het openbaar gebied en de definitieve aanleg van de langzaam-verkeersroute, inclusief het aanbrengen van een nieuwe beplanting van bomen en struiken.

gevolgen: geen significante

Gemeente Papendrecht
P. Westdijk
Postbus 11
3351 PB PAPENDRECHT

Nummer:	2005/64/58
Ingek d.d.	15 MRT 2005
Afdeling:	7.3

REF: 2004/5039

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
29 juni 2004	2004/5039	toek FF2004C.462.nh	14 maart 2005
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
FF/75C/2004/462		0800-2233322	1

Geachte heer Westdijk,

Naar aanleiding van uw verzoek van 29 juni 2004, geregistreerd onder aanvraagnummer FF/75C/2004/462, om een ontheffing als bedoeld in artikel 75 van de Flora- en faunawet te krijgen, deel ik u het volgende mee.

Hierbij ontvangt u de ontheffing die u heeft aangevraagd, van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Flora- en faunawet voor zover dit betreft het opzettelijk verontrusten; en het beschadigen, vernielen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de nathusius vleermuis.

Voor de overige soorten waarvoor u ontheffing heeft aangevraagd, geldt met ingang van 23 februari 2005¹ een vrijstelling, voor wat betreft de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Als gevolg van deze versoepeling van de regelgeving heeft u voor de bosmuis, egel, huisspitsmuis, mol, bruine kikker en de gewone pad geen ontheffing meer nodig. Verder in deze brief staat vermeld wat daarvoor de redenen zijn.

De aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de ontwikkeling van het deelgebied Westeind-Schooldwarsstraat te Papendrecht. Hierbij worden circa 25 nieuwe woningen gebouwd en een langzaamverkeersroute aangelegd. Tevens worden er twee woningen gesloopt. Ontheffing wordt gevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 9, 10 en 11 van de Flora- en Faunawet, voor wat betreft exemplaren van de bosmuis, egel, gewone dwergvleermuis, huisspitsmuis, mol, nathusius dwergvleermuis, bruine kikker en de gewone pad.

Beslissing: Gezien/Akkoord

¹ Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (Stb. 2000, 525, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 10 september 2004, Stb. 2004, 501)

Beslissing: Gezien/Akkoord				

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
14 maart 2005	toek.FF2004C 462.nh	2

Overwegingen

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De bosmuis, egel, gewone dwergvleermuis, huisspitsmuis, mol en de nathusius dwergvleermuis zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder a, van de Flora- en faunawet. De bruine kikker en de gewone pad zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder c, van de Flora- en faunawet. De gewone dwergvleermuis en de nathusius vleermuis zijn tevens opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, diersoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd.

Verbodsbepalingen

Op grond van de artikelen 9, 10 en 11 van de Flora- en faunawet is het onder meer verboden om beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen; opzettelijk te verontrusten; nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Op grond van artikel 75, lid 1, kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vrijstelling worden verleend van de bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 18 bepaalde verboden.

Vrijstelling

Vrijstellingen worden onder andere geregeld in het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd 10 september 2004. Op grond van artikel 16b, lid 1, van dit besluit gelden de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet niet bij een viertal onder de subleden a tot en met d onderscheiden situaties². Op grond van artikel 16b, lid 2, sub a, van dit besluit gelden de vrijstellingen bedoeld in het eerste lid ten aanzien van bij ministeriële regeling³ aangewezen beschermde diersoorten. Omdat een aantal van de soorten waarvoor u heeft aangevraagd, behoren tot deze bij ministeriële regeling aangewezen beschermde diersoorten en de werkzaamheden, voortvloeiende uit het project waarvoor u ontheffing aanvraagt, vallen onder genoemde vrijstellingssituaties, is in uw geval bovenomschreven vrijstelling van toepassing op deze soorten.

Van de soorten waarvoor u ontheffing heeft aangevraagd is alleen voor de gewone dwergvleermuis en de nathusius vleermuis nog ontheffing nodig.

² a de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud van vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen en bermen en in het kader van natuurbeheer;

b de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw en de bosbouw;

c bestendig gebruik;

d de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting

³ Regeling vrijstelling beschermde diersoorten Flora- en faunawet (Stcrt. 2002, 51 laatstelijk gewijzigd bij regeling van 25 januari 2005, Stcrt. 2005, 23)

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
14 maart 2005	toek.FF2004C.462.nh	3

Ontheffing

Er wordt ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling genoemd in artikel 9 van de Flora- en Faunawet, voor wat betreft het doden of verwonden van de in het plangebied voorkomende beschermde diersoorten. Ontheffing hiervoor is echter niet aan de orde. Beschermde soorten dienen, volgend uit de zorgplicht ex. artikel 2 van de Flora- en faunawet, voor de aanvang van de werkzaamheden te worden verjaagd of te worden overgezet naar een geschikt biotoop. Tevens dient bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te worden gehouden met de mobiliteit en seizoensactiviteit van de beschermde soorten. De werkzaamheden dienen, voor zover dat in redelijkheid kan worden gevegd, zo te worden uitgevoerd dat beschermde soorten niet worden gedood.

Op grond van artikel 75, lid 4 van de Flora- en faunawet worden ontheffingen slechts verleend wanneer er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.

Op grond van artikel 75, lid 5, aanhef en onder c, wordt in het geval van soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn ontheffing slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat en met het oog op andere, bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen, belangen. In artikel 2, lid 2, onder e, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (28 november 2000, Stb. 525) worden als andere belangen als bedoeld in artikel 75, vierde lid, onder c, van de Flora- en faunawet, onder andere aangewezen dwingende redenen van groot openbaar belang. Uit de toelichting hierop blijkt dat hierbij onder andere te denken valt aan de aanleg van infrastructurele werken. Omdat dit besluit nog niet is aangepast aan de wijziging van de Flora- en faunawet van 24 april wordt hier nog over andere belangen als bedoeld in artikel 75, vierde lid, onderdeel c geschreven, terwijl hiermee het vijfde lid wordt bedoeld.

Instandhouding van de soort

De gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en de nathusius dwergvleermuis komt niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorwaarden.

Compenserende en mitigerende maatregelen

Vlak voor de sloop van de woningen zal er gecontroleerd worden of er daadwerkelijk vleermuizen in de gebouwen aanwezig zijn. Indien er vleermuizen aangetroffen worden, zal na het uitvliegen de invliegopening gedicht worden in de nacht voor de sloop. De nieuwbouwwoningen zullen worden voorzien van vleermuisvoorzieningen in de spouwmuur. In de nieuwe inrichting van het gebied wordt voorzien in voldoende en kwalitatief gelijkwaardig groen.

Alternatieven

Deelgebied Westeind-Schooldwarsstraat is een relatief kleine ontwikkeling. In het bestemmingsplan Centrum en het beeldkwaliteitplan zijn de stedenbouwkundige kaders en de uitgangspunten van de nieuwbouw en openbare ruimte beschreven. Handhaving van het huidige karakter van het dijklint is uitgangspunt. Andere locatiealternatieven zijn voor een dergelijk herstructureringsproject niet aan de orde.

Datum	Kenmerk	Vervolgblad
14 maart 2005	toek.FF2004C.462.nh	4

Het behouden van openheid in het deelgebied door instandhouding van de tuinen maakt de gekozen oplossing bevredigend. Het is voldoende aangetoond dat voor het project geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Belang van de ingreep

Het project, waarvoor ontheffing wordt aangevraagd, is probleemoplossend voor de woningbehoefte en de revitalisering van het centrumgebied. Het nieuwbouwprogramma voor het centrumgebied voorziet in de realisering van ruim 200 woningen, waarbij toegespitst op de woningbehoefte een gedifferentieerde huishoudensamenstelling ontstaat. De genoemde argumenten zijn aan te merken als dwingende redenen van groot openbaar belang.

Samengevat geldt in het kader van de uitvoering van uw project, voor de vrijgestelde soorten, vrijstelling van de verboden bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Voor de soorten echter waarvoor ik u ontheffing verleen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorwaarden. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, dieren en planten te verplaatsen, ten einde schade aan deze soorten zo veel mogelijk te voorkomen.

Conclusie

Gelet op het voorgaande verleen ik u bijgaande ontheffing ex artikel 75 van de Flora- en faunawet. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden.

De ontheffing en de voorwaarden treft u hierbij aan.

Indien u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u hiertegen binnen 6 weken na verzending van dit schrijven bezwaar maken. Ook een andere belanghebbende kan tegen dit besluit in bezwaar komen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Dienst Regelingen Dordrecht, afdeling bezwaarschriften. Het adres vindt u in de linkerkantlijn van dit schrijven. Geef in uw brief duidelijk aan wat uw bezwaren zijn en de motivering daarvan. Vermeld in de linkerbovenhoek van het bezwaarschrift duidelijk het volgende: ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet en het aanvraagnummer. U wordt tevens verzocht een afschrift van deze brief bij het bezwaarschrift te voegen. De unitmanager van Dienst Regelingen zal namens de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op het bezwaarschrift beslissen.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT,
voor deze,
de teammanager uitvoering,

Dhr. M.P. de Graaf

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT

Naar aanleiding van het verzoek van de heer P. Westdijk
namens de gemeente Papendrecht, op 29 juni 2004

gelet op artikel 75, lid 4 en 5 onderdeel c van de Flora- en faunawet

Verleent hierbij aan:	Gemeente Papendrecht
Adres:	Markt 22
Postcode en woonplaats:	3351 PB PAPENDRECHT
Voor het tijdvak van:	14 maart 2005 tot en met 31 december 2008

ONTHEFFING

FF/75C/2004/462

Van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 10 en 11 van de Flora- en Faunawet, voor zover dit betreft het opzettelijk verontrusten; en het beschadigen, vernielen of verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de nathusius dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

Het gebied waarvoor de ontheffing geldt is het plangebied 'Deelgebied Westeind-Schooldwarsstraat in de gemeente Papendrecht, provincie Zuid-Holland, begrensd aan de noord- en oostzijde door de Schooldwarsstraat en aan de zuidzijde door de straat Westeind, conform het rapport 'Ontwikkeling van deellokatie Westeind-Schooldwarsstraat te Papendrecht en de Flora- en Faunawet' van Natuur-Wetenschappelijk Centrum d.d. mei 2004 en de bij de aanvraag gevoegde plankaarten.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Algemene voorwaarden

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de uitvoering van de werkzaamheden, zoals vermeld in de projectomschrijving voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen noodzakelijk zijn, dient de ontheffinghouder onverwijld contact op te nemen met Dienst Regelingen vestiging Dordrecht.
4. De gemeente Papendrecht, (hier na te noemen: de ontheffinghouder) blijft te allen tijde verantwoordelijk voor de strikte naleving van de voorwaarden van deze ontheffing. Ook voor de uitvoering, bekostiging en het beheer van deze maatregelen blijft de ontheffinghouder primair verantwoordelijk en aansprakelijk.
5. De ontheffinghouder kan organisaties of personen aanwijzen die middels een machtiging gebruik kunnen maken van deze ontheffing (gemachtigde). In dit geval dient deze een kopie van de verleende machtigingen aan Dienst Regelingen vestiging Dordrecht, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht te zenden.

De machtigingen vermelden in ieder geval de volgende gegevens:

- a. volledige naam, adres, woonplaats en geboortedatum van degene aan wie de machtiging is verleend;
- b. soort(en) en eventuele aantallen waarvoor de machtiging geldt;
- c. de handelingen die mogen worden verricht;
- d. plaats(en) waar de handelingen mogen worden verricht;
- e. omschrijving kwalificaties m.b.t. kennis van de te machtigen persoon;
- f. periode waarvoor de machtiging geldt.

De gemachtigde dient zijn machtiging op eerste vordering te tonen aan de toezichthouder of opsporingsambtenaar.

6. De gebruiker van deze ontheffing draagt bij het verrichten van de handelingen waarvoor de ontheffing verleend is deze ontheffing of een kopie ervan bij zich. Indien de gebruiker een gemachtigde is, dient zijn machtiging te zijn gehecht aan een kopie van deze ontheffing. De gebruiker van de ontheffing dient de ontheffing op eerste vordering te tonen aan een bevoegd toezichthouder of opsporingsambtenaar.

Specifieke voorwaarden

7. De invliegopeningen van de vleermuizen dienen te worden afgesloten na het uitvliegen in de nacht. Deze maatregel zoals beschreven in bijlage 3 van de aanvraag wordt als afdoende beschouwd.
8. Bij de planning van de werkzaamheden dient er rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteiten van aanwezige beschermde dieren, om verstoring van de meest kwetsbare perioden (voortplanting en winterrust) zoveel mogelijk te voorkomen.

Overige voorwaarden

9. Indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorwaarden kan deze ontheffing worden ingetrokken.
10. Aanspreekpunt in het kader van deze ontheffing en de daaruit voortvloeiende voorwaarden is Dienst Regelingen vestiging Dordrecht, Postbus 1191, 3300 BD Dordrecht.

Dordrecht, 14 maart 2005

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKwaliteit,
voor deze,
de teammanager uitvoering

Dhr. M.P. de Graaf

Ontwerp-bouwvergunning (regulier) en ontwerp-projectbesluit

Nr. 415935

Aanvraag

Op 15 juli 2010 hebben wij van BM Projectontwikkeling BV, Hakgriend 26 te Hardinxveld-Giessendam, hierna te noemen aanvrager, een aanvraag om een reguliere bouwvergunning ontvangen. Het bouwplan voorziet in het realiseren van 37 woningen (waarvan 6 dijkwoningen, 4 appartementen, 1 maisonnette en 26 starterswoningen) en 1 winkel aan de Schooldwarsstraat en Westeind te Papendrecht. Het bouwperceel is kadastraal bekend gemeente Papendrecht, sectie A, nr 7657 en 7761 (gedeeltelijk).

Ontvankelijkheid

De aanvraag is getoetst aan artikel 4 van het Besluit indieningvereisten aanvraag bouwvergunning en in behandeling genomen.

Toetsingscriteria

Ingevolge artikel 44 lid 1 van de Woningwet mag en moet een aanvraag om een reguliere bouwvergunning worden getoetst aan de daarin opgesomde criteria.

A Bouwbesluit 2003

Nog niet alle gegevens met betrekking tot het bouwplan zijn ingediend. De reeds ontvangen gegevens voldoen aan de eisen uit het Bouwbesluit 2003. De nog nader in te dienen gegevens moeten hieraan nog worden getoetst.

B Bouwverordening 2009

Het bouwplan is in overeenstemming met de Bouwverordening 2009.

C Bestemmingsplan

Ter plaatse van het bouwplan vigeert het bestemmingsplan "Centrum, na 1^e herziening en 1^e wijziging", vastgesteld door de gemeenteraad op 20 februari 2003 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 7 oktober 2003.

De gronden waarop het bouwplan is gesitueerd hebben diverse bestemmingen, namelijk 'Woondoeleinden (W)' met de nadere aanwijzing (11) en een maximale goot- of boeiboordhoogte van 6 meter, 'Woondoeleinden (W)' met de nadere aanwijzing (12) en een maximale bouwhoogte van 9 meter, 'Centrumdoeleinden (C)' met een maximale bouwhoogte van 9 meter, 'Kantordoeleinden (K)' met de nadere aanwijzing (z), Verblijfsgebied (VG)', 'Groenvoorzieningen (GR)'. Aan de gronden is tevens de aanduiding 'archeologische waarden' toegekend. De aanduiding 'langzaamverkeersverbinding' ligt vrijwel in het midden van het plangebied.

De voorgestane woningen langs het Westeind voldoen zowel qua aantal als qua hoogte en overige bebouwingsvoorschriften, aan de bepalingen uit het bestemmingsplan. Strijdigheid met het bestemmingsplan ontstaat doordat de meest westelijke dijkwoning de bestemmingsgrens enigszins overschrijdt, waardoor een gedeelte van de woning in de bestemming "Groenvoorzieningen" is geprojecteerd.

Voor wat betreft de woningen aan de zijde van de Schooldwarsstraat is er sprake van een aantal afwijkingen van het bestemmingsplan, te weten:

- een deel van de parkeerkelder is gesitueerd buiten het bestemmingsvlak en ligt hiermee in het bestemmingsvlak waar slechts 11 woningen zijn toegestaan;
- de woningen zijn verschoven naar de Schooldwarsstraat, waardoor zij met 1 meter op de bestemming 'Verblijfsgebied' zijn gesitueerd;
- het aantal woningen aan de Schooldwarsstraat overschrijdt het maximale aantal van 12 met 14 stuks;
- de hoogte van deze woningen overschrijdt de maximaal toegestane 9 meter. Hierbij kan worden opgemerkt dat de hoogte wel in overeenstemming is met de binnenplanse vrijstellingsmogelijkheid die is opgenomen in artikel 5, lid 1a, waarbij burgemeester en wethouders bevoegd zijn vrijstelling te verlenen voor afwijkingen van maten (waaronder percentages) met ten hoogste 10%; Daarnaast wordt een dakopbouw ten behoeve van een dakterras voor de starterswoningen mogelijk gemaakt, waarna de hoogte 12,5 meter bedraagt.
- het gezamenlijk te bebouwen oppervlak aan aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen mag ten hoogste 50% van de bij het hoofdgebouw behorende zij- en/of achtererf bedragen, met een maximum van 50m². Door de bouw van de parkeergarage op maaiveldhoogte beslaat het bebouwingspercentage 100%;
- de bebouwing op de hoek van de Schooldwarsstraat en het Achterom voorziet in winkelruimte en op de begane grond en verdiepingen in woonruimte. Dit is in overeenstemming met het bestemmingsplan. De totale bouwhoogte is echter 11 meter, waardoor de maximale bouwhoogte met 2 meter wordt overschreden;
- tenslotte is een deel van de parkeergarage en appartementen van blok 1 gesitueerd op gronden met de bestemming 'Kantoordoeleinden' en de nadere aanwijzing (z), alwaar een dergelijke bebouwing niet is toegestaan.

Het voorgestelde bouwplan is aldus in strijd met het ter plaatse vigerende bestemmingsplan.

Overwegingen voor het nemen van een projectbesluit

- Op grond van artikel 3.23 Wet ruimtelijke ordening kunnen burgemeester en wethouders ontheffing verlenen van het bestemmingsplan in bij algemene maatregel van bestuur aan te geven gevallen. In artikel 4.1.1, eerste lid, van het Besluit ruimtelijke ordening worden de situaties benoemd waarvoor artikel 3.23, 1^e lid Wet ruimtelijke ordening van toepassing is. Dit blijkt niet het geval te zijn voor het bouwen van 31 appartementen;
- Op 16 juni 2009 heeft het college een ontheffingenbeleid vastgesteld, waarin de ontheffingsbevoegdheid van artikel 4.1.1. Besluit ruimtelijke ordening door middel van enkele beleidsregels wordt ingekaderd. Dit beleid is bekend gemaakt en op 25 juni 2009 in werking getreden. Het bouwplan voldoet niet aan de bepalingen zoals deze zijn opgenomen in genoemd beleid;
- Doordat de bouwaanvraag strijdig is met het vigerende bestemmingsplan en er geen ontheffing kan worden verleend, dient de bouwaanvraag – ingevolge artikel 46 lid 3 Woningwet - tevens te worden opgevat als een verzoek tot het nemen van een projectbesluit;
- De bevoegdheid tot het nemen van een projectbesluit is op grond van artikel 3.10 lid 4 gedelegeerd van de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders;
- Het projectbesluit voor dit bouwplan bestaat uit een verbeelding, voorschriften voor het gebruik en het bouwen en een ruimtelijke onderbouwing;
- In de ruimtelijke onderbouwing zijn de relevante (ruimtelijke) overwegingen om medewerking te verlenen aan het bouwplan opgenomen;
- Op grond van artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening hoeft geen exploitatieplan te worden vastgesteld, omdat het verhaal van de kosten anderszins verzekerd is;
- Op grond van artikel 1.3.1. Besluit ruimtelijke ordening is het voornemen dat een projectbesluit wordt voorbereid op 16 juni 2010 in het "Papendrechts Nieuwsblad" gepubliceerd en op de gemeentelijke website geplaatst;

- Op grond van artikel 5.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening is een voorontwerp van het projectbesluit aangeboden aan diverse vooroverlegpartners, zoals de provincie Zuid-Holland en het Waterschap;
- In totaal zijn acht vooroverlegreacties ingediend;
- De reactie van de VROM inspectie heeft geleid tot het aanpassen van hoofdstuk 4.1 Geluid in de ruimtelijke onderbouwing van het projectbesluit;
- Op grond van de gemeentelijke inspraakverordening heeft een voorontwerp van het projectbesluit vanaf 18 augustus 2010 gedurende vier weken ter inzage gelegen voor inspraakreacties;
- Gedurende deze periode zijn geen inspraakreacties ingediend.
- De reacties die zijn ingediend tijdens het vooroverleg en de inspraaktermijn zijn beantwoord in een nota inspraak en vooroverleg, welke als bijlage bij het projectbesluit is toegevoegd;
- Op de besluitvorming, als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening, is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene Wet Bestuursrecht van toepassing. In het kader van deze procedure is het ontwerp projectbesluit en de ontwerp bouwvergunning in de periode van DATUM ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn is/zijn tegen het projectbesluit en het bouwplan Zienswijzen naar voren gebracht. De zienswijzen zijn beantwoord in een zienswijzenrapport, welke als bijlage bij het projectbesluit is toegevoegd. De zienswijzen hebben wel / niet geleid tot
- Wij achten verder geen ruimtelijke belangen aanwezig welke dermate zwaarwegend zijn dat het verzoek om projectbesluit en bouwvergunning geweigerd zou moeten worden.

D Welstand

Op 25 maart 2004 heeft de gemeenteraad de welstandsnota vastgesteld. Deze is op 2 april 2004 in werking getreden. Het bouwplan is op 21 september 2010 ter advisering voorgelegd aan de welstandscommissie Stichting Dorp, Stad & Land. Zij toetsen plannen aan de uitgangspunten uit de Welstandsnota. Ten aanzien van het bouwplan is positief geadviseerd. De commissie is van mening dat het bouwplan, in overeenstemming met bijgaande gewaarmerkte tekeningen, voldoet aan de welstandsnota en niet strijdig is met redelijke eisen van welstand.

Besluit

Gelet op artikel 40, 44, en 56 van de Woningwet, besluiten wij:

- I. Op grond van artikel 3.10 Wet ruimtelijke ordening een projectbesluit te nemen ten behoeve van bovengenoemd bouwplan, zulks overeenkomstig de bij het projectbesluit behorende en als zodanig gewaarmerkte ruimtelijke onderbouwing, verbeelding en regels;
- II. aanvrager voornoemd de gevraagde bouwvergunning te verlenen, zulks overeenkomstig de bij deze bouwvergunning behorende en als zodanig gewaarmerkte beschrijving en tekening(en);
- III. op grond van artikel 56 van de Woningwet aan de vergunning de volgende voorwaarden te verbinden:

Bodemsanering

Het saneringsplan voor de bouwlocatie, dat bij beschikking van 11 juni 2004, kenmerk DWM/2004/6685, door Gedeputeerde Staten van Zuid Holland is goedgekeurd, moet in acht worden genomen. Dat geldt tevens voor de aanwijzingen in de brief van Gedeputeerde Staten d.d. 21 maart 2007, kenmerk DGWM/2007/2133.

Alle grondwerkzaamheden dienen onder milieukundige begeleiding te worden uitgevoerd.

Afvoeren grond

De grond die ter plaatse niet wordt verwerkt, dient afgevoerd te worden, in overleg met het bevoegd gezag, naar een daartoe bevoegde instelling middels een partijkeuring AP04.

Uitgestelde indieningsvereisten

Op grond van artikel 40a van de Woningwet en artikel 4 lid 2 van het Besluit indieningsvereisten aanvraag bouwvergunning dient u de volgende bescheiden uiterlijk 3 weken voor aanvang van de desbetreffende bouwwerkzaamheden te verstrekken in 3-voud:

1. de karakteristieke geluidwering van de uitwendige scheidingsconstructie;
2. het leidingplan en aansluitpunten van riolering en hemelwaterafvoeren;
3. de inbraakwerendheid, bedoeld in afdeling 2.25 van het Bouwbesluit 2003, van bereikbare gevelelementen;
4. bouwveiligheidsplan en toegankelijkheid van de bouwplaats;
5. constructieve gegevens:
 - a. balken- en strokenplan van de fundering, incl wapening;
 - b. tekeningen en berekeningen van de kelder (winkel);
 - c. tekeningen en berekeningen van de begane grondvloer, de verdiepingvloeren en de dakvloer;
 - d. tekeningen en berekeningen van de kapconstructie (woningen Westeind);
 - e. tekeningen en berekeningen detaillering van de bovenbouwdelen betonnen kolommen/liggers, trappen, galerij en-of balkonplaten, vloerafscheidingen;

Hoofddraagconstructie bij brand

Middels een berekening dient aangetoond te worden dat de hoofddraagconstructie weerstand kan bieden aan de gestelde eis t.a.v. brandwerendheid tegen bezwijken.

Het overleggen van voornoemde bescheiden dient plaats te vinden onder vermelding van de naam en het adres van degene, die namens de aanvrager verantwoordelijk is voor de inhoud van die bescheiden.

start en gereedmelding

De aanvang van de werkzaamheden dient u tenminste twee dagen van tevoren te melden bij de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling, taakveld Bouwen.

Uiterlijk op de dag van beëindiging van de bouwwerkzaamheden dient het einde van die werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Hiervoor kunt u gebruik maken van bijgevoegd gereedmeldingsformulier.

brandpreventie

Vergunninghouder wordt geattendeerd op het brandpreventie advies B 2010-018, d.d. 07-12-2010, en de brandpreventieve opmerkingen/aantekeningen op bijgaande geaarmerkte tekeningen.

uitvoering

Het bouwen geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het Bouwbesluit en van de Bouwverordening.

Papendrecht, <<Klik HIER en type uw tekst>>

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
De secretaris, De burgemeester,

<<Klik HIER en type uw tekst>>

Leges

Bouwleges	€ 4.300.000,00	
Projectbesluit	€ 1.100,00	
Publicatiekosten	€ 65,00	
Totaal	€ 100.065,00	(o.g.v. de bouwkosten ad. € 4.300.000,00)
	=====	

Beroep

Het bezit van een bouwvergunning vrijwaart u niet voor rechten van derden en ontslaat u niet van de verplichting andere wettelijke verplichtingen na te komen. Dit houdt o.a. in dat tegen het besluit tot verlening van het projectbesluit in combinatie met de bouwvergunning door een belanghebbende¹ op grond van art. 8:1 jo art. 6:8 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na bekendmaking beroep kan worden ingesteld bij de rechtbank Dordrecht, sector bestuursrecht, postbus 7003, 3300 GC te Dordrecht. Het is daarom raadzaam met de uitvoering van uw bouwplan te wachten tot dat de beroepstermijn is verstreken.

Indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dit vereist kunt u de voorzieningenrechter van de rechtbank Dordrecht (sector bestuursrecht, postbus 7003, 3300 GC te Dordrecht) verzoeken een voorlopige voorziening te treffen. Een verzoek om voorlopige voorziening kan alleen worden gedaan indien een beroepschrift als bovengenoemd bij de rechtbank is ingediend.

Datum verzending:

¹ Uit artikel 6:13 van de Awb volgt dat geen beroep kan worden ingesteld door iemand aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijze naar voren heeft gebracht.

Bijlagen:

1. Aanvraagformulier om bouwvergunning, ondertekend		d.d. 13-07-2010
2. Kleur en materiaalstaat		d.d. 27-09-2010
3. Tekeningenlijst		d.d. 27-09-2010
4. Brandpreventie advies	B 2010-018	d.d. 07-12-2010
5. Situatie	B-01	d.d. 27-09-2010
6. Gevels	B-02	d.d. 27-09-2010
7. Doorsneden blok 1 en 2	B-03	d.d. 27-09-2010
8. Kelder blok 1	B-04	d.d. 27-09-2010
9. Begane grond + 1 ^e verdieping blok 1 en 2	B-05	d.d. 27-09-2010
10. 2 ^e verdieping + daklaag blok 1 en 2	B-06	d.d. 27-09-2010
11. Dijkwoningen bwnr W18, W19, W22, W23	B-07	d.d. 27-09-2010
12. Dijkwoningen bwnr W20, W21	B-08	d.d. 27-09-2010
13. Gegevens bouwbesluit dijkwoningen	B-09	d.d. 27-09-2010
14. EPC-berekeningen	B-10	d.d. 27-09-2010
15. Details blok 1 en 2	B-11	d.d. 03-11-2010
16. Details dijkwoningen	B-12	d.d. 27-09-2010
17. Gegevens bouwbesluit appartementen	B-13	d.d. 27-09-2010

Nr. 415935

Aankruisen wie kopie krijgt!

Dossier retour behandelend medewerker

kopie

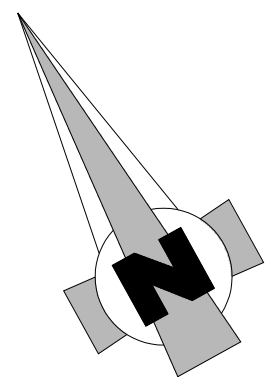
☐ <u>Taakveld Bouwen :</u>	
☐ Simone Mudde	toezendbrief ivm lijst leges
☐ Registratie BAG: Wim van Bracht	beschikking
☐ Handhaving (taakveld Bouwen):	beschikking weigering of
beschikking vergunning bij handhaving
☐ <u>Taakveld Ruimtelijke Ontwikkeling:</u>	complete set bij projectbesluit
☐ <u>Taakveld Werkvoorbereiding & Beheer</u>
Coördinator (Henk Jansen)	beschikking
☐ <u>Taakveld Financien</u>	toezendbrief met legesbedrag
☐ <u>Taakveld GBD</u>	beschikking
☐ <u>Brandweercommandant</u>	beschikking bij voorwaarden m.b.t.
brandveiligheid
☐ <u>Waterschap</u>
(wanneer er gebouwd wordt in de dijk en wanneer een plan gevolgen heeft voor
waterkwantiteit/kwaliteit)	beschikking

Melden bij CBS

- ☐ N.v.t.
- ☐ Ja

(bij bouwkosten van 45.000,00 euro of meer (excl BTW))

Inhoud bouwwerk	: 20636 m3
Oppervlakte bouwwerk	: 2350 m2
Aantal woningen/appartementen	: 37

PROJECT

CENTRUMPLAN WESTEIND
PAPENDRECHT

OPDRACHTGEVER

B. M. v. HOUWELINGEN

ONDERDEEL

BESTEKTEKENING

OMSCHRIJVING

SITUATIE

SCHAAL	1: 200	FORMAAT	A1
DATUM	14-07-2010	GETEKEND	MS/SA
GEWIJZIGD			
A	06-09-10	F	
B	27-09-10	G	
C		H	
D		I	
E		J	

SCHIPPERS ARCHITECTEN BNA

BURG. PATIJSNLAAN 1930
2585 CB DEN HAAG

TEL. 070-350.57.51
FAX 070-355.84.02

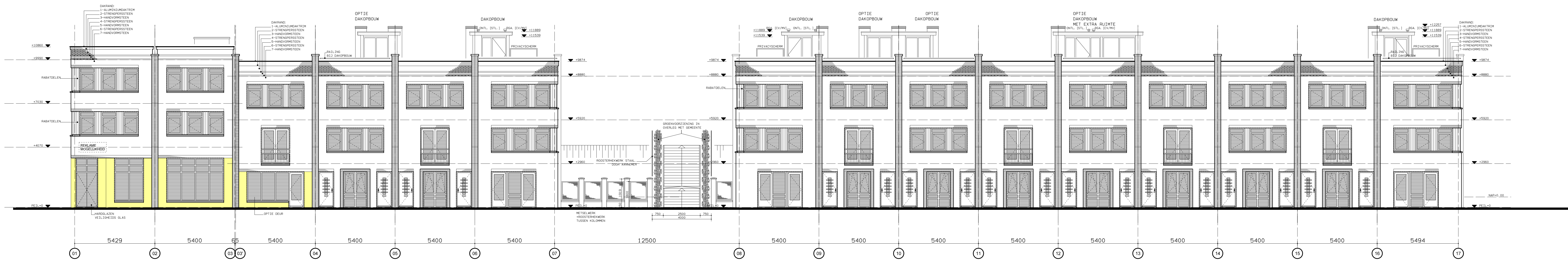

SCHIPPERS

WERKNR

4320

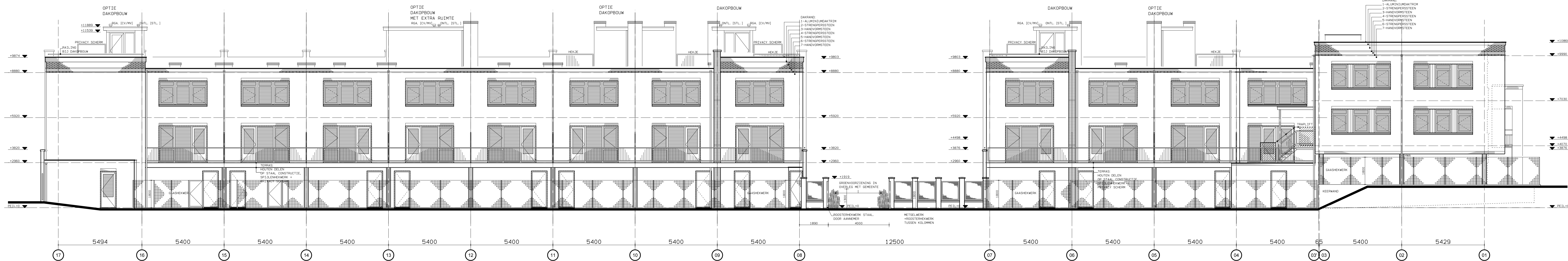
BLADNR

B-01

VOORGEVEL BLOK 1

VOORGEVEL BLOK 2

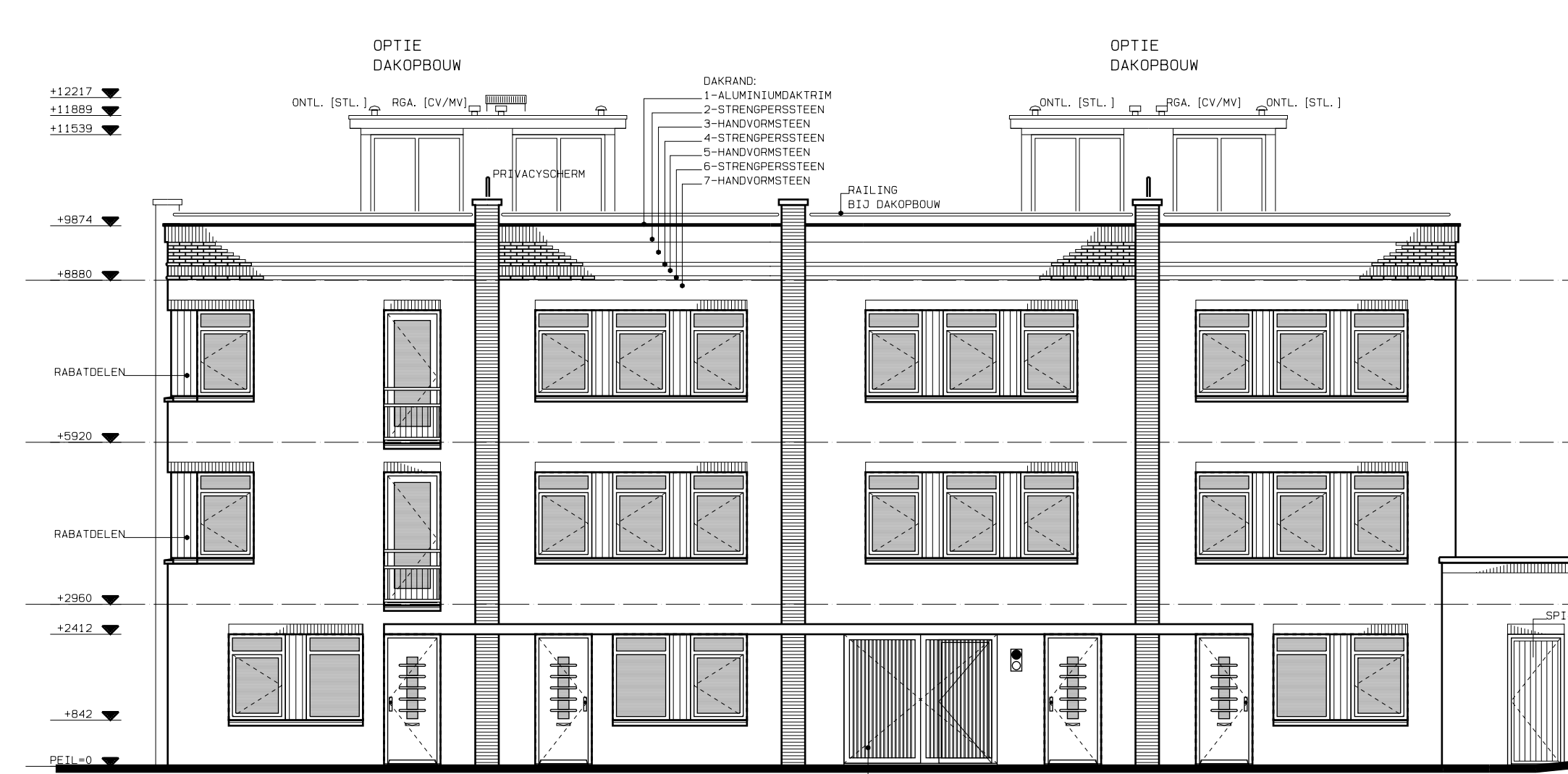
ACHTERGEVEL BLOK 2

ACHTERGEVEL BLOK 1

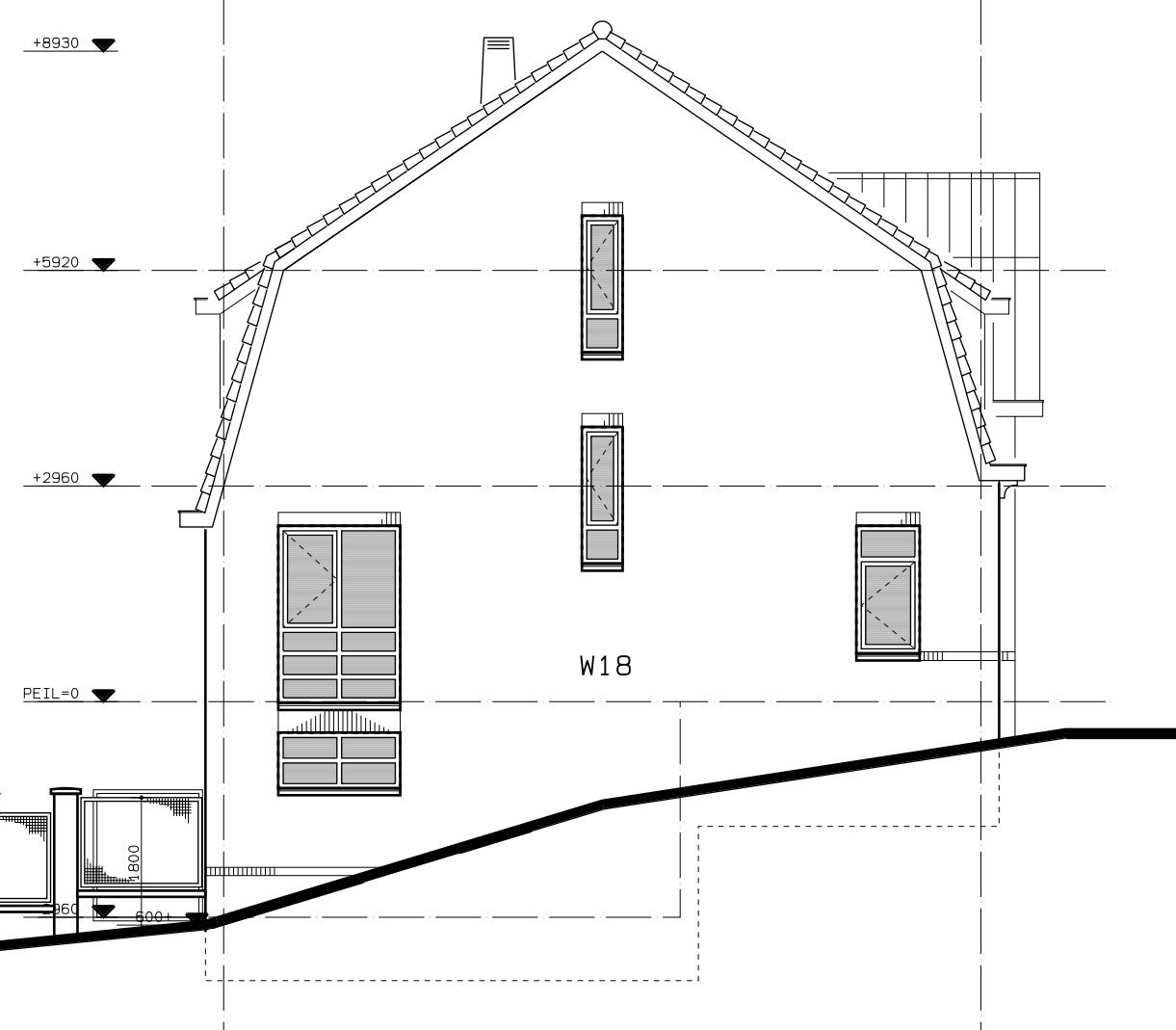

LINKER ZIJGEVEL BLOK 2

RECHTER ZIJGEVEL BLOK 1

RECHTER ZIJGEVEL BLOK 2

LINKER ZIJGEVEL BLOK 1

- RENVODI**
- BETON
 - PREFAB BETON
 - SPOLMUR ISOLATIE
 - GEWELTSESCHEM
 - BOUWMUR KZST 100MM/120MM
 - SCHIEDINGSWAND 70/100MM
 - SCHIEDINGSWAND 70MM - 200D
 - GEISOLEERDE DAKPLAAT
 - ANSLUITPUNT LICHTPUNT
 - ANSLUITPUNT WANDLICHTPUNT
 - ENKLE SCHAKELAAR
 - DUBBELE SCHAKELAAR
 - WISSELSCHAKELAAR
 - ENKLE WCD GEARD
 - DUBBELE WCD GEARD
 - ANSLUITPUNT TELEFOON
 - ANSLUITPUNT TELEVISIE
 - LOZE LEIDING TELEFOON
 - LOZE LEIDING CAT
 - ANSLUITPUNT GAS
 - THERMOSTAAT
 - SCHIL
 - DRUKKER
 - MECHANISCHE VENT. PLAFOND
 - LOZE LEIDING VAATVASSER
 - LOZE LEIDING ELEC. KOKEN
 - LOZE LEIDING ELECTR. ROLLER
 - SCHAKELAAR MECHANISCHE VENT
 - TREK/SCHAKELAAR TBV WASHMACHINE
 - RADIATOR
 - CONVECTOR
 - METERKAST
 - HEMELWATERAFVOER
 - KRIJPLUUK 400X600
 - PLAATINGSRUIMTE KOOKTOESTEL
 - PLAATINGSRUIMTE KOELKAST
 - PLAATINGSRUIMTE WASHMACHINE
 - PLAATINGSRUIMTE CV KETEL
 - PLAATINGSRUIMTE HV UNIT
 - 30KIN. WEDRO
 - 30KIN. WEDRO EN ZELFSLUITEND
 - 30KIN. WEDRO
 - 30KIN. WEDRO EN ZELFSLUITEND
 - 30KIN. WEDRO EN ZELFSLUITEND
 - ROOKMELEDER OP HET LICHTNET
 - NOODUITGAANG
 - NOODOVERLICHTING
 - POEDERBLUSERS
 - WANDLICHTPUNT
 - STOP. SIGNAAL

PROJECT
CENTRUMPLAN WESTEIND
PAPENDRECHT
OPDRACHTGEVER
B. M. v. HOUWELINGEN

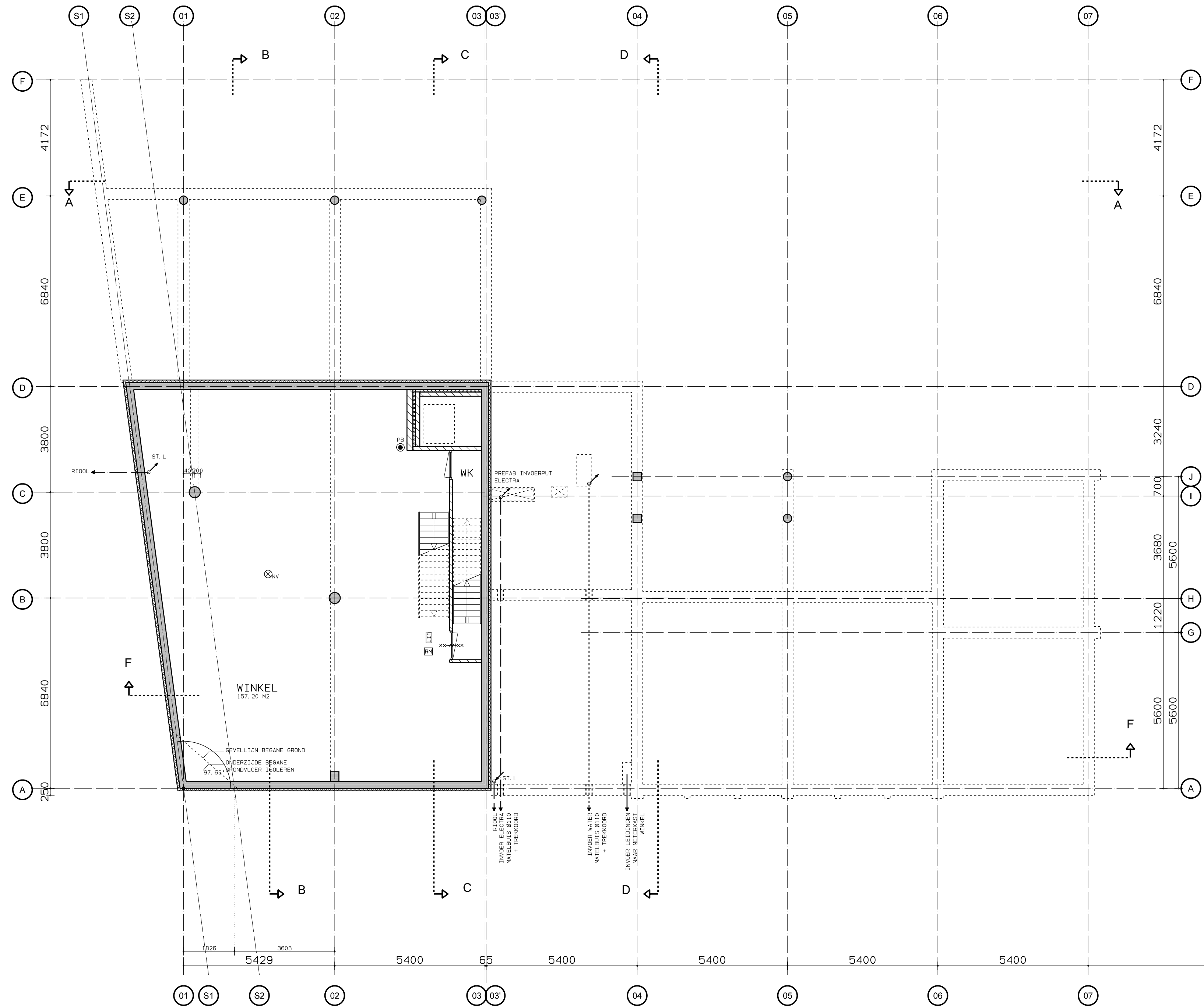
ONDERDEEL
BESTEKTEKENING

OMSCHRIJVING
GEVELS BLOK 1 EN 2

SCHAAL	1:100	FORMAAT	A0
DATUM	14-07-2010	GETEKEND	MS/SA
GEWISZIGD			
A	08-09-10	F	
B	14-09-10	G	
C	27-09-10	H	
D	1		
E	2		

[illegible]

SCHAAL	1:100	FORMAAT	A0
DATUM	14-07-2010	GETEKEND	MS/SA
GEWIJZIGD			
A	08-09-10	F	
B	14-09-10	G	
C	27-09-10	H	
D		I	
E		J	

PROJECT
CENTRUMPLAN WESTEIND
PAPENDRECHT
OPDRACHTGEVER
B. M. v. HOUWELINGEN
ONDERDEEL
BESTEKTEKENING
OMSCHRIJVING
KELDER BLOK 1

SCHAAL	1: 100	FORMAAT	A2
DATUM	14-07-2010	GETEKEND	MS/SA
GEWIJZIGD			
A	06-09-10	F	
B	27-09-10	G	
C		H	
D		I	
E		J	

SCHIPPERS ARCHITECTEN BNA

BURG. PATIENLAAN 1930
2585 CB DEN HAAG
TEL 070-350.57.51
FAX 070-355.84.02

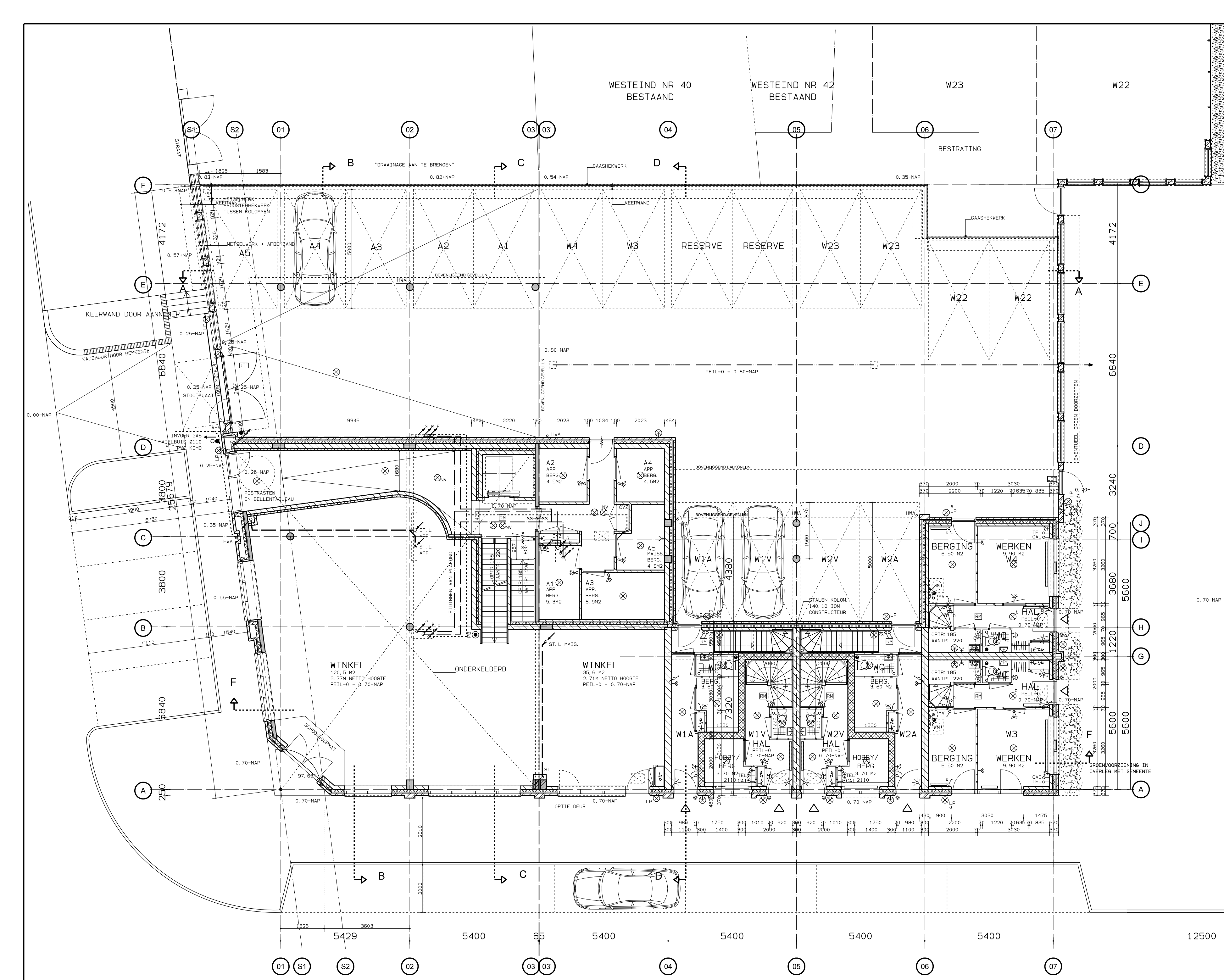
WERKNR

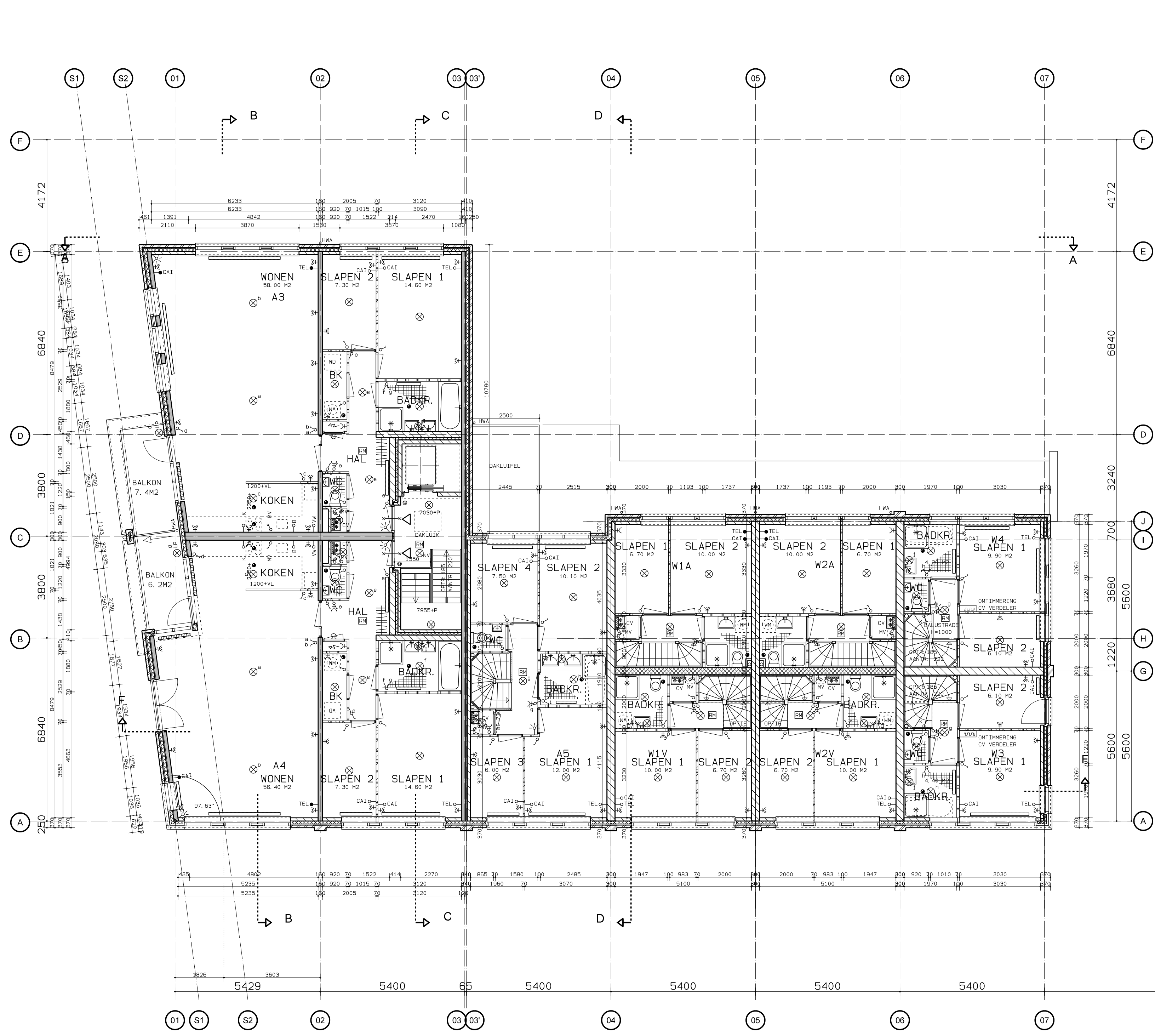
4320

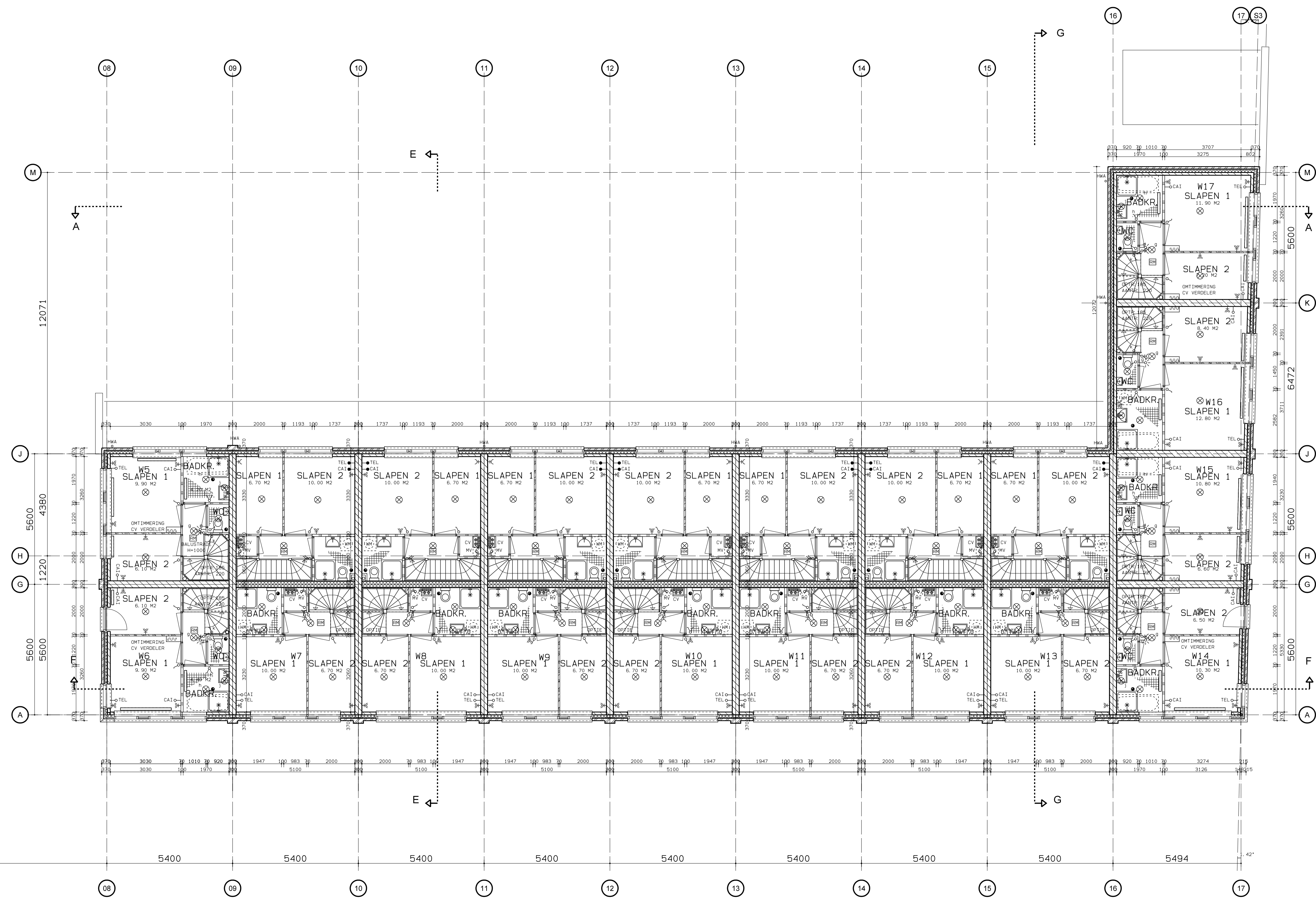
BLADNR

B-04

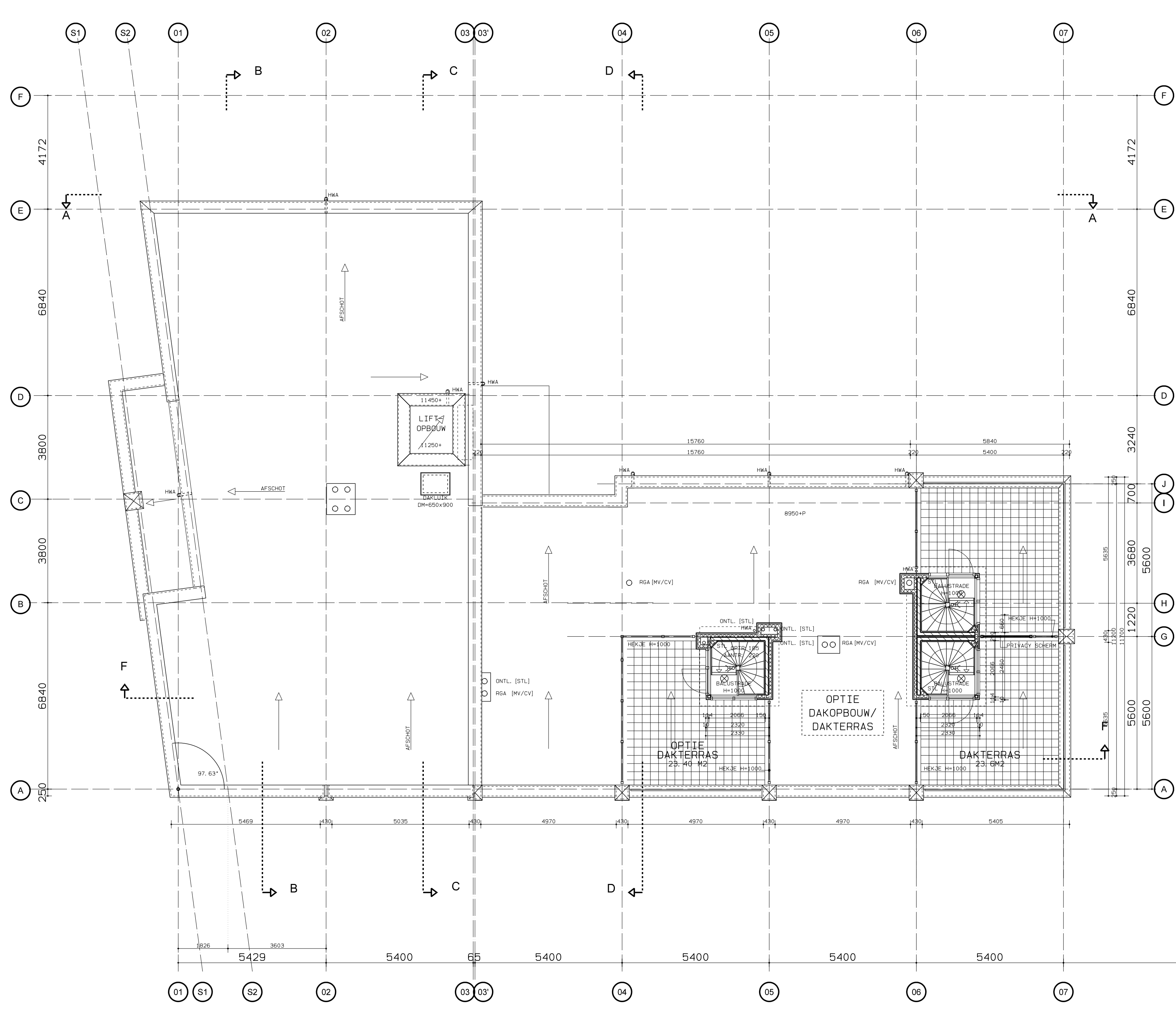

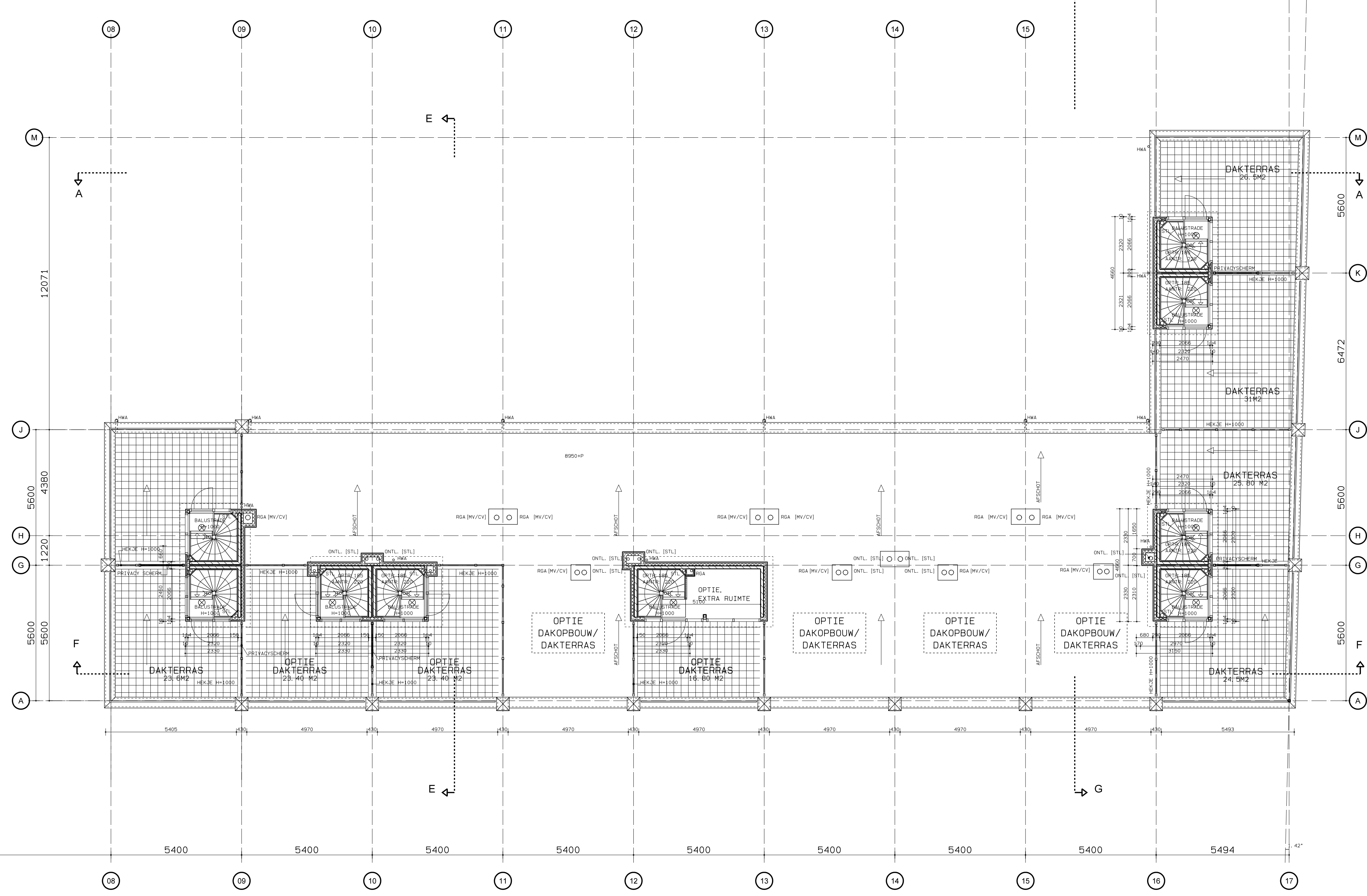
2E VERDIEPING BLOK 1

2E VERDIEPING BLOK 2

DAKOPBOUW LAAG BLOK 1

DAKOPBOUW LAAG BLOK 2

RENVODI

- BETON
- PREFAB BETON
- GEWELTSELCHEK
- BOUWMUR KST 100MM/120MM
- SCHIEDINGSWAND 70/100MM
- SCHIEDINGSWAND 70MM + 200D
- GEISOLEERDE DAKPLAAT
- ANSLOUITPUNT LIJCHTRUNT
- ANSLOUITPUNT WANDLIJCHTRUNT
- ENKELE SCHAKELAAR
- DUBBELE SCHAKELAAR
- WISSELSCHAKELAAR
- ENKELE WCD GEARD
- DUBBELE WCD GEARD
- ANSLOUITPUNT TELEFOON
- ANSLOUITPUNT TELEVISIE
- LOZE LEIDING TELEFOON
- LOZE LEIDING GAS
- ANSLOUITPUNT GAS
- THERMOSTAAT
- SOHEL
- DRUKKER
- MECHANISCHE VENT. PLAFOND
- LOZE LEIDING VAATVASSER
- LOZE LEIDING ELEC. KOKEN
- LOZE LEIDING ELEC. ROLLER
- SCHAKELAAR MECHANISCHE VENT.
- TREKSCHEKELAAR TBV WASHMACHINE
- RADIATOR
- CONNECTOR
- METERKAST
- HEMELWATERAFVOER
- KRIJPLUUK 400X600
- PLAATINGSRUIMTE KOOKTOESTEL
- PLAATINGSRUIMTE WASHMACHINE
- PLAATINGSRUIMTE CV KETEL
- PLAATINGSRUIMTE HV UNIT
- 30KIN. WEDRO
- 30KIN. WEDRO EN ZELFSLUITEND
- 30KIN. WEDRO EN ZELFSLUITEND
- ROOKMELDER OP HET LICHTNET
- NOODUITGAANG
- NOODVERLICHTING
- POEDERBLUSZER
- WANDLICHTPUNT
- STOP. SIGNAAL

PROJECT
CENTRUMPLAN WESTEIND
PAPENDRECHT
OPDRACHTGEVER
B. M. v. HOUEWELINGEN

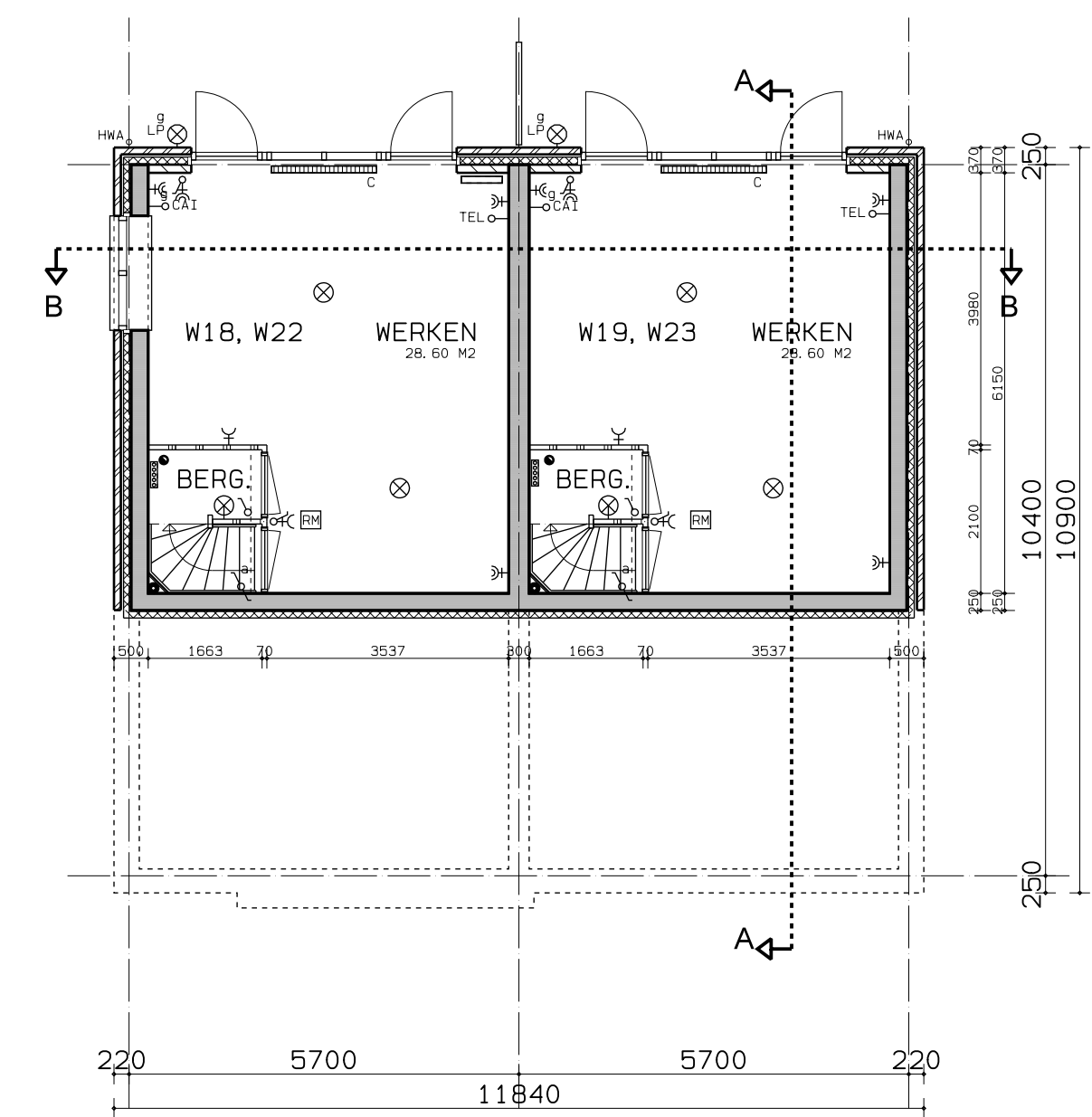
ONDERDEEL
BESTEKTEKENING

OMSCHRIJVING
2E VERD. BLOK 1 EN 2
DAKLAAG BLOK 1 EN 2

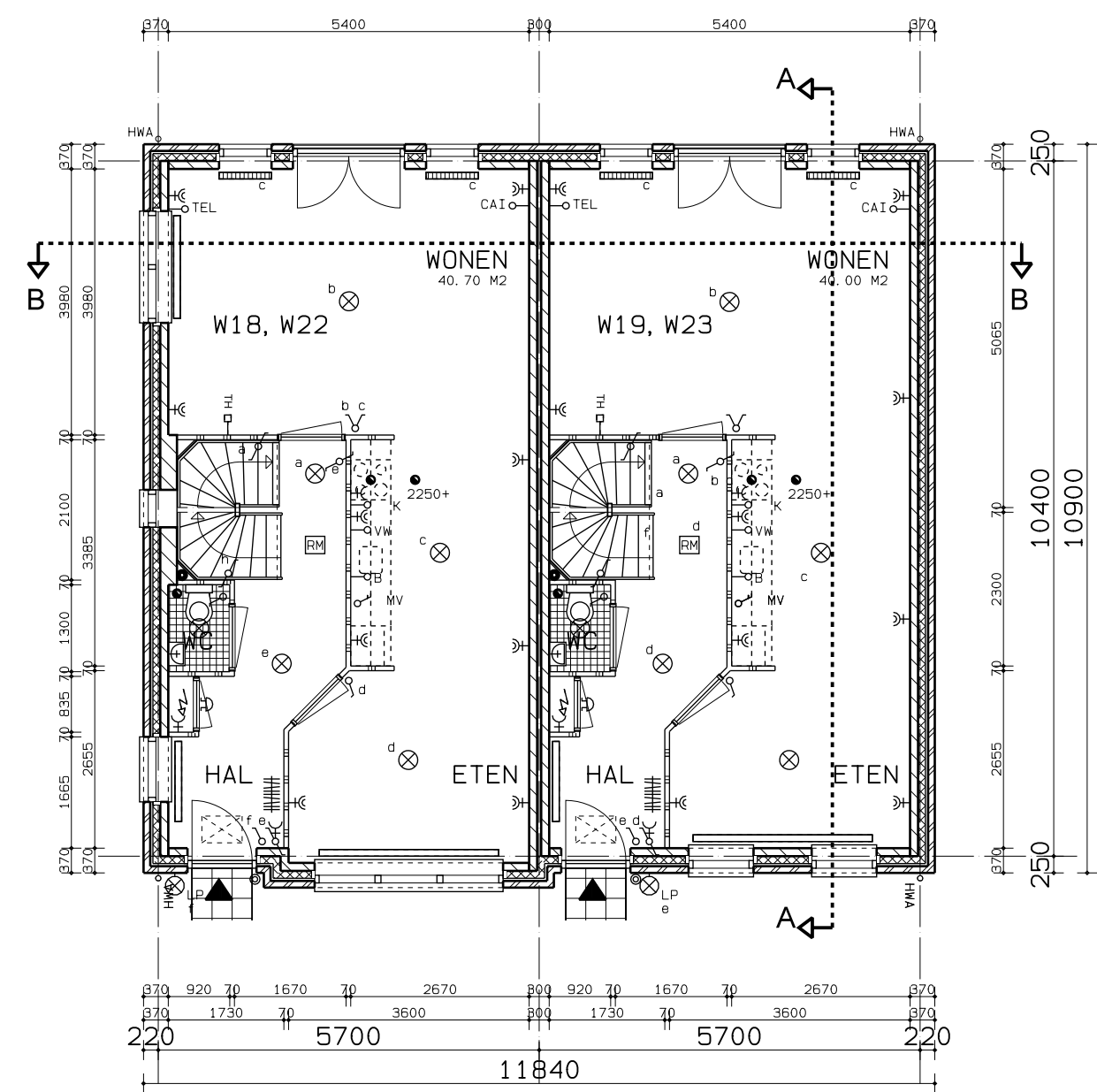
SCHAAL	1:100	FORMAT	A0
DATUM	14-07-2010	GETEKEND	MS/SA
GEWILZIGD			
A	06-09-10	F	
B	27-09-10	G	
C		H	
D		I	
E		J	

SCHIPPERS ARCHITECTEN BNA
BUREAU PATJANLAAR 1980 TEL. 070-350.91.51
2005 CB DEN HAAG FAX 070-355.84.01

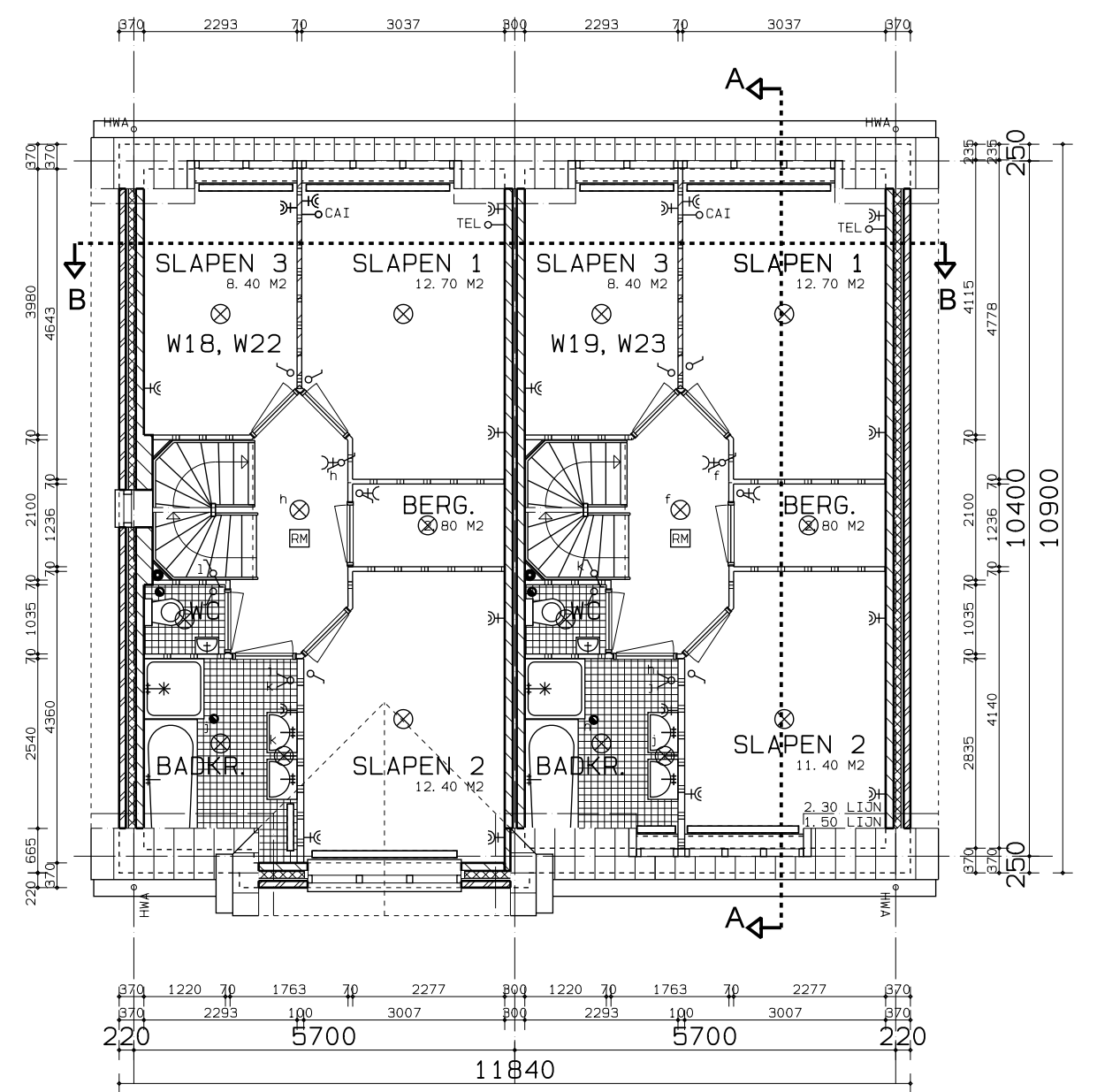
SCHIPPERS
WERKBLAD 4320 BLAD NR B-06

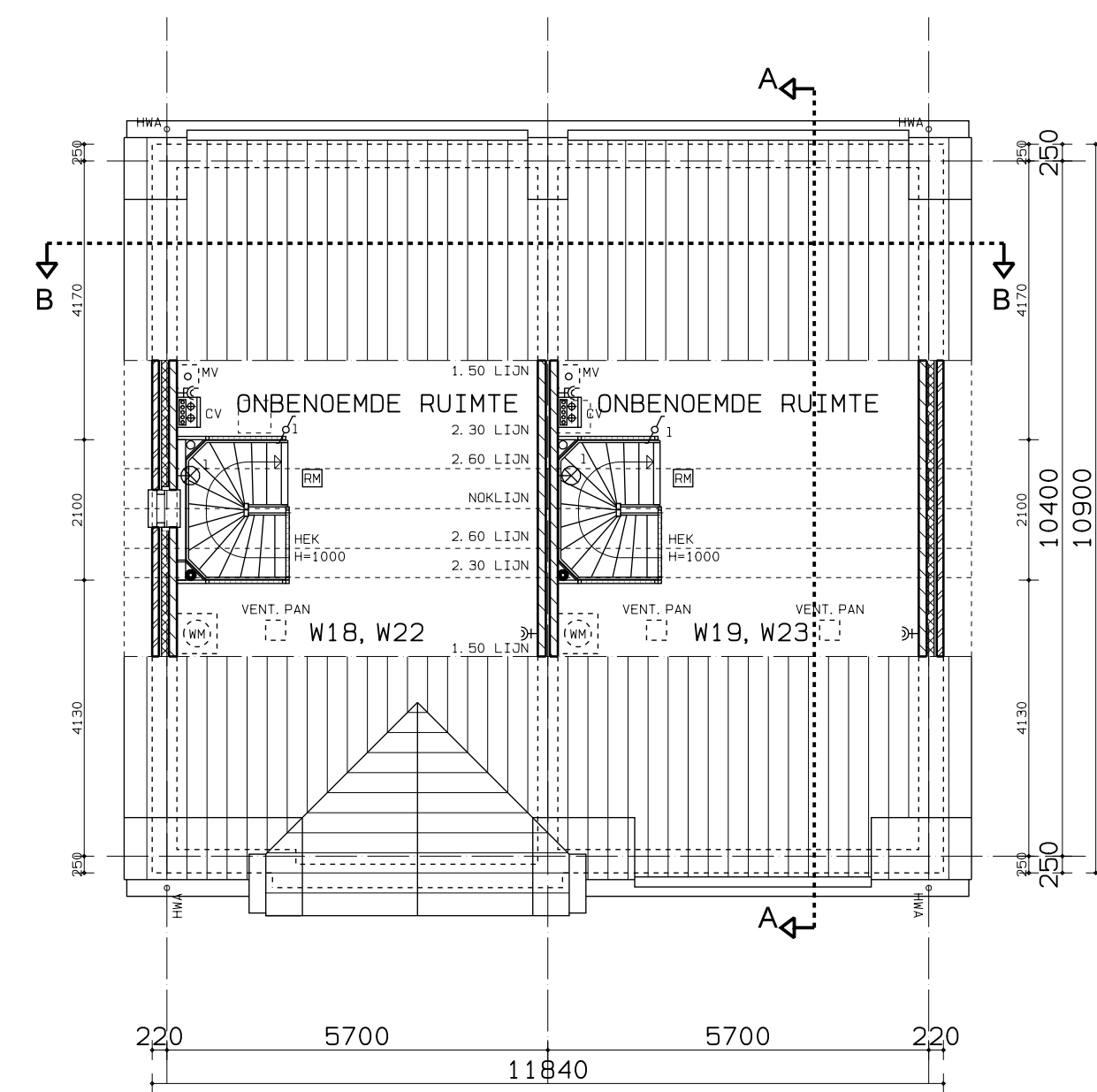
PARTERRE

BEGANE GROND

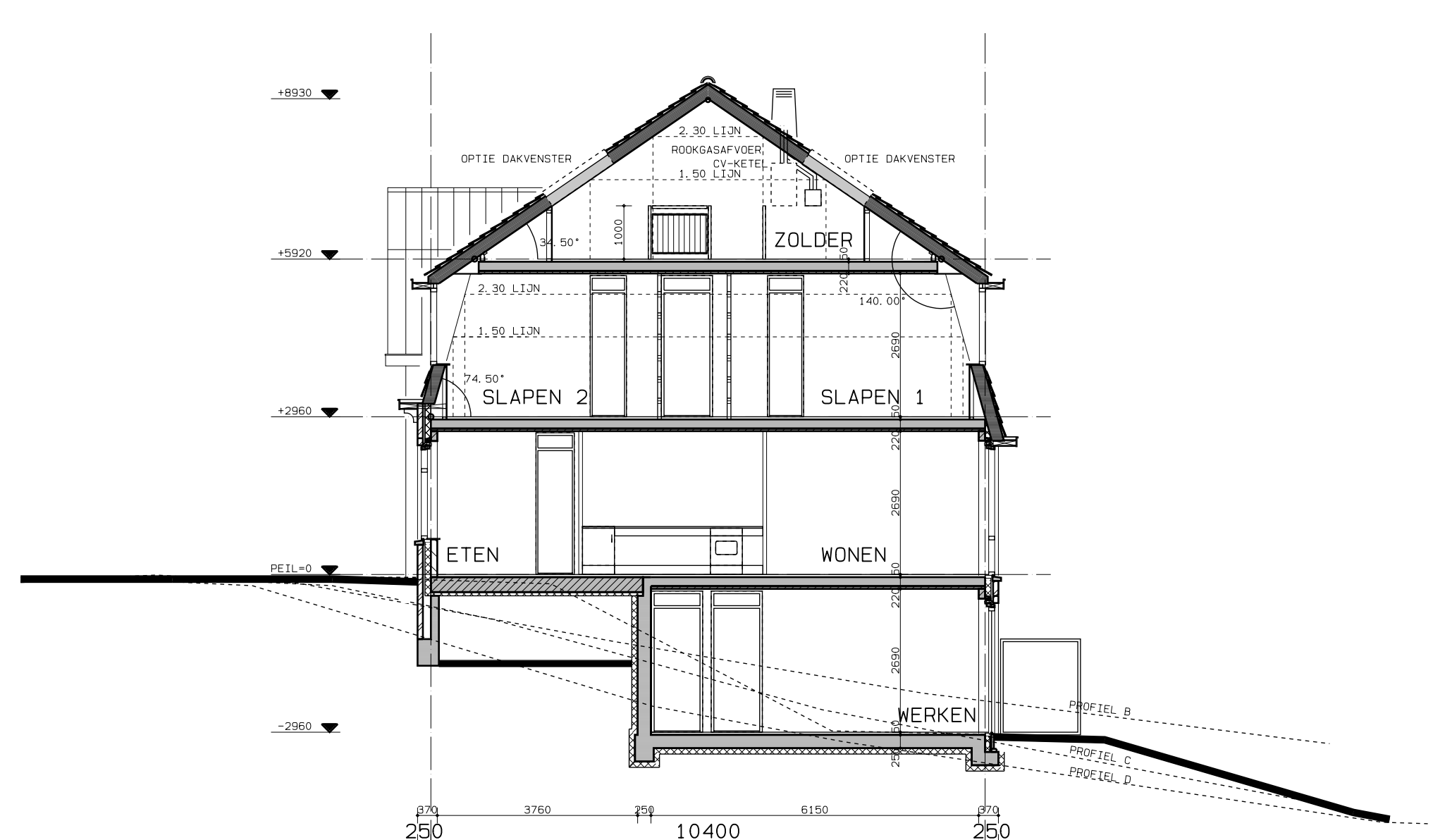
1E VERDIEPING

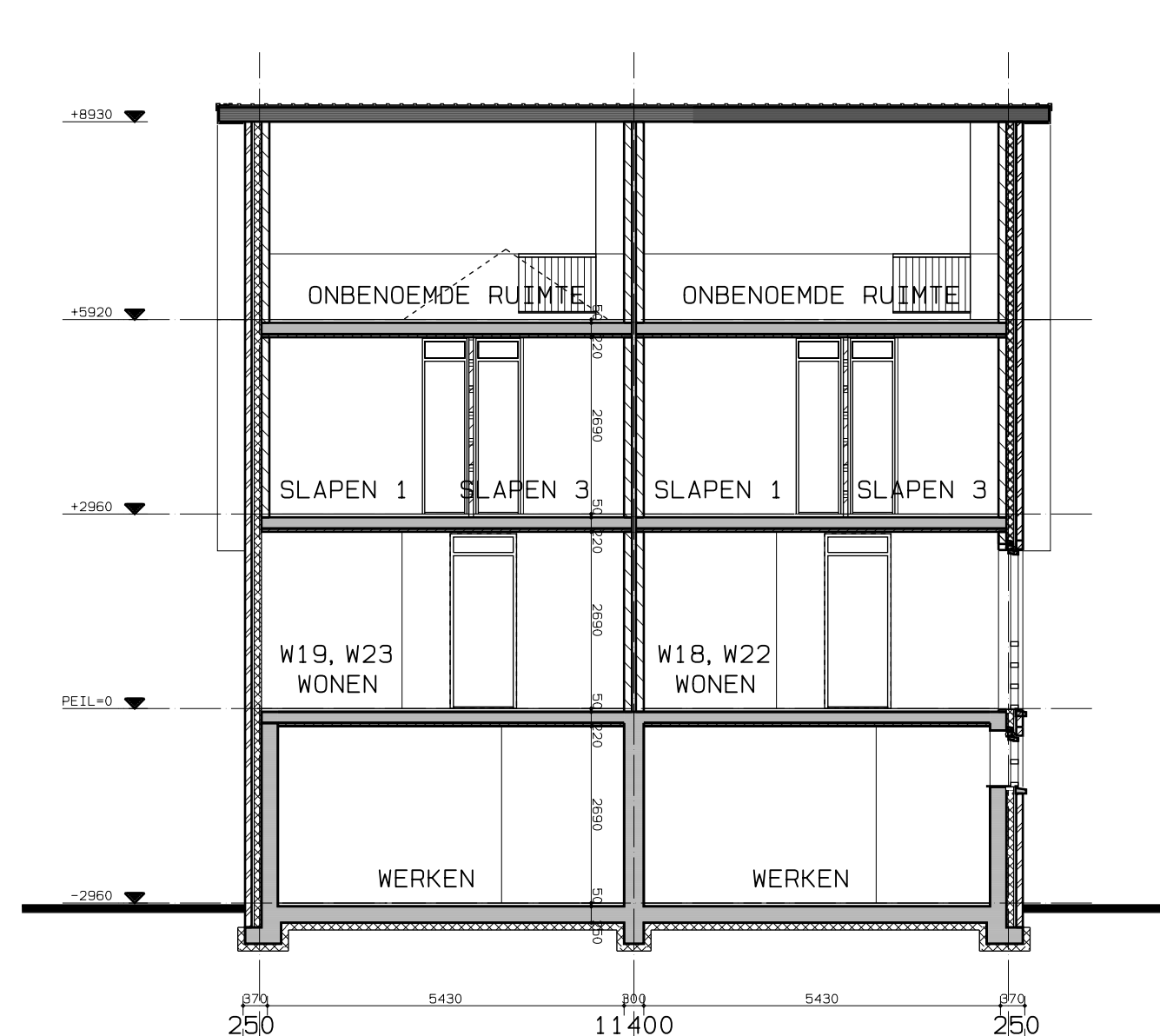
ZOLDER

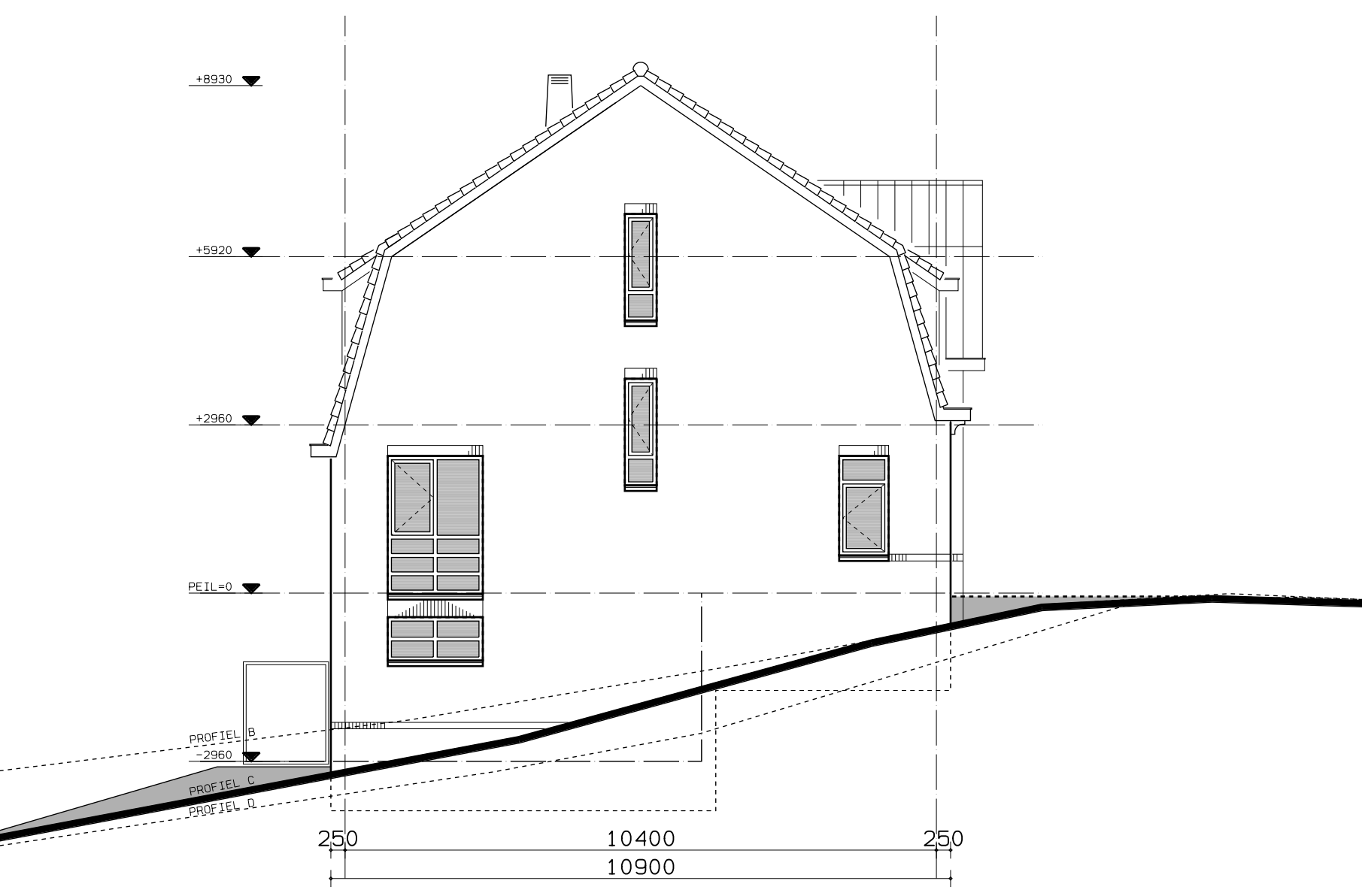
VOORGEVEL

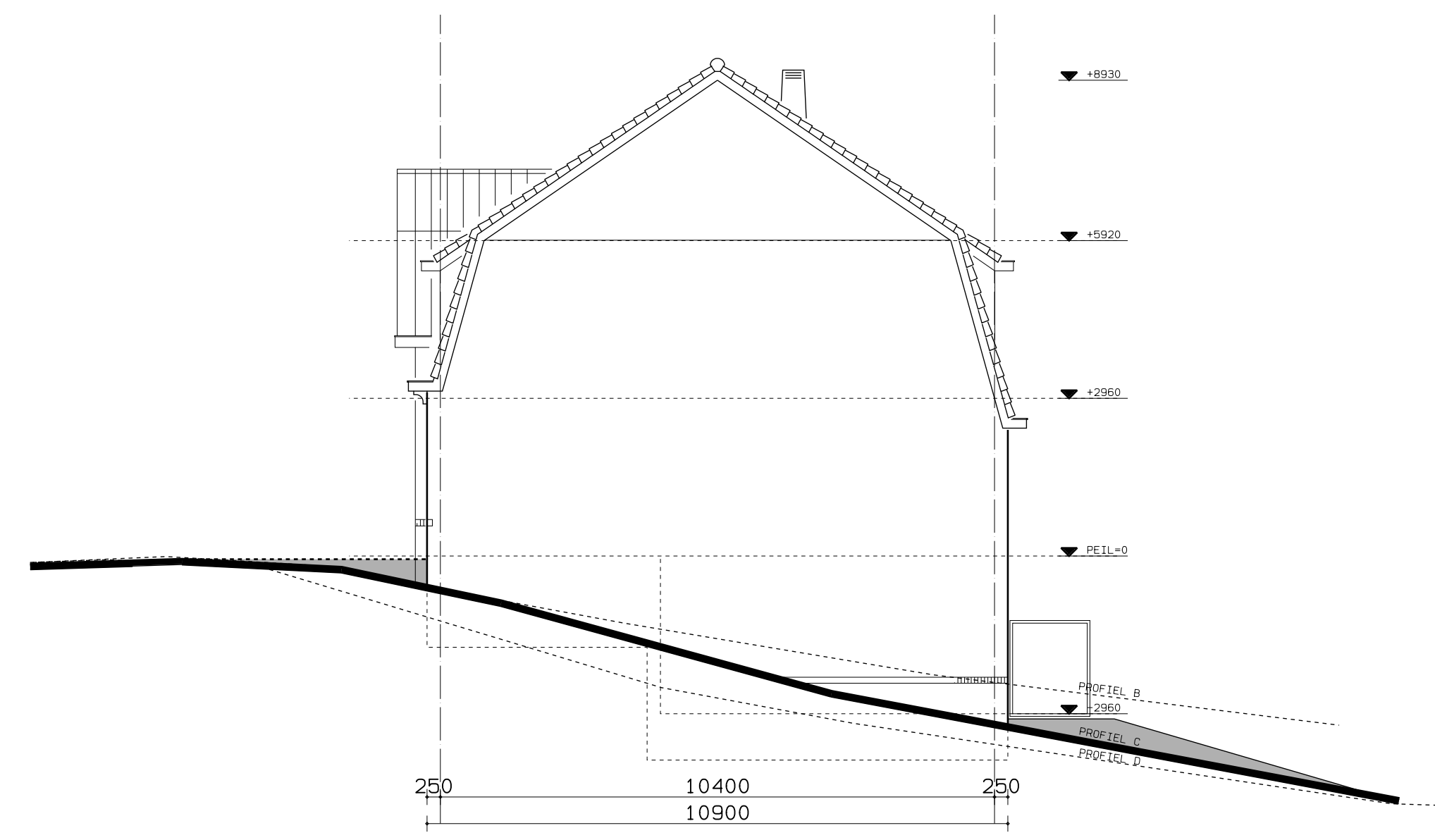
DOORSNEDE A-A

DOORSNEDE B-B

LINKER ZIJGEVEL

RECHTER ZIJGEVEL

ACHTERGEVEL

- RENOVOOI
- BETON
 - PREFAB BETON
 - SPOUWMUUR ISOLATIE
 - GEVELMETSSELWERK
 - BOUWMUUR KZST 100MM/120MM
 - SCHEIDINGSWAND 70/100MM
 - SCHEIDINGSWAND 70MM -20db
 - GEISOLEERDE DAKPLAAT
 - AANSLUITPUNT LICHTPUNT
 - AANSLUITPUNT WANDLICHTPUNT
 - ENKELE SCHAKELAAR
 - DUBBELE SCHAKELAAR
 - WISSELSCHAKELAAR
 - ENKELE WCD GEAARD
 - DUBBELE WCD GEAARD
 - AANSLUITPUNT TELEFOON
 - AANSLUITPUNT TELEVISIE
 - LOZE LEIDING TELEFOON
 - LOZE LEIDING CAI
 - AANSLUITPUNT GAS
 - THERMOSTAAT
 - SCHIEL
 - DRUKKER
 - MECHANISCHE VENT. PLAFOND
 - LOZE LEIDING VAATVASSER
 - LOZE LEIDING ELEC. KOKEN
 - LOZE LEIDING ELECTR. BOILER
 - SCHAKELAAR MECHANISCHE VENT.
 - TREKSCHAKELAAR TBV WASMACHINE
 - RADIATOR
 - CONVECTOR
 - METERKAST
 - HEMELWATERAFVOER
 - KRUIPLUIK 400X600
 - PLAATSINGSRUIMTE KOOKTOESTEL
 - PLAATSINGSRUIMTE KOELKAST
 - PLAATSINGSRUIMTE WASMACHINE
 - PLAATSINGSRUIMTE CV KETEL
 - PLAATSINGSRUIMTE CV KETEL
 - PLAATSINGSRUIMTE MV UNIT
 - 30MIN. WDBO
 - 30MIN. WDBO EN ZELFSLUITEND
 - 60MIN. WDBO
 - 60MIN. WDBO EN ZELFSLUITEND
 - 90MIN. WDBO EN ZELFSLUITEND
 - ROOKMELDER OP HET LICHTNET
 - NOODUITGANG
 - NOODVERLICHTING
 - POEDERBLUSSER
 - WANDLICHTPUNT
 - STOP SIGNAAL

PROJECT
CENTRUMPLAN WESTEIND
PAPENDRECHT
OPDRACHTGEVER
B. M. v. HOUWELINGEN

ONDERDEEL
BESTEKTEKENING

OMSCHRIJVING
DIJKWONINGEN
BWN. W18, W19, W22, W23

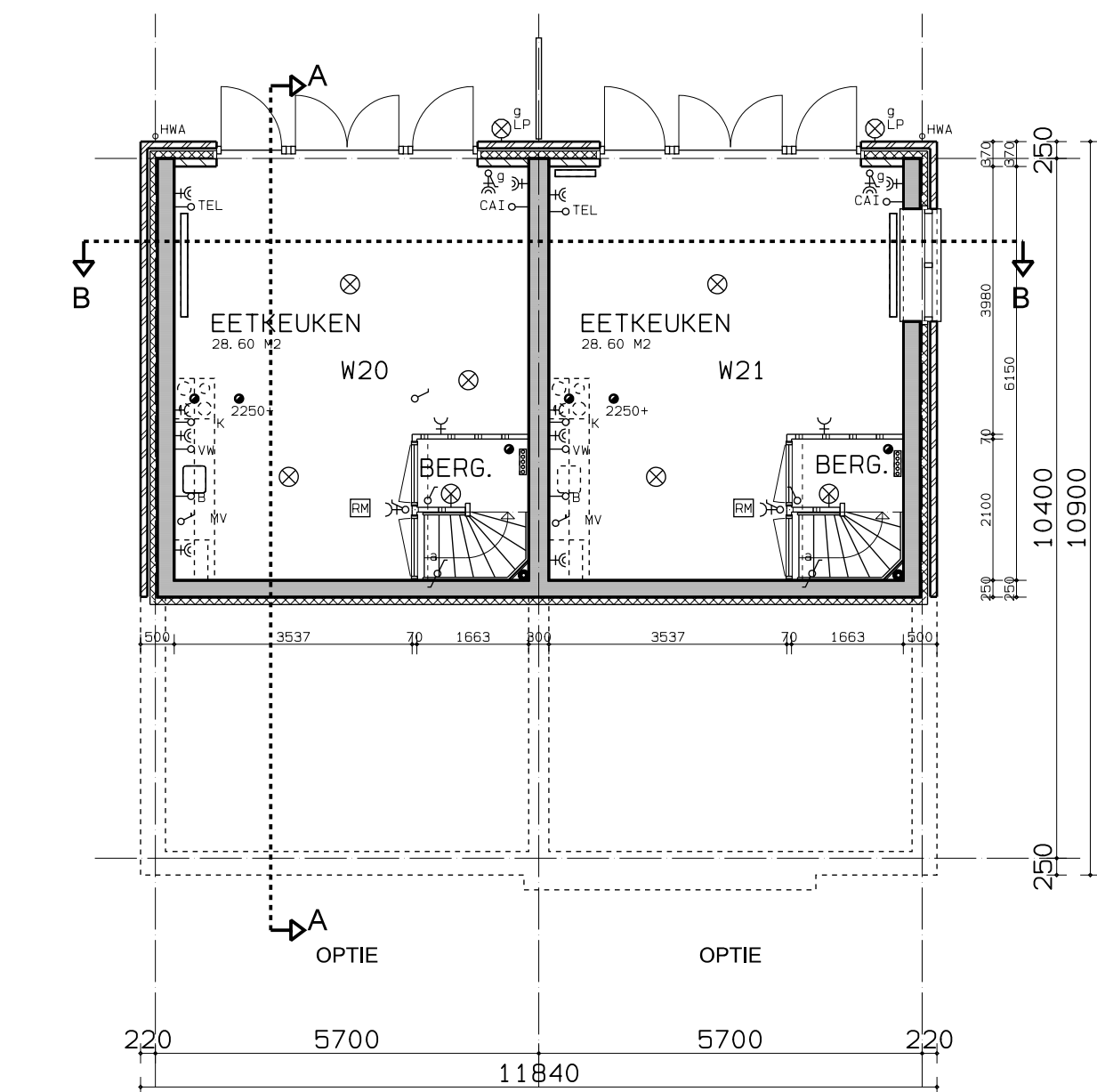
SCHAAL	1:100	FORMAAT	A1
DATUM	14-07-2010	GETEKEND	MS/AK
GEWIJZIGD			
A	06-09-10	F	
B	27-09-10	G	
C		H	
D		I	
E		J	

SCHIPPERS ARCHITECTEN BNA

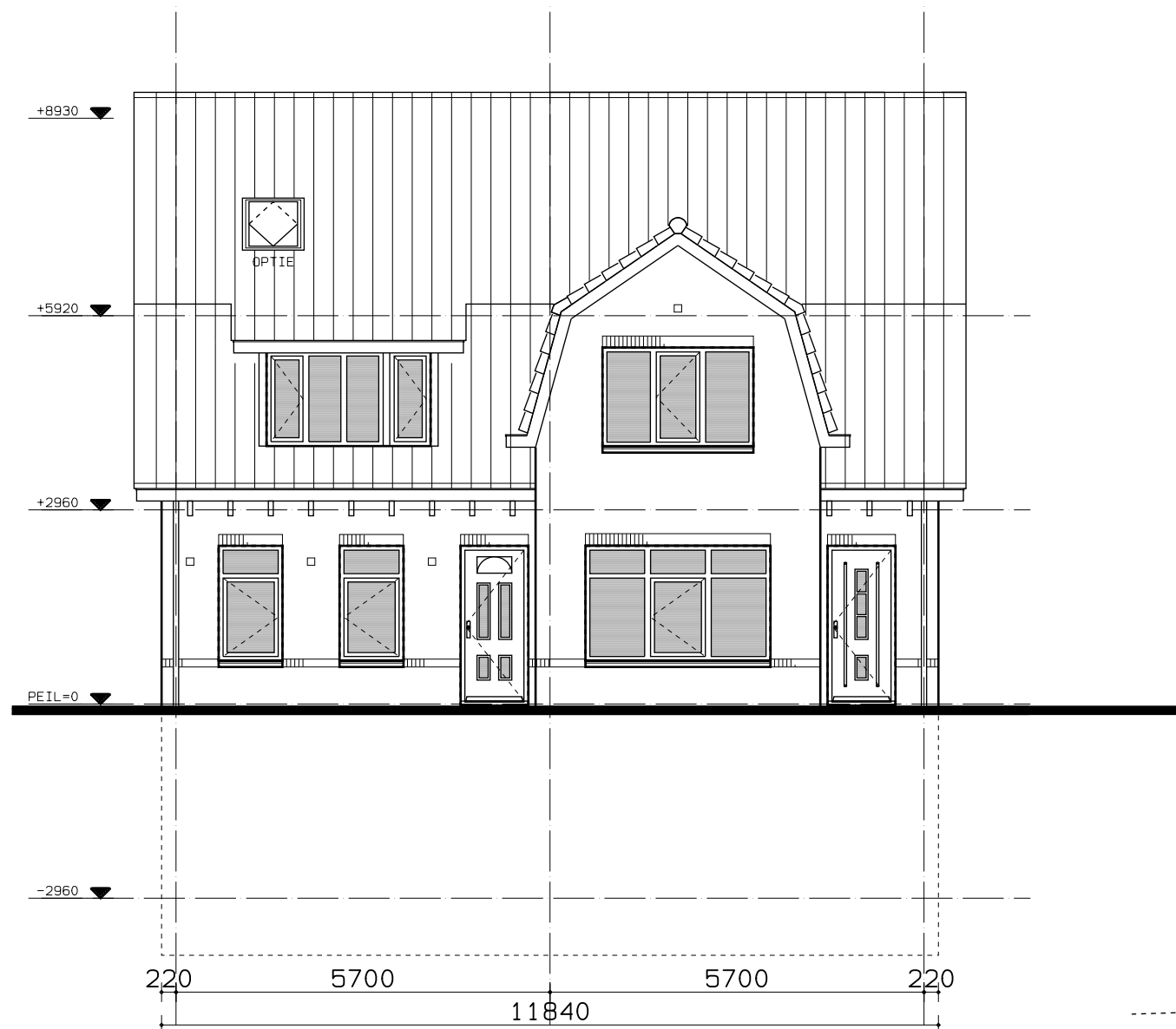
BURG. PATJNLAAN 1930 TEL. 070-350.57.51
2585 CB DEN HAAG FAX 070-355.84.02

WERKNR 4320

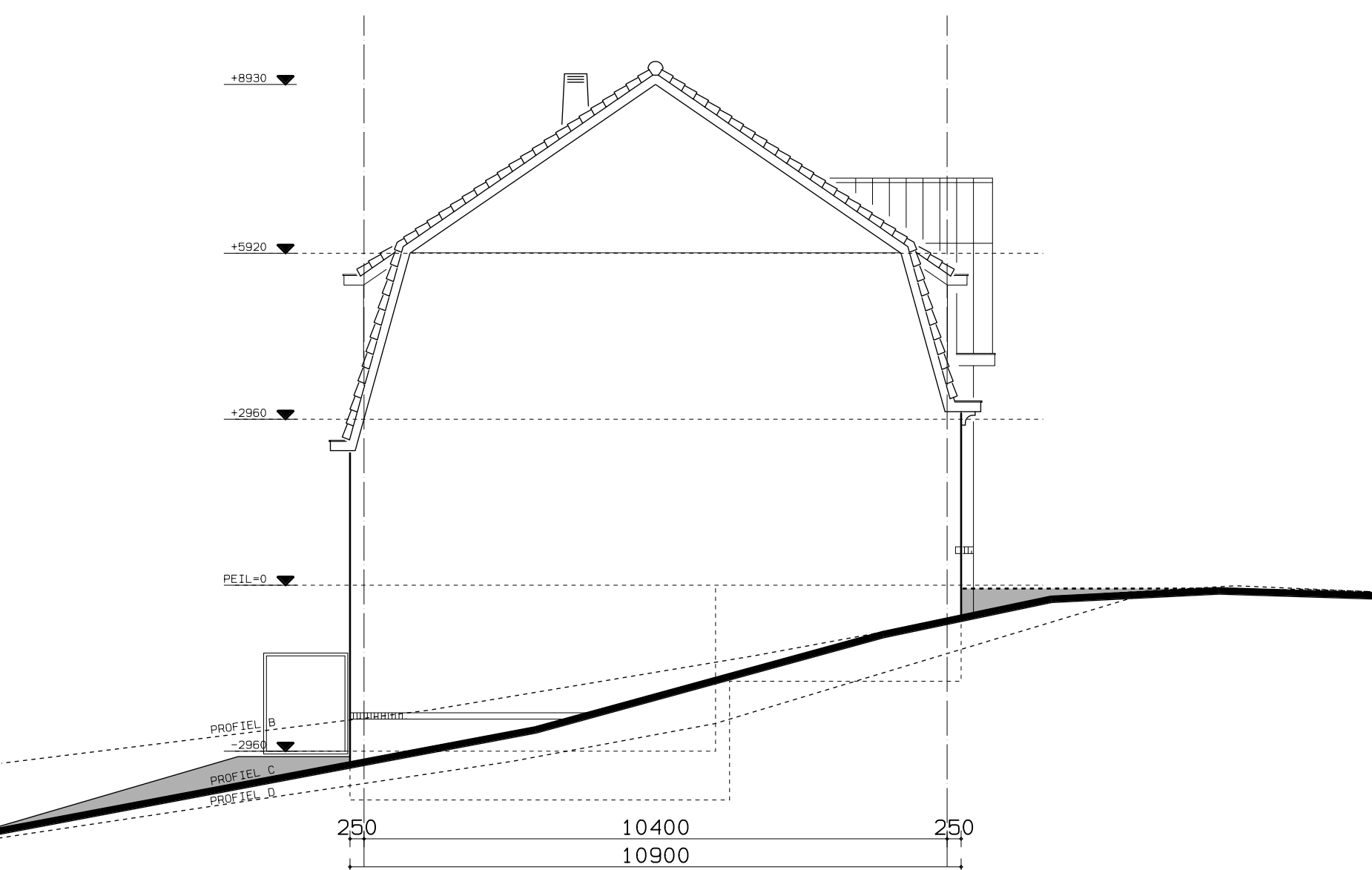
BLADNR B-07

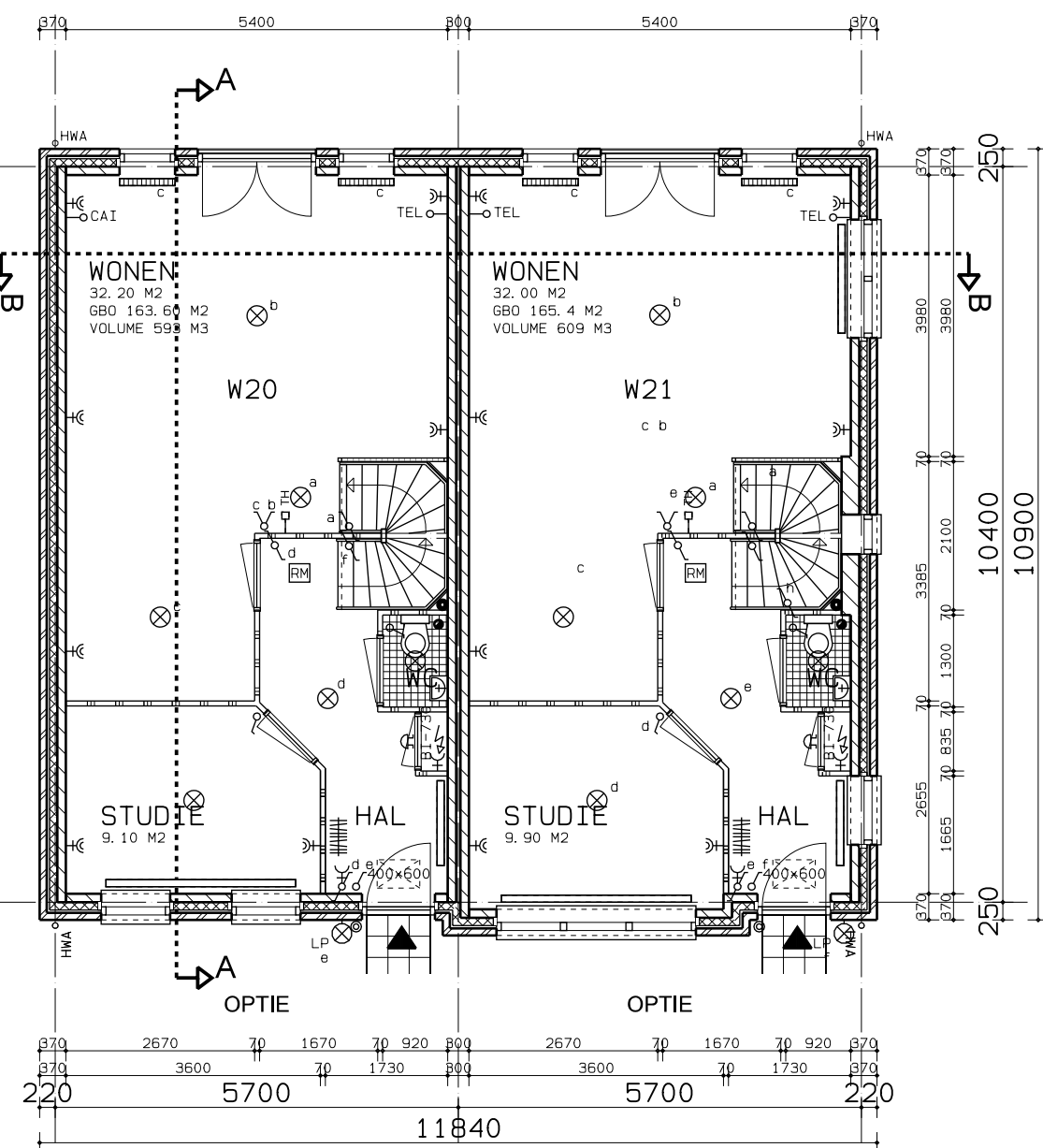
PARTERRE

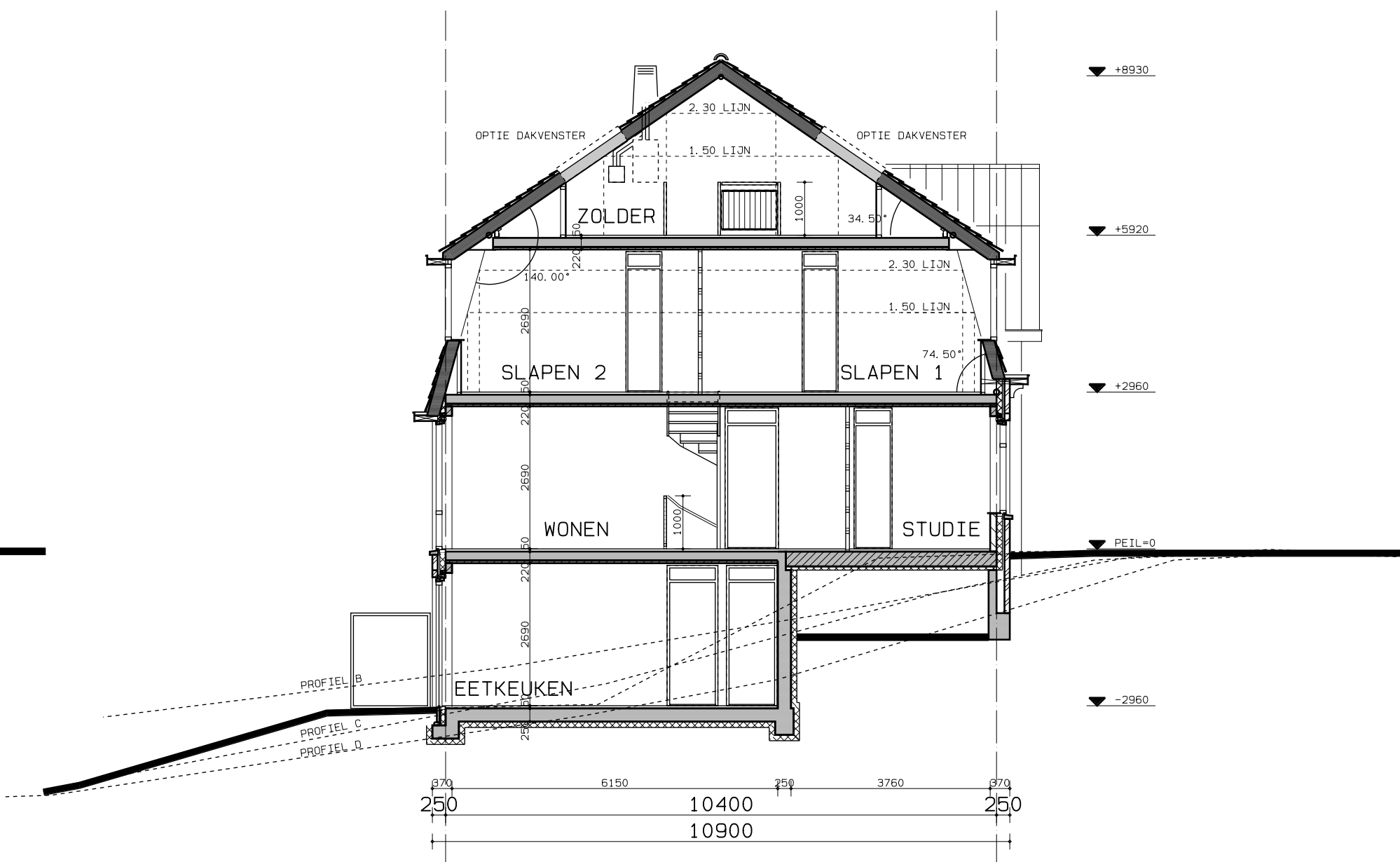
VOORGEVEL

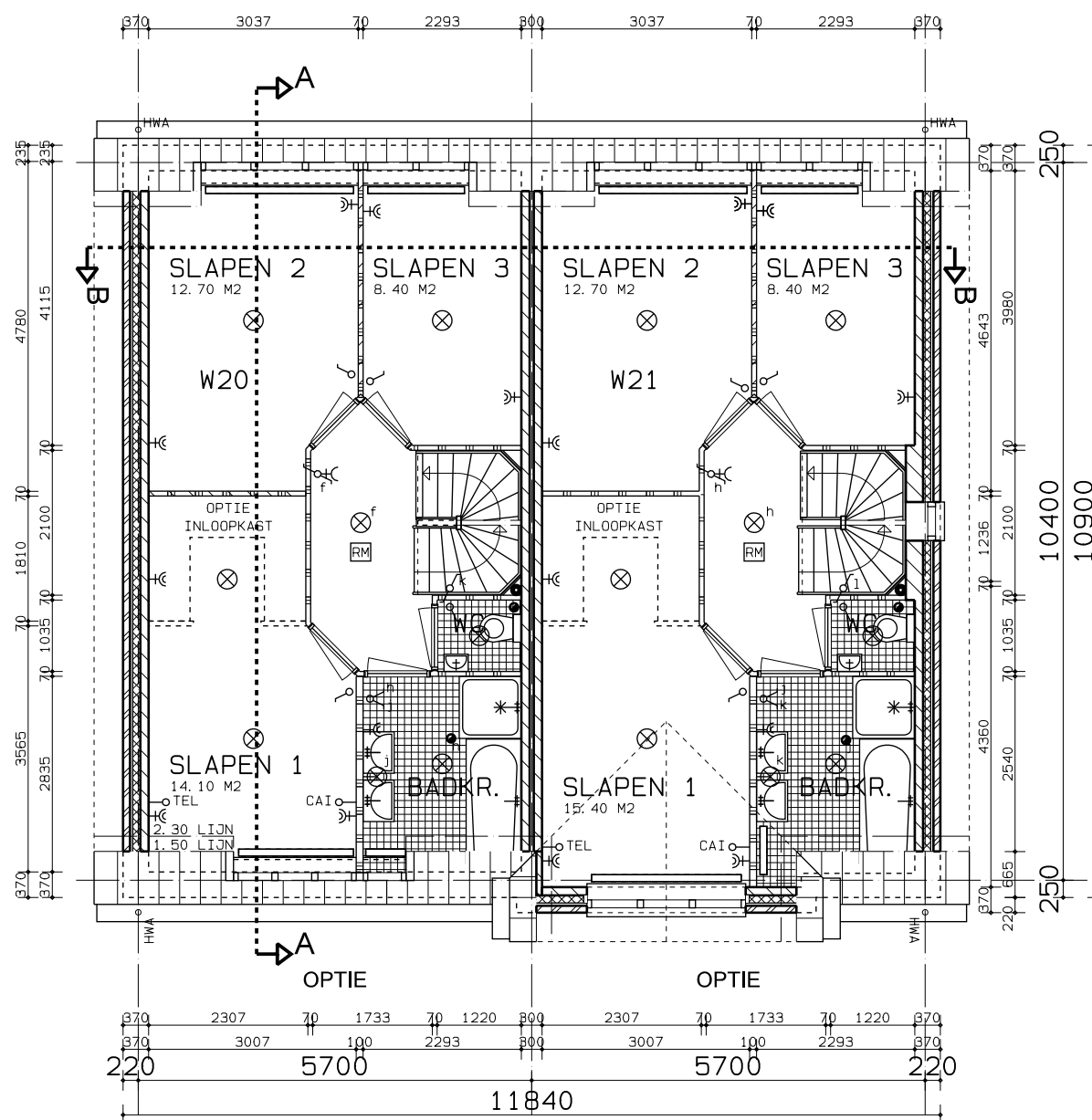
LINKER ZIJGEVEL

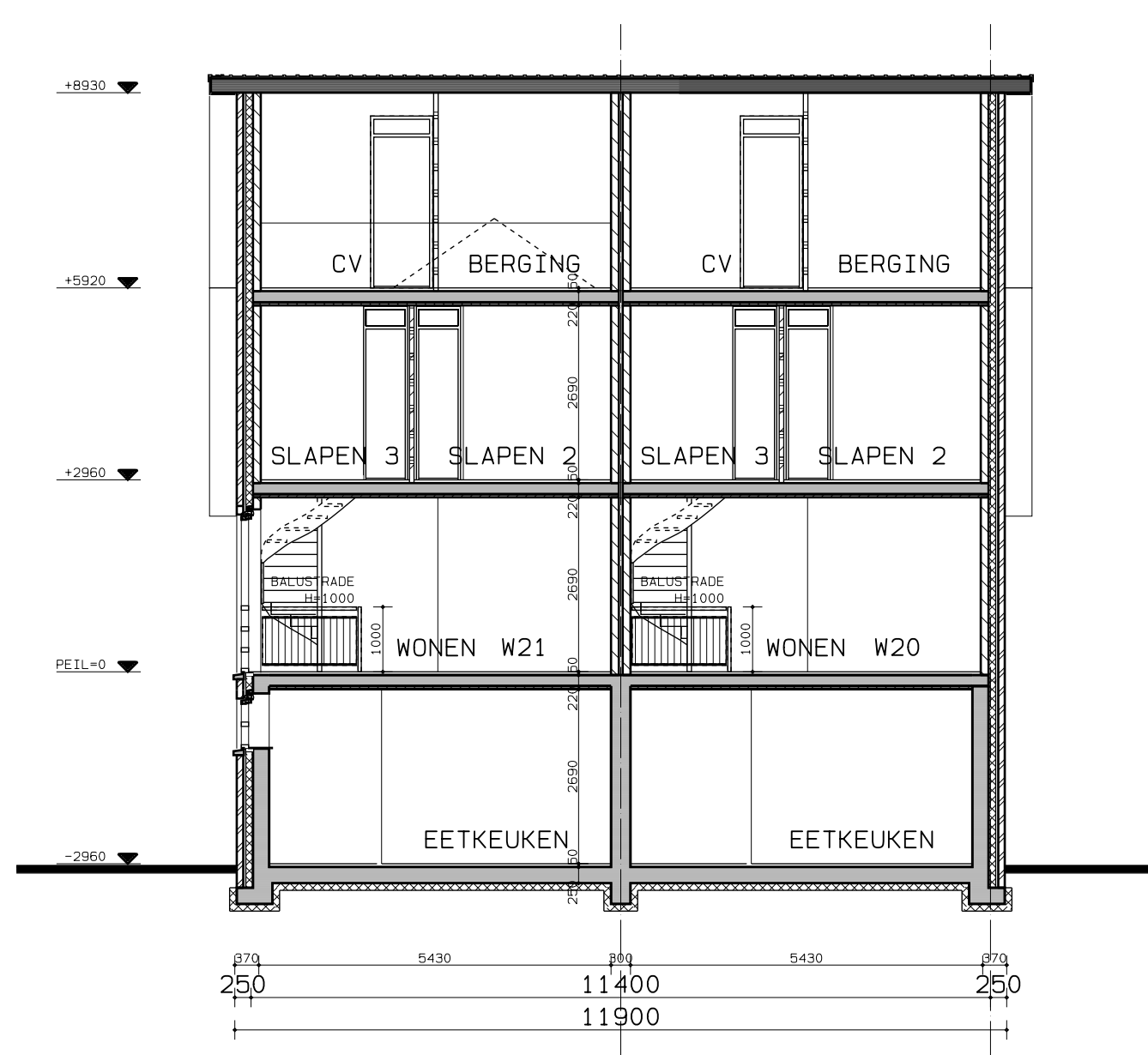
BEGANE GROND

DOORSNEDE A-A OPTIE

1E VERDIEPING

DOORSNEDE B-B OPTIE

ACHTERGEVEL OPTIE

- RENNVOOI
- BETON
 - PREFAB BETON
 - SPOUWMUUR ISOLATIE
 - GEVELMETSSELWERK
 - BOUWMUUR KZST 100MM/120MM
 - SCHEIDINGSWAND 70/100MM
 - SCHEIDINGSWAND 70MM -20db
 - GEISOLEERDE DAKPLAAT
 - AANSLUITPUNT LICHTPUNT
 - AANSLUITPUNT WANDLICHTPUNT
 - ENKELE SCHAKELAAR
 - DUBBELE SCHAKELAAR
 - WISSELSCHAKELAAR
 - ENKELE WCD GEAARD
 - DUBBELE WCD GEAARD
 - AANSLUITPUNT TELEFOON
 - AANSLUITPUNT TELEVISIE
 - LOZE LEIDING TELEFOON
 - LOZE LEIDING CAI
 - AANSLUITPUNT GAS
 - THERMOSTAAT
 - SCHIEL
 - DRUKKER
 - MECHANISCHE VENT. PLAFOND
 - LOZE LEIDING VAATVASSER
 - LOZE LEIDING ELEC. KOKEN
 - LOZE LEIDING ELEC. BOILER
 - SCHAKELAAR MECHANISCHE VENT.
 - TREKSCAKELAAR TBV WASMACHINE
 - RADIATOR
 - CONVECTOR
 - METERKAST
 - HEMELWATERAFVOER
 - KRUIPLUUK 400X600
 - PLAATSINGSRUIMTE KOOKTOESTEL
 - PLAATSINGSRUIMTE KOELKAST
 - PLAATSINGSRUIMTE WASMACHINE
 - PLAATSINGSRUIMTE CV KETEL
 - PLAATSINGSRUIMTE MV UNIT
 - 30MIN: WDBO
 - 30MIN: WDBO EN ZELFSLUITEND
 - 60MIN: WDBO
 - 60MIN: WDBO EN ZELFSLUITEND
 - 90MIN: WDBO EN ZELFSLUITEND
 - ROOKMELDER OP HET LICHTNET
 - NOODUITGANG
 - NOODVERLICHTING
 - POEDERBLUSSER
 - WANDLICHTPUNT
 - STOP SIGNAAL

PROJECT
CENTRUMPLAN WESTEIND
PAPENDRECHT
OPDRACHTGEVER
B. M. v. HOUWELINGEN

ONDERDEEL
BESTEKTEKENING

OMSCHRIJVING
DIJKWONINGEN
BWN. W20, W21

SCHAAL	1:100	FORMAAT	A1
DATUM	14-07-2010	GETEKEND	MS/AK
GEWIJZIGD			
A	06-09-10	F	
B	27-09-10	G	
C		H	
D		I	
E		J	

SCHIPPERS ARCHITECTEN BNA

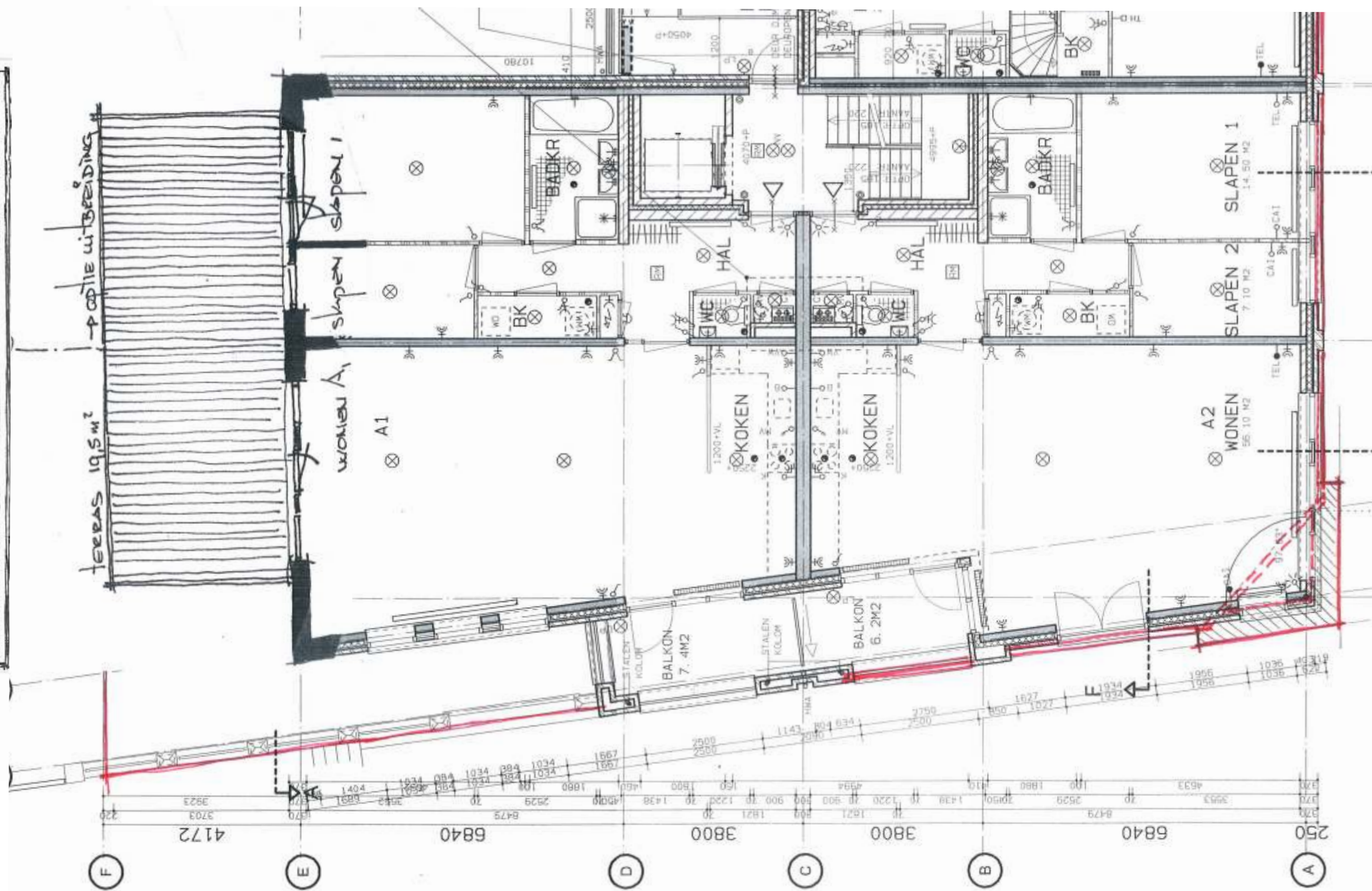
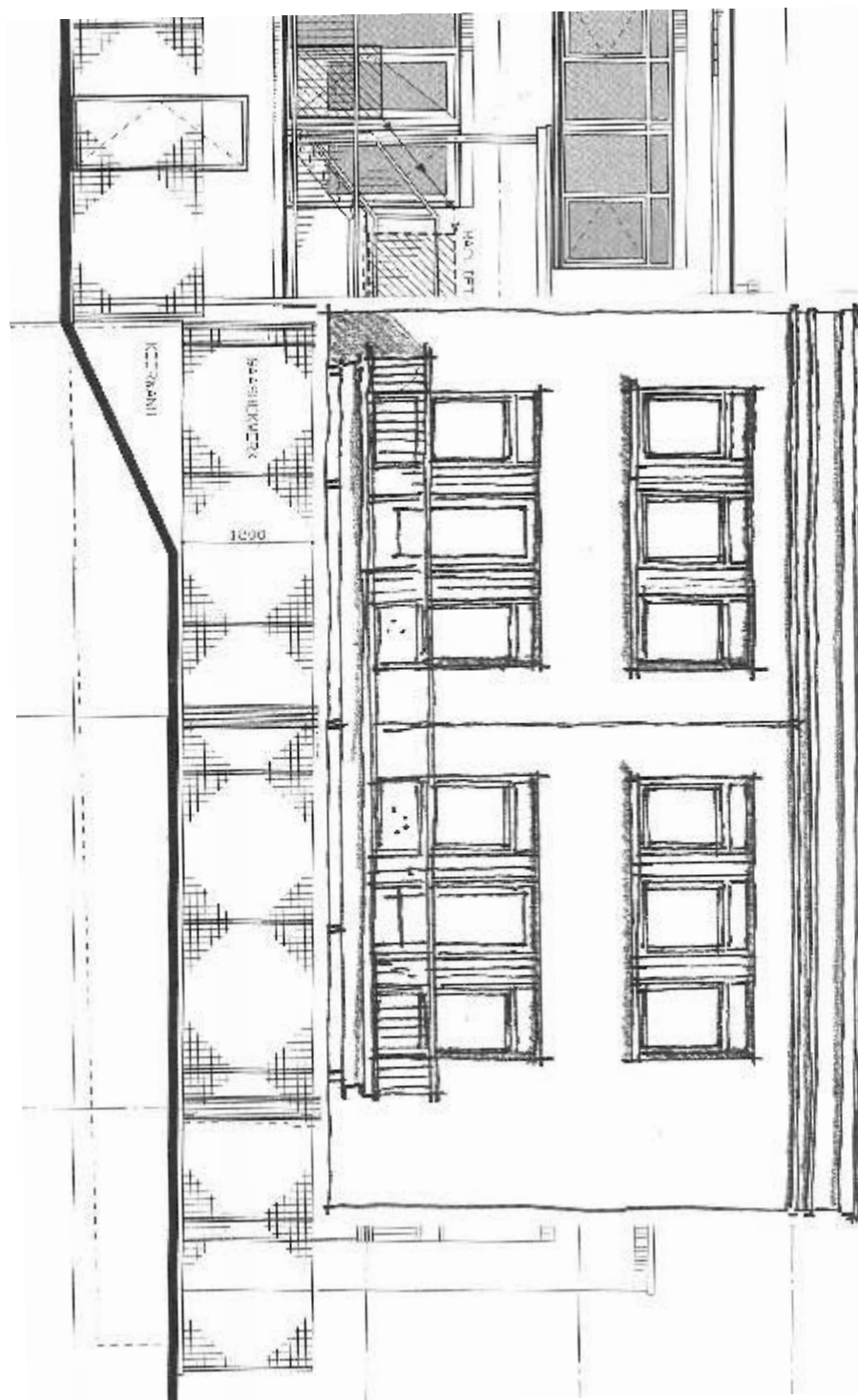
BUREAU: PATJAN, LAN 1930
2585 CB DEN HAAG

TEL: 070-350, 57, 51
FAX: 070-355, 84, 02

WERKNR
4320

BLADNR
B-08

”Lagedijkke” Papendrecht

■ Werknummer 4320

■ Opdrachtgever Van Houwelingen

■ Type A1 terras

■ Schaal 1:100

■ Datum 25 oktober 2010

■ Blad 01

SCHIPPERS

”Lagedijkke” Papendrecht

■ Werknummer 4320 ■ Opdrachtgever Van Houwelingen

■ Type A1 terras

■ Schaal 1:100 ■ Datum 25 oktober 2010 ■ Blad 02

9

Kamer van Koophandel Rotterdam
Kantoor Rotterdam
Blaak 40
Postbus 450, 3000 AL Rotterdam
T (010) 402 77 77 F (010) 414 57 54
www.kvk.nl

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Papendrecht
Postbus 11
3350 AA PAPENDRECHT

ons kenmerk
RS-10.0789 BM/sj

uw kenmerk
-

datum
14 september 2010

betreffende
Reactie KvK Voorontwerp
Projectbesluit Westeind-
Schooldwarsstraat Papendrecht

bijlagen

doorkiesnummer
(010) 402 7602

Geacht college,

Met belangstelling hebben wij kennisgenomen van het Voorontwerp Projectbesluit Westeind-Schooldwarsstraat Papendrecht. Het voorontwerp heeft betrekking op de bouw van 37 woningen en circa 315 m² winkelruimte. Hieromtrent merken wij het volgende op

Bedrijvigheid aan huis

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid om een beroep of kleinschalig bedrijf aan huis uit te oefenen. Wij zijn groot voorstander van deze mogelijkheid. Immers, veel startende ondernemers en zzp'ers oefenen hun bedrijf uit aan huis. Echter, het uitoefenen van kleinschalige bedrijvigheid aan huis is in dit bestemmingsplan beperkt voor activiteiten waarvoor geen melding- of vergunningplicht geldt op grond van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer. Wij achten deze mogelijkheid te beperkt. Wij zouden graag zien dat het uitoefenen van kleinschalige bedrijvigheid aan huis wordt verruimd tot bedrijvigheid in de categorie 1 en met binnenplanse ontheffing in categorie 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten. De kans dat deze vormen van bedrijvigheid overlast veroorzaken is beperkt, nu slechts een klein deel van het vloeroppervlak mag worden gebruikt.

Met het oog op het voorkomen van overlastgevende situaties adviseren wij u tevens om de specifieke gebruiksregels met betrekking tot de uitoefening van beroep of kleinschalig bedrijf aan huis aan te vullen met het toestaan van kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten en beroepen aan huis voor zover deze:

- geen nadelige gevolgen hebben voor de afwikkeling van het verkeer en
- niet gepaard gaan met horeca en detailhandel, uitgezonderd beperkte verkoop die ondergeschikt is aan de uitoefening van de betrokken kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten.

Mocht u nog vragen hebben aangaande het bovenstaande, dan kunt u contact opnemen met mevrouw L. van der Windt, adviseur lokale economie voor uw gemeente, bereikbaar op telefoonnummer (010) 402 7602 of lwindt@rotterdam.kvk.nl of mevrouw B. Manjeet-Özcan, beleidsadviseur Regiostimulering, bereikbaar op telefoonnummer (010) 402 7828 of bmanjeet-ozcan@rotterdam.kvk.nl.

Hoogachtend,

mr. R.W.F. Pajmans
directeur Regiostimulering

MPGPD2010092810450639

GPD 28.09.2010 0639

VROM-Inspectie
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Ruimt. ontw.

> Retouradres Postbus 29036 3001 GA Rotterdam

Het College van burgemeester en wethouders
van de gemeente Papendrecht
Postbus 11
3350 AA PAPENDRECHT

VROM-Inspectie
Directie Uitvoering
Regioafdeling Zuid-West

Weena 723
Postbus 29036
3001 GA Rotterdam
www.vrom.nl

Contactpersoon
mr. drs. J.P. Jansen

T 010-224 44 47
F 010-224 44 99

Kenmerk
20100056552-PJA-ZW

Kopie aan
PZH

Datum **27 SEP. 2010**
Betreft vooroverleg artikel 5.1.1 Besluit ruimtelijke ordening projectbesluit
"Westeind-Schooldwarsstraat"
H34671

Geacht college,

Op 12 augustus 2010 heb ik uw verzoek ontvangen om advies op grond van artikel 5.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening over het voorontwerpprojectbesluit "Westeind-Schooldwarsstraat".

In de brief van 26 mei 2009 aan alle colleges van burgemeester en wethouders heeft de Minister van VROM aangegeven over welke nationale belangen uit de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid (RNRB, TK 2007-2008, 31500 nr. 1) gemeenten altijd vooroverleg moeten voeren met het Rijk. Gemeenten verzoeken zelf de afzonderlijke rijksdiensten om advies. De VROM-Inspectie coördineert vervolgens de rijksreactie over voorontwerpbestemmingsplannen, -projectbesluiten en -structuurvisies richting gemeenten.

Het bovengenoemde besluit geeft aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen, gelet op de nationale belangen zoals die zijn verwoord in de RNRB. Het nummer achter het nationaal belang verwijst naar het nummer in de RNRB.

Nationaal belang 09: Milieukwaliteit en externe veiligheid (VROM-Inspectie)

Geluid

In de ruimtelijke onderbouwing van het voorontwerpprojectbesluit wordt aangedacht geschonken aan het onderwerp geluid. Met de wijziging van de Wet geluidhinder (Wgh) per januari 2007 is de Europese richtlijn Omgevingslawaaai in de nationale wetgeving geïmplementeerd. Hieruit volgt dat de gemeente Papendrecht verplicht is om een actieplan geluid op te stellen. Het ontbreekt aan een verwijzing of koppeling van het projectbesluit met het actieplan geluid. Ik hecht grote waarde aan een samenhangend gemeentelijk geluidbeleid en adviseer

u het actieplan geluid van de gemeente Papendrecht en omliggende gemeenten bij uw projectbesluit te betrekken.

Geluid - Wegverkeerslawaaï

Uit de ruimtelijke onderbouwing van het voorontwerpprojectbesluit blijkt dat bij alle woningen, ten gevolge van het wegverkeer, de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden. Uit de stukken is niet op te maken of u een voornemen heeft tot het vaststellen van een hogere waarde. Mocht u dit voornemen hebben, dan is het van belang dat een adequate afweging wordt gemaakt ten aanzien van de te nemen akoestische maatregelen. Indien geluidreducerende maatregelen niet afdoende blijken te zijn, is het noodzakelijk om een hogere grenswaarde vast te stellen. Het ligt voor de hand om het ontwerpbesluit van de hogere waarde gelijktijdig met het projectbesluit ter inzage te leggen. Ik verzoek u om bij de vaststelling van de hogere waarde aandacht te besteden aan de borging van de maximale binnenwaarde van 33 dB middels gevelmaatregelen.

Ik vertrouw erop dat u de opmerkingen uit deze brief op een adequate wijze zult verwerken in het bestemmingsplan.

Hoogachtend,
de directeur-inspecteur regio Zuid-West,

b/a CEACCGrootsoholten

dr. J. Blenkers

VROM-Inspectie
Directie Uitvoering
Regioafdeling Zuid-West

Kenmerk
20100056552-PJA-ZW

Bezoekadres De Blomboogerd 1, 4003 BX Tiel

Postadres Postbus 599, 4000 AN Tiel

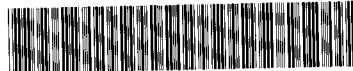
T (0344) 64 90 90

F (0344) 64 90 99

E info@wsrl.nl

I www.waterschaprivierenland.nl

Bank 63.67.57.269

MPGPD2010091710130432

Gemeente Papendrecht

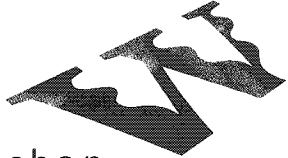
GPD

17.09.2010

0432

Postbus 11

3350 AA PAPENDRECHT

Waterschap
Rivierenland

RO

VERZONDEN 13 SEP 2010

Datum:

13 september 2010

Ons kenmerk:

HS/SO/201029019/129435

Uw kenmerk:

Behandeld door:

Henny Schippers

Onderwerp:

Positief wateradvies Vooroverleg projectbesluit Westeind-Schooldwarsstraat

Doorkiesnummer:

(0344) 64 93 29

h.schippers@wsrl.nl

Geachte heer/mevrouw,

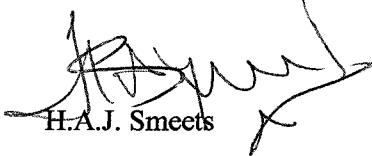
Uw toegezonden Vooroverleg projectbesluit Westeind-Schooldwarsstraat geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Deze reactie is aan te merken als wateradvies in het kader van de watertoetsprocedure.

Het plan is conform de eisen en wensen van ons waterschap.

Voor de uitvoering van het plan is geen watervergunning van het waterschap vereist.

Als u nog vragen heeft over deze brief, kunt u contact opnemen met Henny Schippers, telefoonnummer (0344) 64 93 29, e-mailadres h.schippers@wsrl.nl.

Hoogachtend,
namens het college van dijkgraaf en heemraden
van Waterschap Rivierenland,
de teamleider Plannen West,

H.A.J. Smeets

Bijlage(n): Geen

Afschrift: Archief